HAFTA

No. 231 26 Şubat 1954 Krş. 50

Yıldızınıza Bakıyoruz

26 Şubat'tan
4 Mart'a kadar

Doğum tarihine göre, her hafta bu sütunlarda talihinizi bildiriyoruz. Yalnız bundan faydalanmak için, mutlaka dünyaya geldiğiniz günü bilmeniz lâzımdır. Sizlere güzel günler diliyerek yıldızınızı okumağa başlıyalım.

* * *

KOÇ BURCU

(21 Martla 20 Nisan arasında doğanlar): Gelecek günler zarfında ötekinin berikinin söylediğini yapmaktan ziyade, içinizden neler geliyorsa onları yapmağa bakın... Bir mecliste methedilecek ve bundan epey gurur duyacaksınız... Sevgilinizin size karşı takındığı tavır, tamamen olmasa bile, kısmen yapmacıktır. Dolayısiyle onun, şu veya bu hareketi karşısında ne fazla üzülün ne de sevinin.

BOĞA BURCU

(21 Nisanla 21 Mayıs arasında doğanlar): Önümüzdeki yedi gün içerisinde hissiyatınız hemen daima ayakta olacak. Olmadık şeylere kızarak, olmadık hadiseler karşısında merhamet duyacaksınız... Düşmanlarımızdan birinin, sinsi sinsi faaliyette bulunması yüzünden bir parça zarar görecek, fakat yakayı kolay kurtaracaksınız... Sevdiğiniz kimseden güzel lâflar işitirek sevineceksiniz. İstikbal ikiniz için de yi şeyler hazırlıyor.

İKİZLER BURCU

(22 Mayısla 21 Haziran arasında doğanlar): Günlük hadiseler sizi sıkmasın bunlar geçici şeylerdir. Her şeye sinirlenmeniz biraz da mesleki bakımdan yorulduğunuzu ortaya koyuyor. Kendinize biraz itina ediniz. Daima sevdiğinizi birinci plânda tutmanız sizin için biraz zararlı oluyor. Maamafih bu şekilde hareket biraz da lâzım gibi bir şey. Maddi bakımdan bir kabarıklık sizi beklemektedir.

YENGEÇ BURCU

(22 Haziranla 23 Temmuz arasında doğanlar): Zihninizi meşgûl eden bir şey var. Merak etmeyiniz. Neticesi tahmininizden çok daha iyi olacak. Bu günlerde sevdiğiniz bir arkadaşınızdan bir hediye alacaksınız. Ayni zamanda bir toplantı veya partiye gitmenizde ihtimal dahilindedir. İstikbaliniz çok emin görülüyor.

ASLAN BURCU

(24 Temmuzla 23 Ağustos arasında doğanlar): Sıcak aylarda doğmuşsunuz ama sevgilinize karşı bu kadar soğuk davranmanız hem sizin hem de onun boşu boşuna üzülmenizden başka bir işe yaramadı. Biraz güler yüzlü olun. Onun tarafından ne kadar sevildiğinizin farkında değilsiniz galiba. Uzun zamandan beri beklediğiniz haber nihayet gelecek.

BAŞAK BURCU

(24 Ağustosla 23 Eylül arasında doğanlar): Sıhhatiniz bozuluyor. Önüne geçmek için bir kaç günlük istirahat lâzım gelecek. Herhangi bir hadiseden canınız sıkılmışsa da buna fazlaca önem vermeyin. Bu günlerde göreceğiniz film çok hoşunuza gidecek. Maddi bakımdan bir değişiklik olmayacak. Bir kaç hafta sonra bir süprizle karşılaşacaksınız.

TERAZİ BURCU

(24 Eylülle 23 Ekim arasında doğanlar): İşlerinizi hiç bir zaman başkalarına emniyet etmeyiniz. Çok defa dostluklar bu şekilde bozulu verir. Günlerinizin kıymetini bilmiyorsunuz. Yakında bir tatil yapmanız da çok muhtemel. Hissi hayatınız bu günlerde çok faalleşecek. Bunun neticesi de çok iyidir.

AKREP BURCU

(24 Ekimle 22 Kasım arasında doğanlar): Haftanın ilk yarısı epeyce şanslı geçecek. Hafta sonuna doğru ise yakınlarımızdan biriyle bir münakaşa yapmanız kuvvetle ihtimal dahilindedir. Bu hafta çok basit meselelere üzüleceksiniz. Halbuki asabınızın bozulması mesleki meşguliyetlerinize tesir edebilecek hadiseler yaratabilir. Dikkatli olunuz.

YAY BURCU

(23 Kasımla 22 Aralık arasında doğanlar): Çok ehemmiyetsiz gördüğünüz bir mesele sizin ne zamandır beklediğiniz bir hadisenin aydınlanmasına sebep olacaktır. Kimseyle münakaşaya girişmeyiniz. Kendinizi heyecana kaptırırsanız ağzınızdan hatırladıkça pişman olacağınız sözler çıkabilir. Sevgilinizle aranızın bozulması ihtimali var. Hesaplı hareket edin.

OĞLAK BURCU

(23 Aralıkla 21 Ocak arasında doğanlar): Ummadığınız bir yerden para almanız muhtemel. Bunu ya doğrudan doğruya veya posta ile alacaksınız. Sizden yardım bekliyen biri var. Maddi veya manevi olabilir yardım bir sürprizle neticelenecek. Bu günlerde bir tesadüf neticesinde bir arkadaşla tanışacaksınız. Hemen aşık olmamaya çalışın.

KOVA BURCU

(22 Ocakla 19 Şubat arasında doğanlar): Bir haber alarak sevineceksiniz. Mali bakımdan daha düzeleceksiniz. Bir arkadaşınıza yardım etmeniz gerekiyor. Sevgilinizle aranız çok düzelecek. Belki de mesut bir netice ile birbirinize bağlanacaksınız. Bu arada kendinizi de ihmal etmemenizi tavsiye ederiz.

BALIK BURCU

(20 Şubatla 20 Mart arasında doğanlar): Bu günlerde bir tatil yaparak dinlenmeniz icap ediyor. Yorgunluk işinizde randımansızlık tevlit etmiş. Sıhhatiniz daha fazla itina istemektedir. Mali bakımdan bir değişiklik olmayacak. Şu son günlerde olagelen bir kaç hadiseden sıkılmış olmanız da sizi ümitsizliğe düşürmüştür. Yakında iyi günler tekrar geri dönecek.

GARİP, FAKAT HAKİKAT

SON PİŞMANLIK FAYDA VERMEZ

1952 yılı Şubat ayında hapis cezasını bitirip hürriyetine kavuşan Emile T...., çektiği azaplar sayesinde iyice uslanmış ve bir daha katiyen hırsızlık yapmayacağına dair kendi kendine söz vermiş bulunuyordu... Ancak eski kötü itiyadlarının fazla tesiri altında kaldığından olacak, serbest bırakıldıktan bir kaç gün sonra, evinde bulunmayan dul Bayan Marguerite Feys'in dairesin soymağa teşebbüs etti. Fakat bu maksatla camı kırdığı zaman âniden içine bir pişmanlık doldu; verdiği karar ne olmuştu, hani artık hırsızlık yapmayacaktı?.. Hemen çerçeveyi ölçtü ve camcıya koşarak o boyda bir cam ve macun aldı. Dönüp derhal boş çerçeveye bu camı yerleştirdi. Fakat ne yazık ki, şansı yaver gitmiyordu; son kalan macunu parmağıyla sıvarken maalesef polis yakasına yapıştı ve zavallı Emile bir müddet için tekrar, demir parmaklıkların ardına dönmek zorunda kaldı.

KANUN ÂCİZ KALDIĞI YERDE

Fransa'nın Yukarı Saone bölgesinde Bonbillon adında bir köy ve bu köye giden asfaltın üzerinde keskin bir viraj vardır. Bu virajın dış kenarı derin bir zamanlar epey kazaya sebebiyet veriyordu. Asfaltın üzerine kalın beyaz bir çizgi çizilmiş ve mobil sürücülerinin dikkatini viraja iki taraftan girecek otoiyice çeken levhalarla, bu çizginin dışından geçmenin tehlikeli olduğu belirtilmiş bulunduğu halde virajda sık sık kaza oluyor ve arabalar, içindekilerle birlikte uçuruma yuvarlanıyordu... Belediye reisi uzun uzun düşündükten sonra dâhiyane bir şey akıl etti. Beyaz çizginin üzerine bir sıra çiçek saksısı dizdiler... O günden bu yana meşum ölüm virajında pek az kaza oldu; çünkü şoförler, saksıları gördükleri zaman çarpıp devirmemek için hemen süratlerini azaltıyorlardı.

YEŞİLAYCI KADININ MACERASI

Alice Noder geçen Şubat ayında, Kalifornia'nın Long Beach şehrinde kalpazanlık sucundan tevkif edildiği zaman kimse işin içindeki işten haberdar değildi. Üç muhtelif şehirde şebekesi bulunan kalpazan çetesinin başı olduğunu ikrar eden Alice Noder, bu işe niçin tevessül ettiği sorulduğu vakit şayanı hayret bir itirafta bulundu: Kalpazanlığa, sırf alkole olan nefretini yenmek için başlamış ve bu işi yaptığı yıllar boyunca eline geçen parayı, şişe şişe viski toplayıp imha etmişti.!..

HAFTA

Sayı: 231 Cilt: 10
26 Şubat 1954

Memleket ve dünya hâdiselerini takip eder, haftanın en seçme yazı ve resimlerini verir, siyasî mecmua

Sahibi ve umumî neşriyatı fiilen idare eden:
TAHSİN DEMİRAY

Hazırlıyanlar:
Cemil Cahit CEM, Sezai SOLELLİ ve Oğuz ÖZDEŞ

Sayısı 50 kuruş. Yıllık abonesi (50 sayı) 25, altı aylığı 12,5 lira. Dış memleketler için yıllık aboneden ayrıca 5 lira Posta ücreti alınır.

Yayınlayan:
TÜRKİYE YAYINEVİ
Ankara Caddesi 36, İstanbul
Telefon: 23714
Basıldığı yer:
TÜRKİYE BASIMEVİ

Kapak resmimiz:
ANNY BLYTH
(Foto: Universal - Int.)

KREM NİVEA kullanıldığı takdirde, fena havalarda dahi, cildiniz genç, taze ve kadife gibi yumuşak kalır. Sertleşmiş ve çatlak cildiniz tekrar düzgün ve harikulâde yumuşak olur. Çünkü KREM NİVEA'da cildin yakın unsurlarından Eucerit bulunmaktadır. Bu sebeple NİVEA cildin derinliklerine nüfuz ederek cildinizi besler ve korur.

Sert ve çatlak cilde karşı:

KREM NİVEA

AC 178

Cilalı tırnaklar kendinize itina gösterdiğinizin bir delilidir.

Ellerinize bakıldığı zaman, "temizliğe itina ediyor„ dedirtmek zor bir şey değildir.

İhtiva ettiği Enomelon maddesi sayesinde fevkâlade kullanışlı ve uzun ömürlü olan CUTEX bu hususta size müzahirdir.

15 renk arasından kendi renginizi kolayca seçebilirsiniz.

CUTEX

Nail Brilliance

Ayrıca ışıldayan 4 sedefli renk mevcuttur

Sana size, bu kek'i tavsiye eder.

Kuba fantezi kek

Malzemesi : 6 yumurta, 200 gr toz şeker, 200 gr. un, 125 gr. SANA, 1 paket şekerli vanilya.

Yapılması : Yumurtalar, şekerle beraber yumurta teli ile vurulur, yoğurt gibi koyu olunca un, vanilya ilâve edilir, biraz karıştırılır. Yağlanmış kalıba iri iri kıyılmış badem veya fındık, kiraz şekerlemesi serpilir, hamur kalıbın dörtte birine doldurulur, orta hararette pişirilir; hamurun bir kısmı de küçük yuvarlak kalıplarda pişirilir. Kekler soğutulur, üstleri ve kenarları şurupla ıslatılır, biraz süzülür ve üzerleri fondanla örtülür.

Şurubu. 5 çorba kaşığı toz şeker, 1 bardak su, biraz kanyak, 1 çay kaşığı limon suyu ile şurup yapılır.

Fondan. 150 gr. pudra şeker, 1 yumurta beyazı. 1 çay kaşığı limon suyu ile biraz limon kabuğu rendesi karıştırılır krem gibi olunca keklerin üzerine sürülür.

Onu SANA margarini ile bizzat siz hazırlıyabilirsiniz. Bu Kuba Fantezi Kek'i Gıda Mütehassısı Esat İren sizlere tarif ediyor.

Güler misin Ağlar mısın?

20 inci ASIRDA TEDAVİ

İki çocuk babası fakir bir adamın kızı raşitizm hastalığına tutulmuştur. Dar bütçesile yavrusunu tedavi ettiremeyen zavallı baba, hastalıktan kemikleri bükülen kızının ıztırabına çare bulmak ümidile koca karıların sözüne inanmıştır. Sabah ezanı okunurken kızını kucağına alıyor, oğlunu da elinden tutup mezarlığa götürüyor. Göz yaşları içindeki hasta çocuğu bir mezara bırakıyor. Oğlunun elinden tutup arkasına bakmadan gidiyor. Neden sonra Anne, mezardan çocuğunu alıyor. Bu tedavi şekli kırk gün devam ederse çocuk hastalıktan kurtulacakmış. Yukardaki fotografta, sabahın erken saatinde, hasta çocuğunu mezarlığa bırakan babasın, oğlunu elinden tutmuş, arkasına bakmadan gidişini görüyorsunuz

MİNARE GÖLGESİ VE DAVUL TOZU

Nadir bulunur güzellikte ellere sahip olan Madam Marusa, her yaz mevsımi bu zarif elleri yüzünden ıztırap çekmektedir. Yazla beraber bu güzel ellerde ekzema başlamaktadır. On senedir buna çare bulamayan Madam Marusa'ya her halde çok muzip bir ahbabı, baharın ilk cuma sabahı, ellerini minare gölgesinde banyo ettikten sonra, üzerine davul tozu ekmesini tavsiye etmiştir. Madam Marusa, araya araya minare gölgesini bulmuş, fakat hiç bir eczahanede, aktar ve bakkalda davul tozunu bulamamıştır.

Yazı ve Fotograflar
★
PARADİ
Fotograf Stüdyosu

SOSYETE

Yukardaki fotografta gördüğünüz, evinde çocuğu ile meşgûl bir anne değildir. Yüksek sosyeteye mensup bir hanım eğlenmek için gittiği şehrin en lüks gazinolarından birinde, oturduğu masanın altına, çocuğunun ihtiyacını gördürüyor.

SEYYAH KEDİ

Bu güzel kedi sahibi ile birlikte bütün Avrupa'yı ve Amerika'yı dolaşmış, bu yüzden 82 defa gümrük muayenesinden geçmiştir.

HAFTA

Amerikan Donanmasının Ziyareti

AMERİKAN donanmasına mensup bir filo hafta içinde şehrimize gelmiştir. Hususî bir mahiyet taşıyan bu ziyaret esnasında, Amerikalı denizciler, şehrimizin muhtelif yerlerini gezmişler ve hafta sonunda İstanbuldan ayrılmıştır.

Diğer taraftan 13 Şubattan beri İzmir limanında bulunan iki destroyer, iki transport, bir nakliye, bir çıkarma gemisi ve bir denizaltıdan müteşekkil Amerikan filosu da 18 Şubat Perşembe sabahı İzmir limanından ayrılmıştır. Yukarıdaki resim, Amerikalı denizcileri Dolmabahçe rıhtımında tesbit etmektedir.

(Fotoğraf: Rüçhan Ünver)

Geçen

(15 - 21 Şubat 1954)

CUMHURREİSİMİZİN AMERİKA SEYAHATİ ★ Cumhurreisimiz Celâl Bayar, Amerikadaki resmî ziyaretini bitirmiş bulunmaktadır. Bayar, geçen haftadanberi New - York'ta bulunmakta ve bazı hususî ziyaretler yapmaktadır. Haber verildiğine göre, Celâl Bayar, Şubat sonuna kadar Amerikada kalacak ve Mart'ın ilk haftasında memleketimize avdet edecektir. Yukarıdaki resim, Cumhurreisimiz Hollywood'u ziyaret ettiği zaman artistler arasında alınmıştır. Sağdan sola, bayan Bayar, Cumhurreisimiz, Bayar'ın elini sıkan Lumilla Tcherine ve Jeff Chandler. Fransız kadın artisti Lumilla'nın arkasında görülen gözlüklü zat da Feridun Cemal Erkin'dir.

ORGENERAL COLLİNS ŞEHRİMİZDE ★ NATO askerî komitesi Amerikan Temsilcisi Orgeneral Collins, hafta içinde şehrimize gelmiştir. Resim, Collins Vilâyette Vali Prof. Gökay'ı ziyaret ettiği zaman alınmıştır.

KIZ LİSELERİ BASKETBOL MAÇLARI ★ Kız liseleri arasındaki basketbol maçları hafta içinde de devam etmiştir. Resimde İstanbul Kız Lisesi ile Erenköy Kız Lisesi basketbol takımlarının Çarşamba günü yaptığı karşılaşmada alınmıştır.

(Fotograflar: Rüçhan Ünver, Associated Press)

Ruslar Bulgaristanda temizliğe başladılar

RUSLAR, peyk memleketlerde ve bilhassa Bulgaristanda yeni bir temizlik hareketine başlamış bulunmaktadırlar. Gelen haberlere göre, Sofya ile diğer büyük Bulgar şehirlerinden 60 bin kişi kamplara sürülmüşlerdir.

Bundan bir müddet evvel, Bulgar Komünist idarecileri, sıkı kontrol tedbirlerini "gevşettiklerini" müjdelemişler ve bu kampta bulunanların, Sofya hariç, diğer şehirler civarlarında yerleşebilecekterini, kamplardan ayrılmalarına müsaade edileceğini bildirmişlerdi. Bunun üzerine, kamplarda bulunan binlerce kişi de akrabalarının yanlarına yerleşmişler, hürriyetlerine kısmen de olsa yeniden kavuştuklarını sanmışlardı. Fakat, hafta içinde Sofyadan gelen haberlere göre, bu gibi kimselere yeniden kamplara dönmeleri emri verilmektedir.

Bulgar Komünist idarecilerinin neden böyle bir tedbire ihtiyaç duydukları izah edilememekte ise de, Bulgaristan dahilinde durumun oldukça nazik olduğu anlaşılmaktadır.

Malenkof-Voroşilof mücadelesi

HAFTA içinde merkezî Avrupadan gelen haberler, Beria'dan sonra Rusyada Malenkof ile Voroşilof arasında bir müdacelenin başladığını bildirmektedirler. Voroşilof'un, Cumhurbaşkanına daha fazla salâhiyet verilmesini istediği, Malenkof'un da Başbakan olarak bu talebi reddettiği, bunun üzerine de parti ile ordu arasındaki rekabetin daha da şiddetlendiği haber verilmektedir.

Mareşal Voroşilof, askerî kuvvetin, Başbakanın değil, Cumhurbaşkanının emrinde olmasına taraftardır. Savunma Bakanı Bulganinin de, Voroşilof'un bu teklifini desteklediği zannedilmektedir.

Beria'nın idamından beri devam etmekte olan parti-ordu mücadelesinin yeni bir safhaya girmekte olduğu belirtilmektedir

Meclis 1954 bütçesini müzakereye başladı

1954 mali yılı bütçesinin görüşülmesine 18 Şubat Perşembe günü B. M. Meclisinde başlanmış bulunmaktadır. Demokrat Parti iktidarının bu seçim devresi içinde hazırladığı son bütçe olmak itibariyle büyük ehemmiyet taşıyan bütçe müzakerelerini takip için gelen milletvekillerinin sayısı büyük bir yekûn tutmuş, bütün vekiller ve Başvekil de müzakereleri takip etmiştir.

İlk önce Maliye Vekili Hasan Polatkan dört saat süren bir konuşma ile bütçeyi Meclis umumî heyetine takdim etmiş, bunu müteakip muhalefet partileri görüşlerini belirtmiştir.

C. H. P. Meclis Grupu adına konuşan Faik Ahmet Barutçu, iktidarın 4 yıllık icraat ve ef'alini tenkit etmiş, Türkiye Köylü Partisi adına konuşan Cezmi Türk de, hükümetin verimli bir politikası olmadığını belirterek, mevcut politikanın bir hoparlör politikasından ibaret bulunduğunu söylemiştir.

Dr. Cezmi Türk, ertesi günü de partisi adına tenkitlerine devam etmiş,

Hafta

hükümetin programsız olarak her mevzua tahsisat ayırmış olduğunu kaydetmiş ve bu tahsislerin sosyal davaları tetkik etmeden ileriye sürülmesi neticesinde arzu edilen randumanın alınmamış olduğunu belirtmiştir. Bundan sonra Cezmi Türk, fiat politikası, ithal ve ihraç maddeleri, dış ticaret açıkları ve iskân politikası mevzuunda konuşmuştur.

Köylü Partisinin sözcüsünden sonra, Cumhuriyetçi Millet Partisi adına Abdurrahman Boyacıgiller konuşmak istemiş, fakat kendisine grup adına söz verilmemiştir. Boyacıgiller de "Muhalefete söz verilmiyen Meclis'te demokrasi yoktur" diye bağırarak salondan çıkmıştır.

Bütçenin müzakereleri devam etmektedir.

Türkiye - Pakistan paktı

19 Şubat Cuma günü Ankarada ve Pâkistanın merkezi hükümeti Karaşi'de birer tebliğ neşredilerek, Türkiye ile Pakistan arasında bir anlaşmanın parafe edildiği bildirilmiştir.

Neşredilen tebliğe göre, Türk ve Pâkistan devletlerini, siyasî iktisadî ve kültürel sahalarda yekdiğerine daha çok yaklaştırmak teşriki mesaî sağlamak, kendi menfaatleri uğruna olduğu kadar sulh taraftarı olan milletler yararına da emniyet ve sulh ideallerini koruyup geliştirmek gayesiyle her iki hükümet bir anlaşmaya varmışlardır. Anlaşmanın ay sonunda imza edileceği bildirilmektedir.

Diğer taraftan, haber verildiğine göre, Irak hükümeti de Türkiye - Pâkistan paktına dahil olmak için kat'î kararını vermiştir.

Kısa iç ve dış hâdiseler

● Amerika, İngiltere, Fransa ve Rusya Hariciye Vekillerinin Berlinde yaptıkları dörtler toplantısı, hiçbir neticeye varamadan hafta sonunda dağıldı.

● Avrupada şiddetli soğuklar yeniden başladı, İtalyada birçok yerleri seller istilâ etti.

● C. H. P. Genel Sekreteri Kasım Gülek, hafta içinde şehrimizdeki C. H. P. il kongresinde verdiği demeçte, seçimleri kazanacaklarını katî bir lisanla söyledi.

● Rusyanın Ankara Büyükelçisi Lavrişef, başka bir vazifeye tâyin edildi.

● Mısır'ın Ankara Büyük elçisi Ahmet Hakkı Brüksel'e tâyin olundu, Müsteşarı Sami Hafız da geri çağrıldı.

● NATO askerî komitesi Amerikan Temsilcisi Orgeneral Collins, 19 Şubat Cuma günü İzmirden şehrimize geldi.

● İstanbul D. P. milletvekili Senihi Yürüten 21 Şubat Pazar günü İstanbulda vefat etti

● Suriye Cumhurbaşkanı Edip Çiçekli ve Irak devlet ricali arasında aracılık yapmak üzere Lübnan Başvekili Abdullah Elyafinin Şamda giriştiği müzakereler bir netice vermedi.

● Emekli, dul ve yetimlere, birer aylık maaş tutarında ikramiye verilmesine başlandı.

● Kıbrıs Türkleri, 17 Şubat Çarşamba günü Lefkoşa'da bir miting yaparak, Evkafın hâlâ Türkler idaresine verilmemiş olduğunu protesto ettiler. Mitingde ayrıca, 28 Martta Kıbrıs'ta büyük bir açıkhava toplantısı yapılmasına ve Ankara ile Londra'ya birer heyet gönderilmesine karar verildi.

● Basın Kanununun tâdiline matuf lâyiha hafta içinde Meclis'e verildi.

TAKSİMDE PATEN YAPAN BAYANLAR ★ Hafta içinde havalar bir aralık iyi gitmiş, bunu fırsat bilen bazı bayanlar Taksim meydanında paten yaparak hoşça vakit geçirmişlerdi

1945 PARİS YAZ MODELLERİ ★ Yandaki resimde Paris'in yeni 1954 yaz modellerinden birini görüyorsunuz

KOREDE TÜRK TOPRAĞI ★ Korede, Pusan şehitliğindeki bayrak direğimizin dibinde muhafaza edilmek üzere Teknik Üniversite talebeleri tarafından Kore'ye gönderilen toprak merasimle yerine konulmuştur.

AMERİKAN EĞİTİM MÜTEHASSISI ★ Amerikalı Eğitim Mütehassısı Mister Otto, hafta içinde muhtelif okulları ziyaret ederek tetkiklerde bulunmuştur.

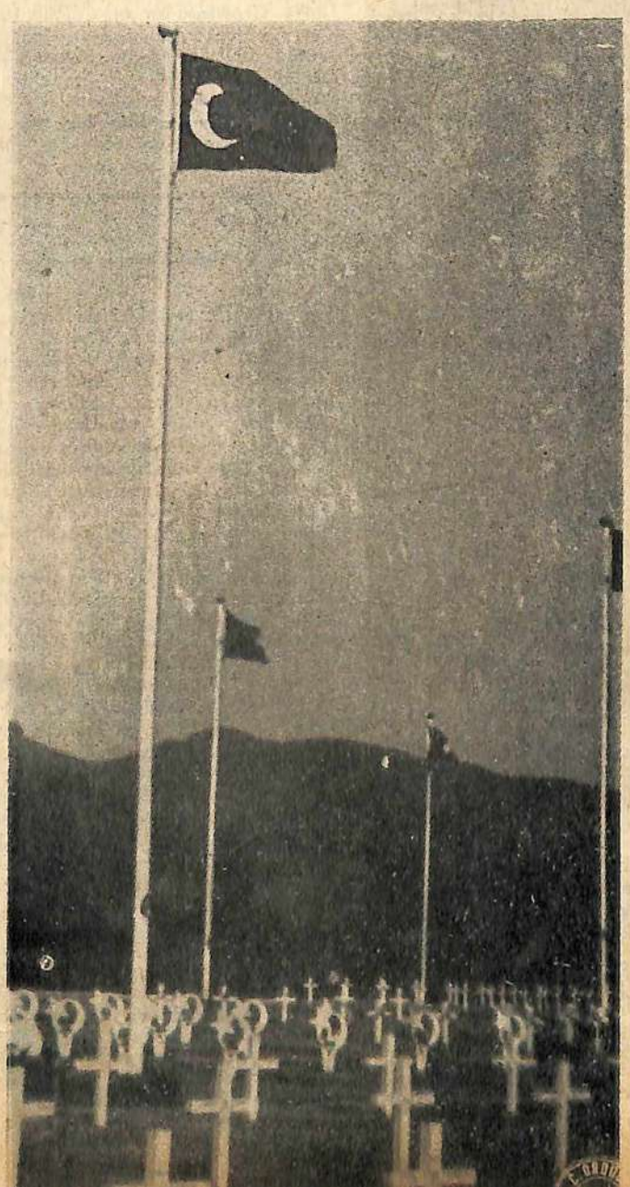

SANSÜR

MEDENİYET İLERLEDİKÇE, NEDENSE, DAHA FAZLA MUHAFAZAKÂR OLUYOR; FİLMLERDE BİRAZ FAZLA BEL KIVRILMASINA, KADINLARIN DE KOLTE GÖSTERİLMESİNE, HATTÂ ÖPÜŞMENİN ON SANİYEDEN FAZLA SÜRMESİNE TAHAMMÜL GÖSTEREMİYORUZ.

Yazan: Oğuz ÖZDEŞ

DÜNYANIN her yerinde olduğu gibi memleketimizde de filmler gösterilmeden önce sansüre tâbidir. Sansür heyeti, ahlâka, içtimaî ve siyasî hayatımıza uymayan filmlerin gösterilmesini ya meneder veyahut sansür nizamnamesi esaslarına uygun görmediği sahneleri çıkarır. Böyle olmasa, yalnız biz de değil, dünyanın her yerinde akla hayale gelmedik açık saçık filmler çevrilir ve pek tabiî cemiyet te bundan büyük bir zarar görürdü.

Bir zamanlar açık saçık filmler çevirmekle şöhret kazanmış memleket Fransa idi. İkinci Dünya Harbinden sonra hafif te olsa çıplaklık modası ilk önce Amerikada, daha sonra da İtalya'da kendisini gösterdi. Hattâ bu hususta İtalyanlar, Amerikalıları son senelerde bir hayli geride bırakmış bulunmaktadır.

Geçenlerde Fransa'da gösterilen bir filmde hayli açık saçık sahneler varmış. Bu filmi seyredenlerden birisi, filmi gösteren sinema sahibine bir tehdit mektubu göndererek, filmdeki açık sahnelerin kesilmediği takdirde sinemanın yakılacağını bildirmiş. Sinema sahibi bu kuru sıkı tehdide ehemmiyet vermemiş ama bir kaç gün sonra hakikaten sinemada yangın çıkınca filmi göstermekten vazgeçmiş.

Daha buna benzer hâdiselerin zuhuru nâdir değildir. Hemen her memlekette, açık saçık filmlere karşı aksülamel duyan bir zümre daima mevcuttur. Hattâ, bu aksülâmel, son zamanlarda Amerika'da önüne geçilmez bir hal almaya başlamıştır. Meselâ Amerikada iki sevgili, bir yatak içinde ve aynı kadrda (yani ikisi bir arada) gösterilemez ve bu hususta sansür talimatnamesinde sarih kayıt vardır. Bir vakitler Mai West ve Joan Crawford'un cevirdiği filmler Amerikada adetâ fırtınalar yaratmış, hattâ "Ahlâkı Koruma" adı altında bilhassa kadınlar tarafından kurulan cemiyetlerin kopardığı yaygara, filmcileri ve Amerikan sansürünü oldukça müşkül bir duruma sokmuştu.

Şüphesiz ki, seneler ilerledikçe çıplaklık telâkkisi de hayli şekil değiştirmektedir. Meselâ, halen "Bikini Mayosu" kisvesi altında, plâjlarda olsun, filmlerde ve mecmualarda olsun, kadınlar göğüslerine ve ön taraflarına ufak bir bez parçası takmakla güya çıplaklıktan ve müstehcenlikten sıyrılmaktadır. Bir zamanlar Myrna Loy, bizde "Şeyhin Oğlu" diye gösterilen bir filmde bir havuzda banyo ederken, Hedy Lamarr da "Zambak" filminde gölde yıkanırken çırılçıplak gözükmüştü. Bu hususta, bir vakitler biz de Amerikalılardan geri kalmamıştık. Belki hatırlıyacaksınız, bundan takriben 20 yıl kadar önce çevrilen "İstanbul Sokakları" filminde, Talât Artamel, Rahmi ve güya Talât'ın rüyasında "Havva" rolünü canlandıran bir hanım, çırılçıplak beyaz perdede gözükmüştü. O zaman böyle bir sahneye rıza gösteren sansürümüz acaba bugün aynı düşüncede midir? Ne dersiniz, acaba medeniyet ilerledikçe, daha mı, muhafazakârlaşıyoruz?

BUGÜN memleketimizde Sansür Heyetinin en ziyade kestiği sahneler üç noktada toplanmaktadır:

1) Açık saçık sahneler. Bilhassa dansözlerin göbeklerinin yakın plânda gösterilmesi.

2) İçtimaî kaidelere uygun görülmeyen sahneler. Kız kaçırılması, suçlunun mustahak olduğu cezayı çekmemesi gibi.

3) Siyasetimize, örf ve âdetimize uymayan sahneler.

Aşağı yukarı bu görüş hemen hemen bütün dünya sinemacılığında hâkimdir. Yalnız, şüphe yok ki, çıplaklık telâkkisi, içtimaî nizam ve kaidelere uyup uymamak meselesi, siyasete, örf ve âdete uymayan sahneler, telâkkiye ve o cemiyetin bünyesine göre değişmektedir. Meselâ, bizim sansürümüzün aslâ oynatılmasına rıza gösteremeyen hususları, başka bir milletin sansürü pekâlâ hoş karşılamaktadır. Fransa'da çevrilen bir filmde bir kadının göğüslerinin gözükmesi ahlâka aykırı telâkki edilmemektedir. Halbuki, film sanayiinde Fransa'dan daha ileri bulunan ve medenî sahada çok ilerlemiş diye gösterilen Amerikada, böyle bir sahnenin gösterilmesi imkânsızdır. Hattâ Amerikada bir öpüşme sahnesinin muayyen bir zamandan (meselâ 10 saniye diyelim) fazla beyaz perdede gösterilmesi yasaktır. Buna mukabil, Amerikada, askerliğe, orduya dair çevrilen bir filmde bir askerle alay etmek (Konuşan Katır) filminde olduğu gibi, sonunda işi tatlıya bağlamak şartıyla pekâlâ mümkündür. Söyiendiğine göre, Ruslar, Amerikalıların çevirdiği "Konuşan Katır" filmini satın almış ve Rusça dûblâjında bazı değişiklikler yaparak Amerikan aleyhinde bir film olarak ve propaganda mahiyetinde bütün Rus sinemalarında göstermiştir. Diğer taraftan, aynı film, memleketimizde bir yıl kadar gösterildikten sonra, askeri makamın ikazı üzerine askerlik aleyhinde propaganda yapıyor diye, memleketimizde gösterilmekten menedilmiştir. Halbuki aynı film ve bu filmin "Konuşan Katır" adı altındaki diğer serileri, Amerikan sinemalarında gösterilmekte devam etmektedir.

Bu da gösteriyor ki, ahlâk, askerlik, v. s. telâkkiler, her memlekete göre değişmektedir. Tabiî bunun gibi her milletin sansürü de çeşitli görüşlere sahiptir. Yalnız işin enteresan tarafı, hemen hemen umumiyetle, sanki bütün dünyadaki sansür heyetleri sözbirliği etmişler gibi, son zamanlarda çıplaklığa karşı müthiş bir aksülâmel göstermektedir. Bugün ne Amerikada ve Fransada, ne de memleketimizde, bundan on - yirmi yıl evvel çevrilmiş filmlerdeki açık - saçık sahnelere rastlamak imkânsızdır. Dünyanın hemen her yerinde, filmlerde çıplaklığa karşı bir aksülamel uyanmakta, sansür de insafsızca, tahrik edici en ufak bir sahne gördüğü zaman derhal o

(Arkası 42. sayfada)

"5 Liralıklar Kaldırılsın!"

Paranın üzerinde resmini istemiyen genç kız, Hükümeti dâvâ ediyor

HEPİNİZİN ceplerinde, cüzdanlarınızın içinde defalarca dolaşan üç genç kız resminden haberiniz varmı? Hemen:

"— A!. A!.... Sen bizim ceplerimizin içini nereden biliyorsun?" Diye sormayınız. Zira suale hiç lüzum yok... Ben, bunu size anlatmak için bu yazıyı yazıyorum.

Yalnız, yazımı okumaya başlamadan evvel, lütfen cebinizden bir adet 5 Türk lirası çıkarınız! Bakınız banknotun arkasına. Ne görüyorsunuz? Ellerinde sepetler ile üç genç kız değil mi? Nasıl, haksızmı imişim aziz okuyucular? Ne ise, biz gelelim bu kızlardan birinin arzusuna... Bu gençkızın adı, Pembe Şengül Yazıcıoğlu... Giresunda doğmuş... Ondan sonra büyümüş okumuş ve kollej mezunu olmuş... Resimdeki üçüncü resim de ona ait.

Bundan bir müddet evvel, bu resim işi ile ilgili olarak gazetelerimizde şu şekilde bir haber, daha doğrusu birçok haberler yayınlanmıştı.

"Yeni çıkan beş liralıkların arkasında resmi olan bir genç kız hükûmeti dava edecek ve tazminat isteyecek..."

Hatırladınız değil mi bu durumu? İşte genç kızın açacağı söylenilen bu dava geçenlerde açıldı... Bu dava şehrimiz mahkemelerinde görülecek. Davayı iki genç avukatımız yüklenmişler.

Karaköy'deki minare misali bir hanın, dizbağlarını çözen merdivenlerinde tastamamına

62 adım attıktan sonra genç avukatlarla karşılaştım. Birinin adı Cengiz Okaygün, ötekisinin ise İskender En...

"— Hayrola?"

Dediler ikisi birden. Nefes almaktan ötürü cevap veremedim. Ancak neden sonra:

" —Birader," dedim, "Şu para meselesi."

İkisi birden gözlerini açtılar:

"— Ne parası? Kime borcumuz var ki?"

Nefesimin normalleştiği bir sırada vaziyeti anlattım. Ve:

"— Yani" dedim, "Bu kız paranın arkasındaki resmi için ne istiyor?"

Bunun üzerine İskender, dosyayı getirip önüme sürdü.

"— Azizim" dedi, "Bu işte kız haklı... Kanun kızın tarafında."

YAZAN: NECMİ ONUR

"— Ne gibi?"

Bu sualime Cengiz cevap verdi:

"— Basit" dedi, "Medenî Kanunun 24 üncü maddesi çok açık."

"— Ne imiş o madde?"

Okudu. Madde şu:

"— Şahsî menfaatlerinde tecavüze uğrayan kimse, hakimden bu tecavüzün men edilmesini talep edebilir."

MADDENİN okunması bittikten sonra Cengiz sordu:

"— Gördün mü?"

"— Ne görecektim?"

Diye sordum.. Sinirlendiler.

"— Ne kızıyorsunuz yahu?" dedim, "ben hukukçu değilim ki... Anlatın da anlıyayım."

İskender:

"— Anlamıyacak ne var?" dedi, "mesele basit... Bu kız, resminin para arkasında basılmış olması sebebile şahsî bir takım haklarının tecavüze uğradığını iddia ediyor..."

"— Peki ne olacak şimdi?"

"— Olacak birşey yok. Biz davayı açtık."

"— Kaç lira istiyorsunuz?"

"— Kimden?"

"— Resmi kim basmış?"

"— Merkez bankası..."

Bu sefer ben kızdım ve sinirli sinirli:

"— O halde" dedim, "Merkez Bankasından..."

Cengiz:

"— Biz" dedi, "para falan istemiyoruz..."

" —Ya ne istiyorsunuz?"

Dedim. Gene Cengiz cevap verdi:

"— Tecavüzün men'ini istiyoruz."

"— Tecavüz nasıl men edilecek?"

"— Parayı tedavülden kaldırmak suretile."

"— Nasıl yani?"

"— Yani bildiğimiz beş liralıklar var ya, işte o piyasadan kaldırılacak..."

"— Bu mümkün mü?"

"— Mahkeme karar verirse neden olmasın..."

Yakında piyasadan kalkacağına aklımın kestiği, masa üzerinde duran beş liralığa dikkatle baktım... İyi idi şu para... Bize bir çok faydaları dokunmuştu... Yazık olacak... Sanki onun piyasadan kaldırılmaması için çalışıyormuşum gibi yeniden sordum:

"— Peki tecavüz bunun neresinde?"

Hepimizin aklına, "Şeytan bunun neresinde?" türküsü geldi, gülüştük. Cengiz dosyanın arasından bir mektup çekerek bana okudu.

(Arkası 40. sayfada)

● *Üstte beş liralıklardaki resmin orijinal fotografı. Resimde göreceğiniz gibi, fotografta dört kız vardır. Fakat bunlar para üzerine konulurken sağdaki kız çıkarılarak üç kızın resimleri basılmıştır. Dâvayı açan sağ başta görülen kızdır. Yan tarafta, 5 liralıkların tedavülden kaldırılmasını isteyen Pembe Şengül Yazıcıoğlu. Altta beş liralıkların klişeye alınmış fotografı.*

Meksikanın en meşhur sinema sanatkârı değil, millî yıldızı Maria Felix'in son resimlerinden biri.

Meksikalı Maria Felix'in Büyük Kusuru Neymiş?..

Bu sayfada resmini gördüğünüz güzel bayan, yalnız Meksikanın değil, bütün Cenup Amerikanın uğrunda yanıp kül olduğu bir sinema yıldızı olan Maria Felix'dir. Bu artist, Meksika gibi hararetli insanlar ve sıcak aşklar memleketinde, Amerikan sinema yıldızları gibi bir şöhrete ulaşmaktan çok daha ileriye gitmiş, Meksikanın millî yıldızı haline gelmiştir. Maria Felix, lüks otomobiliyle bir caddeden geçtiği vakit işaret memurlarının bütün nakil vasıtalarını durdurduklarını ve dilber yıldızı hürmetle selâmladıklarını söylerler. Meksikada ev yoktur, ki Maria'nın resmi orada asılı olmasın... Bu genç kıza âşık olup deli divane ye dönenler artık sayılamıyacak bir hale gelmiştir. Maria Felix şimdiye kadar yalnız Meksika ile Cenup Amerikadan sadece milyonerlerden 1100 ciddî izdivaç teklifi almış, lâkin hepsini:

— Ben ancak bir sanatkârla evlenebilirim! Benim ruhumu yalnız bir sanatkâr anlıyabilir!.. diye reddetmiştir.

Binaenaleyh henüz 25 yaşında bulunan genç ve güzel yıldızın nihayet kime gönül vereceği, daha doğru bir tâbirle piyangonun kime isabet edeceği bir hayli merak ediliyordu.

Derken yalnız ressamların çeşit çeşit ve poz poz tablolarını yapmalarıyla iktifa edemiyen, binlerce ve binlerce fotograf çektirmiş olmıya kanaatiyen Maria Felix, son zamanlarda heykelini yaptırmak merakına kapıldı ve bunun için de tabiatiyle Meksikanın en müstait heykeltraşı olduğu söylenen Oliveiro Moronas'a müracaat etti. Moronas, artistin heykelini yapmıya başlıyarak birkaç seans, kendisiyle meşgul oldu. Heykel bittiği halde Maria'nın genç heykeltraşı ziyarete devam edişi kimsenin dikkatini çekmedi. Çekmişse bile herhalde:

— Çeşit çeşit heykellerini yaptırıyor olacak.. dediler.

Ama günlerden bir gün haber, bir bomba tesiriyle patladı. Maria Felix nihayet heykeltraş Oliveiro Moronas'a gönül vermiş, heykeltraşla sevişiyorlarmış ve tabiatiyle evleneceklermiş.. Bu haberi duyan kaç Meksikalı delikanlının yüreği dağlandı kimbilir? Ama gazetelerin bu hususta yaptıkları neşriyata gelen okuyucu mektuplarından belli oldu, ki Meksika'nın yakışıklı gençleri, kendi nam ve hesaplarına Maria'yı kaybettiklerine üzülmüş de olsalar, dilber yıldızın, sonunda yine bir Meksikalıyı sevmesine ve bir yabancıya kapılmamasına sevinmişler, bununla olsun müteselli olmuşlardır.

Hikâyemizin buraya kadarki kısmına sanırız, ki sizin de bir diyeceğiniz bulunmaz. Lükin aradan haftalar ve aylar geçer de Maria boyuna ve hâlâ heykeltraşın fakir atölyesine taşınırsa ve herkesin beklediği nişanla nikâh bir türlü ilân edilmezse, ne buyurursunuz?.. Önce Meksikalılar da buna bir şey buyuramadılar. Hâlâ heykel mi yapılıyordu, yoksa işin içinde iş mi vardı?..

Bir gün mesele meydana çıktı. Meğerse Oliveiro Moronas, Cenup Amerika delikanlılarının rüyalarına giren Maria'yı almak istemiyormuş.. Neden?.. Sevmiyor muymuş? Hayır.. Deli gibi seviyormuş ama evlenmelerine büyük bir engel görüyormuş. Neymiş o engel?.. Belki inanmıyacaksınız. Zaten kimse inanmıyor. O engel şuymuş: Kendisi fakir bir heykeltraşmış. Mütevazı bir evceğizde oturuyormuş. Maria ise gayet zenginmiş, şık bir köşkte yaşıyormuş. Heykeltaraş o köşke gidemezmiş. Maria köşkü bırakmalı, sevdiği adamın kulübesine gelmeli, onunla fakirane yaşamalıymışl..

Oliveiro'ya kimisi "Orta çağ şövalyesi, asil ruhlu adam" diyor. Kimisi de "Enai". Siz ne dersiniz acaba?..

Siz de orada mıydınız?

CİBALİ Karakolu 250 nci temsilini geçti. Bu gidişle beş yüz, bin beş yüz bile olacak. Bir de bizim halk için "Anlamaz" derler. Muammer Karaca geçen akşam bu münasebetle evinde bir supe verdi. Acaip bir yerde oturuyorsun Muammerciğim, yani semtin pek acaip. İnsanın senin gibi nefis bir arabası olursa mesele yok ama dönüşte taksi bulmak mesele tabii. Yalnız sen o kadar nazik bir adamsın ki iki gözüm, misafirlerinin dönüşünü düşünerek arabalar bile bekletmişsin kapının önünde. Evini acaip bir müzeye benzettim. Çiniler, çeşmibülbüller, goblenler, Pekinualar... Neler yok neler. Fakat küçük barına bayıldım doğrusu. Hele sen iki gözüm, zayıflamıya başlamışsın, hani neredeyse eski tığ gibi Muammer olacaksın yine. Zaten yaşından yukarı göstermiyor, eh bu gidişle damat beylerle bal gibi boy ölçüşebilirsin. Zarif karımız Serap hanım ise başka bir âlem. Üzerindeki gri vahşi ipek elbise pek şıktı. Aşağı yukarı hepiniz oradaydınız çocuklar. Yalnız gözüm yine Râna Şıvgayı ve kocasını aradı; bir de Mürüvvet Simle büyük sanatkâr Adile yoktu. Meğer gripten hepsi bitâp yatıyorlarmış. Munis, alaycı, sert, bitaraf, velhasıl bütün eleştirmecilerimiz davete icabet etmişler. Baldız Alev hanımın gözleri projektör gibi yanıyor. Ne kadar misafirperversiniz. Hele küçük Karacalar; bu iki genç güzel kızı ben Siyamlı prenseslere benzetiyorum. Hangisi daha güzeldir pek karar veremedim amma ikisine de babalarının sıcaklığı geçmiş. Ebedî Bekâr Paşamız lûtfetmişler İstanbulun güzel iki kadını ile beraber gelmişler Muammerin davetine. Hanımlardan biri bayan Nemli ötekisi de yârı vefadarı Sevimi. Fakat orta yerde herkesle kavgalı, herkese kızan bir kontes var. Kısacık boylu, şipşirin bacaklı vâkıa biraz yaşını başını almış ama yine de beğenilen bir dişicik. Arası yalnız Muammerle iyi, başka herkesle hırslı, icap ederse hemen ısırıveriyor insanı. Fakat İspanyadan ithal edilen Pekinualar Kontese pek yüz vermiyorlar. Onlar herkesin kucağında ve yedi düvelle barışık. Muammer yeni bir âlet edinmiş ve banyosuna koymuş, meğer şişman taraflarını bu acaip âletle eritirmiş kâfir. Muazzam bir büfe, nefis içkiler ve neşeli bir hava içinde saatin kaça geldiğini hiç farketmeden uzun uzun oturuldu evinizde. Bu nevi davetleri sık sık yapın iki gözüm hoşuma gitti.

FİTNE - FÜCUR

Trafik polisiniz rica ediyor:

Taksi ücretinin taksimetrede gözüken miktar kadar ödeneceğini hatırdan çıkarmayınız.

LONDRADA "THE MARRIAGE SOCIETY OF ST. JOHN'S WOOD" İSİMLİ MEŞHUR BİR EVLENDİRME CEMİYETİ VARDIR. BU YAZIDA; BİR İNGİLİZ GAZETECİSİ, BU CEMİYETİN YARDIMI İLE EVLENMİŞ BİR KARI KOCANIN ENTERESAN HİKÂYESİNİ ANLATIYOR.

GARİP BİR AŞK HİKÂYESİ

ISABEL POLLARD'DAN
ÇEVİREN: EMREHAN

EVLENDİRME cemiyetinin müracaat kâğıtları arasında Percy Edward Valder isimli kırk iki yaşlarında bekâr bir yağlı boyacı ile otuz altı yaşında Alberta May Holley adında bir kadın vardı. İkisi de bu cemiyetten müstakbel eşlerine tesadüf edebilmek için yardım bekliyorlardı.

Müracaat kâğıtlarında kendileri hakkında biraz malûmat verdikten başka, müstakbel eşlerinde aradıkları vasıfları da yazıyorlardı. Walter, iyi tabiatlı çok uzun boylu olmıyan, esmer veya koyu kestane renkli bir kadınla evlenmek istiyordu. Bayan Holley ise; orta boylu bekâr veya dul, esmer bir erkekle hayatını birleştirmeyi arzuluyordu.

Cemiyet, müracaat eden kadın ve erkekler arasında istenilen hususiyetleri uyan şahısları birbirleri ile tanıştırmadan evvel; huylarının, karakterlerinin, içtimaî durumlarının, şahsiyetlerinin, arzu ve ihtiraslarının, ideallerinin benzeyip benzemediğini iyice kontrol ediyor. Ondan sonra bu iki şahsın, iyi ve mesut bir aile kurabileceklerine kanaat getirirse teşebbüse geçiyordu.

Bu cemiyetin yardımı ile Percy Walder üç ayrı kadınla tanıştı. Fakat nedense üçü ile de evlenemedi. Kendisi onlar için: "Hepsi de iyi kadınlardı ama hiçbirinde aradığım şeylerin mühim bir kısmını bulamadım. Belki onlar da benim için aynı şeyi düşünmüşlerdir." diyordu.

Bu tarihten birkaç ay sonra Bn. Alberto Holley adında bir kadın evlenmek üzere cemiyete müracaat için geldi. Cemiyetin kurucularından biri olan ruhiyatçı Mayo Wingate ile uzun uzun konuştuktan, izahat aldıktan sonra müracaat kâğıdını doldurup memleketi Wimbledon'a döndü. Cemiyet Percy Edward ile Alberto Holley'nin evlenmesini müsait gördüğünden kadının resmini ve adresini mektup yazması için erkeğe yolladı. Percy, Alberto'ya yazarak buluşmak istediğini söyledi. Kendisi Hove'de, Alberto ise Wimbledon'da oturuyordu. Bunun için ilk randevularının yeri Londrada Viktorya istasyonundaki saatli kulenin altındaydı. Birbirlerinin fotoğraflarını görmüş olduklarından, tanımakta ikisi de güçlük çekmiyeceklerdi.

Viktorya istasyonuna geldikleri zaman ikisi de heyecanlı ve mahçup idiler. Yaşını başını almış kimselerin, bir genç kız ve kolej talebesi gibi saat kulesi altında buluşması hakikaten biraz acaip ve sıkıntı verici bir işti. Hele üstelik buluşacağı şahıs hiç tanımadığı birisi olursa düşünün halini!

Bu aşk hikâyesini onların ağzından dinlemek hakikaten heyecanlı; Alberta "O kadar heyecanlı ve sinirliydim ki neredeyse saatin altına gelmişken dönecektim", Percy ise; "Ben de olduğumdan fazla heyecanlı gözüküyordum." dedi ve Alberta devam etti: "İkiniz de en iyi, en yeni elbiselerimizi giymiştik. Ama ben yine şüphe içindeydim. Çünkü beğeneceğim erkeğe rastlıyacağımı ummuyordum."

İşte bu ilk buluşmadan sonra bütün boş vakitlerini beraber geçirmeğe başladılar. Bir hafta, hafta sonu tatilini Alberta, Percy'nin ailesi ile geçiyor; öbür hafta Percy Albertalarda kalıyordu. Böylece Richmond Park'ında ve sahilde saatlerce gezinip konuşuyorlardı. İlk haftalar birbirleri hakkında öğrenmekte acele ettikleri birçok şeyi öğrenmişlerdi. Bekledikleri gün geldi. İkisi de mahçubiyet ve şüphe kılıflarını yırtıp birbirlerine âşık olmuşlardı. Düğün hazırlıklarına başladılar. Nihayet Albertanın memleketi olan Wimbledon'daki kilisede evlendiler. Böylece Alberta beyaz bir gelinlik ve tül yığınları içinde ömrünün en mesut günlerinden birini yaşadı.

Evlendirme cemiyetinin yardımı ile başlıyan bu aşk evlenmesi bundan tam beş yıl önce oldu. Şimdi bu mesut Walder ailesinin üç yaşlarında bir oğlu var. Bütün aile, Percy Walder'in çalıştığı Hove şehrindeki şirin evlerinde yaşıyorlar. Bana böylece enteresan evlenmelerini anlatarak, yalnız ve müşkülpesent gençlere kuvvet ve cesaret vermek istediklerini söylediler.

Bütün İngilterede büyük faaliyet gösteren ve muvaffak olan bu cemiyetin ruhiyatçısı ve direktörü Bay Wingate, cemiyetin yardımı ile evlenmiş, Walder ailesi gibi, binlerce çiftin bulunduğunu anlatıyor. Aynı karakteri taşıyan insanların çabuk anlaştıklarını, fakat utangaç ve sessiz erkeklerin ekseriya egzotik adımlarla evlenmek istediklerinden onlara yardım etmenin pek güç olduğunu söylüyor.

● Yukarıdaki resim evlenme nemzetlerinin ilk buluşmalarını gösteriyor. Londra Viktorya garındaki saatin altında birbirlerine böyle yaklaştılar.

● Aşağıda mesut çift kendileriyle görüşen gazeteci ile. Yanda üç yaşındaki oğulları Walder ile birlikte görülüyorlar.

Soğuk İNSANLARIN DOSTU

Meşhur cerrah Larry, Napoleon ordusuyla beraber gittiği Rusyadan geri çekilirken, soğuğun uyuşturucu tesirlerini denemiş ve hissi soğuktan uyuşmuş kimseleri ameliyat ederek donmuş uzuvlarını kesmişti. Bu resim, Napoleon ordularının çekilişlerini gösteren, ressam Philippoteaux tarafından yapılmış meşhur tablodan alınmadır.

Soğuk, bin yıllar boyunca insanın en müthiş düşmanı olarak kaldı. İnsan, soğuğu böyle bildi... Ve şimdi, yirminci asrın ortasında öğreniyor, ki meğerse soğuk, bütün canlıların en büyük dostuymuş!.. Hakikaten garip bir şey bu.. Doğru bildiklerimizin, inanmış olduklarımızın, yanlışlıkları meydana çıkmış bulunuyor. Yeni baştan öğreneceğiz.

Evet, ölümümüze sebep olacağını sandığımız soğuk, meğerse bizi ölümden kurtaracak sadık bir yardımcı imiş...

Soğuğun, bir operatörün işine ne kadar yarıyabileceğini ilk deneyen adam, Fransa imparatoru Nopoleon'la birlikte Moskova seferine katılan ve dönüşte, bacakları veya kolları donan sürülerle insanın soğuk tesiriyle hissizleşen ve acı duymıyan donmuş uzuvlarını kesen cerrah Larrey oldu. Günümüzde de kalbleri bayıltıcı ilâçlara mukavemet edemiyen kimselerde ampütasyon dediğimiz uzuv kesmeleri, bu uzuvları buzlu suya daldırıp dondurarak hislerini iptal etmek suretiyle yapılmıyor değildir. Fakat bizim bu yazıda anlatacağımız tecrübeler, daha mühim ve daha pek çok şayanı hayrettir.

Hepimiz biliriz, ki dünya yüzünde yaşıyan canlılar, başlıca iki cinse ayrılırlar: Sıcak kanlılar ve soğuk kanlılar!..

Soğuk kanlı hayvanlar, muhitlerinin suhunetine vücutlerini intibak ettirenlerdir. Halbuki sıcak kanlıların vücut hararetleri dışarısı soğuyunca düşmez. İnsan sıcak kanlılardandır. Yani insanın vücudunda, dışarıdaki suhunetle alâkalanmıyarak hararet daima takriben 36,7 derecede tutan muhtelif mekanizmalar vardır. İnsanın yaşayışında, insan vücudu hararetinin, dış suhunete bağlı olmayışı, başlıca rolü oynar. İnsan bu sayede daima çalışabilir bir mahlûk olmuştur. Çünkü vücutları dış suhunetinin tesirine tâbi olan bazı hayvanlar, kışları bir nevi baygınlık haline girerler, ki biz buna "Kış uykusu" deriz.

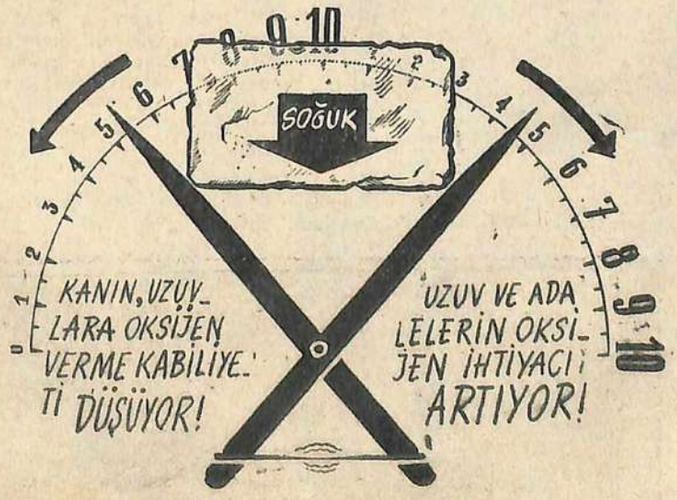

SOĞUK BÖYLE OLUR: Soğuğa maruz kalan insan vücudu, hararetini arttırarak kendini korumaya savaşır. Bunun için de oksijene muhtaçtır. Halbuki kan, soğuk tesiriyle, hücrelere oksijen verme kabiliyetini gittikçe kaybeder. Böylece oksijen ihtiyacı arttıkça oksijen verilemez olur. Neticede insan donar, yani oksijen azlığından ölür.

Halbuki insan vücudu, dışarıda hava soğuyunca, hemen dışarıdaki soğuğun vücuda olacak tesirini karşılama faaliyetine girişir. Bizim termometre ile ölçtüğümüz insan vücudu harareti, uzviyetteki yanmaların bir neticesidir. Nefesle aldığımız oksijen ve vücudumuza giren gıdalar, vücudun yakıtını verir. Vücudun tam sükûnet halinde bulunduğu esnada, hayatın devam etmesi için lüzumlu olan vücut hararetine "Temel yanma" denebilir. Eğer dışarıda suhunet düşerse, insan vücudu fazla hararet hasıl ederek normal harareti muhafaza mücadelesine girişir. Bunun için vücuttaki yanmalar hızlanır, soğuktan korunma reaksiyonları faaliyete geçer ve "Temel yanma" bir kaç misline çıkar. Fakat bu gayret, uzviyeti yorgun düşürür. Eğer dışarının suhuneti düşmekte devam ederse bir an gelir, ki vücuttaki mekanizmalar, vücudun kaybettiği sıcaklığı telâfi etmekten âciz kalırlar. Böylece kendi hasıl ettiğinden fazla hararet kaybetmeğe başlıyan vücut, nihayet soğuğa mağlûp olur.

Münihin meşhur doktorlarından Profesör Hans Reichel, insan vücuduna soğuk tesir ettiği vakit, uzviye-

tin iki türlü reaksiyon gösterdiğini tesbit etmiştir:

1 — Genç ve sıhhatli bir tayyare pilotu soğuk deniz suyuna düştüğü vakit vücudundan büyük mikyasta hararet kaybetmeğe başlar ve uzviyetinde soğuğa karşı şiddetli reaksiyon uyanır. Yüzmeğe çalışarak biraz ısınmıya çabalıyacaktır. Aynı zamanda uzviyet de kendini soğuktan korumıya çalışacak, adaleler büzülecek ve titreyeceklerdir. Pilot birdenbire teneffüs ettiği havayı kendine yetmiyormuş gibi hisseder. Halbuki ciğerleri yine aynı miktarda hava almakta, lâkin vücudu, kanının soğumamasını temin için, normalin beş misli oksijen harcamaktadır. Fakat yanma hâdiselerinin vukubulduğu uzviyet bölgelerine, artan ihtiyaç nisbetinde fazla oksijen sevketmek için deveran hızlanmıya koyulur ve kalb, gittikçe daha fazla kan sevketmek için daha hızlı çarpmıya başlar... Nihayet gittikçe daha fena durumda kalan kalb, ayak uyduramaz olur ve pilot ölür.

2. Yorulmuş, bitmiş bir kış yolcusu, gayet soğuk havada ve meselâ sıfırın altında 20 derece soğukta, mecalsiz bir halde karın içine çöker. Yorgun vücudu, nüfuza başlıyan soğuğa gayet az mukavemet gösterebilir. Yolcu, yavaş yavaş hasselerini kaybederek bir nevi baygınlık halindeki derin bir uykuya dalar. Pilot vakasında gayet kuvvetle reaksiyon gösteren otomatik refleksler, yolcunun bitkinliği dolayısiyle hiç harekete geçmezler. Uzviyet, kan hararetinin düşmesine karşı gelmemektedir. Vücuttaki yanmalar, artmak şöyle dursun, kan hararetiyle birlikte düşerler. Uzviyetin oksijen ihtiyacı azaldığı için teneffüs ve kalb atışı yavaşlar. Nihayet kalb faaliyetinin dış işaretleri de belirmez olur.

İkinci vakadaki yolcuya eskiden "Soğuktan donmuş" denirdi. Böyle bir donma hâdisesinden kurtulmıya imkân olmadığı sanılırdı. İşte, yeni buluşların harika tarafı burada başlıyor: İkinci vakadaki adamı, kanının hararetı 25 dereceden aşağıya inmediği takdirde, kurtarmak kabildir!

Alman hekimleri, soğuğun canlılara ne şekilde öldürücü tesir ettiğini aydınlatmışlardır. Soğuk, her şeyden önce kana tesir etmektedir. Suhuneti düştüğü vakit kan, akciğerlerden aldığı oksijeni, uzuvlara vermek kabiliyetini kaybediyor. Böylece vücudun kendini korumak için en fazla oksijene muhtaç bulunduğu bir anda kanın oksijen verme kabiliyetini kaybetmesi, uzviyetin müdafaa gayretini aksatmaktadır. Soğuk uzviyete nüfuz ettikçe vücudun oksijen ihtiyacı daha artıyor, halbuki kanın bu oksijeni yanacağı yerlere verme kabiliyeti daha azalıyor, nihayet bu uygunsuzluk, ölüme kadar varıyor...

Dolayısiyle gayet garip ve mütezad bir neticeye varıyoruz: Donmak üzere bulunan canlının vücudu, kış uykusuna yatan hayvanlar gibi, uzviyetin dört bir tarafına oksijen yetiştirme ve kendini koruma gayretinden, zamanında vazgeçse, ölümden kurtulabilecektir. Kış uykusuna dalan hayvanlar da soğuğa mukavemet gayretine kapılsalar ölümden kurtulamazlar. Fakat bu hayvanların uzviyetleri, soğuğa karşı direnmeyip vücutlerinin soğumasına boyun eğdiği için, onların vücutlerinde oksijen ihtiyacında bir nisbetsizlik belirmemektedir.

Kış uykusuna yatan hayvanların ne şekilde soğuğa dayanıp ölmedikleri böylece meydana çıkınca sıcak kanlı canlılara narkotik maddeler vermek suretiyle, bunların vücutlarında da soğuğa karşı uyanması muhtemel reaksiyonları felce uğratmak ve böylece sıcak kanlıları da geçici bir kış uykusuna yatırmak akla geldi. Yani profesör Reichel'in iki şekilde anlattığı soğuğa karşı reaksiyonu, birinci şekilden ikinciye geçirmek suretiyle soğuğu, tehlikesiz bir hale getirmek düşünüldü.

Avusturyalı doktor W. Lutz bu düşünce ile hareket ederek soğuğa karşı girişilen harekette ilk mühim adımı attı ve bir takım tecrübe hayvalarını birkaç atmosferlik oksijen tesiri altında soğutup uyuttu. Böylece uyuyan, yani donan hayvanlar, sun'i bir şekilde ısıtılmak suretiyle sonradan tekrar canlandılar. Hem de birçoğunun kalbleri, soğuk tesiriyle tamamen durmuş olduğu halde.

Lutz bu tecrübelerinin istikbaldeki, bilhassa kalb ameliyatlarındaki ehemmiyetini müdrikti. Fakat metodun insanlara tatbikatı henüz pek uzakta görünüyordu. Çünkü dondurduğu hayvanlardan çoğu tekrar dirildiği halde, içlerinde dirilmiyen ve ölenler de olmamış değildi.

Lâkin artık iyice anlaşılmıştı, ki soğuğun ölüme sebep olması, vücudun kendini soğuktan koruma gayretine düşmesinin bir neticesidir ve bu gayret önlenirse canlı, kış uykusu gibi bir uykuya dalacak, bu sayede soğuktan, daha iyi korunacaktır.

Frederic Allen'in yaptığı tecrübeler, soğuğun mevzii olarak kangrenin ilerlemesini durdurduğunu, umumiyetle yaraların mikroplarını faaliyette bulunamaz bir hale getirdiğini ve meselâ damarı sıkılmak suretiyle kandan mahrum bırakılmış bir uzvu ucunun - meselâ bir köpeğin bacağının - soğukta muhafaza edilmek sayesinde 48 saat hiçbir zarar görmeden sıhhatli bir halde kalabildiğini belirtti... Bu suretle soğuğun Embolie adı verilen damar tıkanmalarında kan gitmiyen uzvu muhafaza edip damar tıkanıklığını giderecek ameliyatın yapılmasına imkân verebileceği de anlaşıldı. Hattâ soğuk vasıtasıyla kanser yaralarının veya şişliklerinin büyümekten kesilip bilâkis küçülmeğe başladıkları meydana çıktı.

Nihayet, bütün bu buluşlar arasında en mühimi olarak şunu da belirtmeliyiz: Hekimlik, şimdiye kadar uzviyete dışarıdan gelecek hücumları muvaffakıyetle yenebilmek için uzviyetin faal koruyucu tedbirlerini arttırılması icap ettiğine inanıyordu. Halbuki soğukla yapılmış olan tecrübeler, bunun bilâkis tamamiyle zıddının daha doğru olacağını belirtmiştir. Yani vücudun koruyucu gayretlerini arttırmaktansa bilâkis azaltmak ve sanki vücudu bir nevi beklemeye halinde tutmak daha fayda

(Arkası 39. sayfada)

Yukarıda gördüğünüz Bayan Baby - Sitter, kendine emanet edilmiş olan çocuklara hikâyeler okuyarak uyumalarına çalışıyor.

Baby - Sitter'lik

Bu meslek ilk defa Amerikada ortaya çıktı. Malûm ya, Amerikalılar, pratik adamlardır. Dünyanın her yerinde, küçük çocukları olan genç evlilerin, bu sevimli dert yüzünden eve bağlı kaldıkları, dışarıya çıkamadıkları da bir vakıâdır. Tabii, böyleleri Amerikada da var.. Hemen çaresini düşünmüşler ve Baby - Sitter mesleği ortaya çıkmış... Baby - Sitter'in Türkçesi "Bebek yanında oturan veya bebek bekliyen" gibi bir şeydir. Zaten yapılan iş de küçük bebekleri veya, yaşça daha büyük de olsalar, evde yalnız kalamıyacak tabiatta çocukları, ana babalarının yokluğunda beklemekten ibaret... Bir meslek mi?.. Hayır, böyle de denemez. Lâkin son günlerde Baby - Sitter'lik yapacaklara, bilmeleri gereken şeyleri öğreten kurslar açıldığına göre, bu iş bir meslek olma yolundadır.. Ama aslında bu işi, tahsillerine devam eden ve tahsilin yanı sıra birkaç kuruş da kazanmak istiyen talebeler yapıyorlardı. Amerikanın her üniversitesinde Baby - Sitter'lik yapmak istiyenlerin adlarını kaydeden talebe büroları vardır. Tâlip, buraya ismini yazdırır ve istiyen ailelere her akşam bu büro tarafından, çocuklarını bekliyecek talebeler, sıra ile gönderilir. Baby - Sitter'ler çocuk beklemek işini saat hesabiyle görürler. Amerikadaki tarifeye göre saatine bir dolar alırlar.

Son yıllarda Baby - Sitter meslêği Avrupada da bollaşmıştır. Fransada ve Almanyada henüz çekirdek halinde bulunan yerleşme, İsviçrede tam bir gelişmeye girmiştir. İsviçreli Baby - Sitter'ler, saat başına bir İsviçre frangı (takriben 65 kuruş) almaktadırlar. İsviçrede ilk çocuk bekliyenler ajansı Bern şehrinde kurulmuştur. Bu ajansı kurmuş olan bayan Kaethy, şimdi yanında 40 kadar kimse çalıştırmakta ve hepsinin ücretlerinde ufak bir yüzde ajansa kalmaktadır.

Bern'deki ajansın sahibi bayan, Baby - Sitter'liğin ilk bakışta herkese pek kolay göründüğünü söyler. Kendi meslek hayatından bazı vakalar ve tecrübeler bu işte bir haylı zorluklar, hattâ bazan tehlikeler olduğunu belirtmektedir.

Diğer taraftan Baby - Sitter'lerin muhakkak surette çocuk bakımına ait bilgilere sahip olmaları gerektiğini de yine bayan Kaethy söylemekte, hattâ yanında çalışanları yetiştirmek için kursları da açmış bulunmaktadır. Ama, bazan onların karşısına öyle umulmadık hâdiseler çıkar, ki yalnız çocuk bakımına ait bilgiler de yetmez. Meselâ bir defasında bayan Kaethi'ye, dört azgın oğlan çocuğunun beklenme işi verilmiş ve genç bayan, bu çocukları avutabilmek için evde saklambaç oynamaktan başka çare bulamamış. Dört çocuk bir punduna getirip bayanı mutfağa sokmuş, üzerine de kapıyı kilitlemişler. Biçare kadın mutfağın penceresinden bahçeye çıkmak suretiyle yakayı kurtarıp tekrar eve girebilmiş... Çocukların annesi eve döndüğü vakit hikâye kendisine anlatılmış. Verdiği cevap da şu: "Hayret!.. Halbuki hiç de böyle yaramazlık yapmazlardı..."

Başka bir defasında bayan Kaethi'ye bir evde iki küçükle bir de bebek teslim etmişler. Ana baba, çıkarlarken: "Hepsi uyuyor!" demişler. Bayan, çocukların uyuduğu odaya gitmiş. Bakmış, ki hakikaten iki çocuk uyuyor. Bebeği aramış. Yok. Almış kadıncağızı bir telâş.. Bütün evi alt üst etmiş.. Nihayet iki buçuk yaşındaki küçüğü, battaniyeye sarınmış, banyo batyasında uyur bir halde bulmaz mı?

Bazı diğer defalarda da evin beyi, geç vakit işinden döndüğü zaman, evde karısı yerine bayan Kaethi'yi bulmuş.. Böyle birkaç hâdise olmamış değil.. Bir takım beyler, bu yabancı kadına şaşmış, hattâ çocuğu beklemek için getirildiğine bile inanmıyarak şüphelenmiş ve karıları gelesiye kadar uyanık kalmışlar.. Başka bazıları bu genç bayanla flörte başlamışlar. Diğer birkaçı da karılarının evde olmayışına fena halde kızarak acısını Baby - Sitter bayandan çıkarmak aksiliğini göstermişler.

Herhalde bu meslek, insanlara bazı şeyler öğretiyor ve çok defa ailelerin mahremiyetleri hakkında bazı bilgiler de veriyor. Binaenaleyh Baby - Sitter olacak kimselerin gayet emin, sır saklar ve sempatik olmaları lâzım..

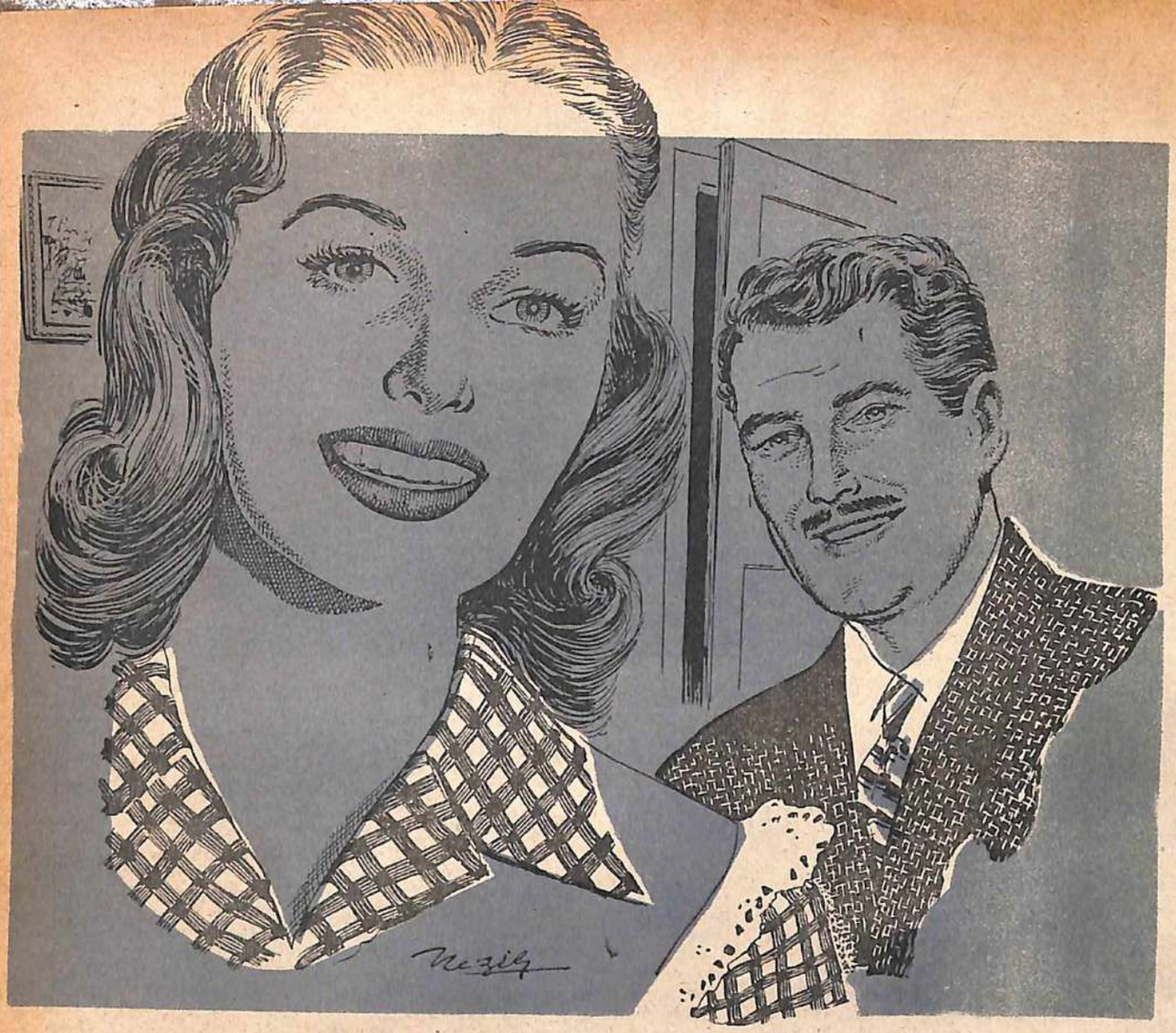

ROMAN HÜLÂSASI

ATMACA

YAZAN PERİDE CELÂL

HÜLÂSA EDEN: ZAHİR GÜVEMLİ

Faruk'un karısı Handan, kocasının asla halledemediği bir kederle yüklüydü. Çünkü, mazisine ait bir hâtıra onu hiçbir zaman terketmedi. O zamanlar pek genç, pek tecrübesizdi. Bir gün, plâjda, sahilde bir adamın kendisiyle alâkadar olduğunu hissettiğinden, âdeta elinde olmıyarak boğulma taklidi yapmış, adamın elbiseyle suya atıldığını görmüş, sonra, mesele meydana çıkınca ondan mükemmel bir azar işitmişti. Adam bununla da kalmıyarak, giyinmesini bekledikten sonra onu elbisesiyle suya atmıştı. Sonradan, onun köşk komşuları olduğunu öğrendi. Adı Kemal'di. Gayet hâkim bir erkekti. O yaz, deliler gibi seviştiler. Lâkin mühendis Kemal, şirketten aldığı bir mektubu bahane ederek günün birinde ortadan kayboluverdi. Gidiş o gidiş.. Handan çok sarsıldı. Ne ablası Meliha, ne annesi, sebebini bilmiyor göründükleri bu felâkete mâni olamadılar. Aradan yıllar geçti. Meliha'dan sonra Handan da evlendi. Bir kızı oldu. Şimdi, kocasının, akrabasından Cemal'in genç karısı Sabahat'e karşı zaafını açıkça görüyordu. Tanıdıkları, uzaktan akraba oldukları yeni öğrendiği gayet çirkin bir dul avukat, Celâl de vaziyetin farkındaydı. İşte bu sıradaydı ki, genç kadın uzun zamandan beri takip edildiğini farketti. Ona yaklaşmağa cesaret edemiyen bir gölge her çıkışında peşine düşüyordu. Handan hissediyordu. Yıllara rağmen, asla unutamadığı adamı tanıyordu. Ayak sesinden, vücudunun her tarafına sinen ürpermeden, bunun Kemal olduğunu biliyordu. Sinirden yarı deli hale gelmişti artık. Hastaydı. Evden çıkmamağa başladı. Böyle bir günde, yatağından çıkmamışken ve evde yalnız olduğu bir sırada "Kapının topuzu hafifçe oynamıştı. Sonra kanat aralandı ve Handan kapının aralığında onu gördü. Vücudundan korku karışık zevkli bir sarsıntı gelip geçti. Bağırmak için dudakları aralandı, fakat sesi çıkmadı. O, orada, kapının eşiğinde hareketsiz duruyordu. Genç kadın, o esmer yüzü, o derin, karanlık, arzu dolu bakışları senelerden sonra ilk defa görüyordu. Uzun boyu, dimdik geniş omuzları, kuvvetli hâkim başı ile o, eski Kemal'di. Pek az değişmişti. Odanın gölgeleri içinde, şakaklarında bir iki saçın pırıltıları, alnını ikiye bölen geniş bir çizgi farkediliyordu. Senelerin onda bıraktığı izler yalnız bunlardı. Handan olduğu yerden kımıldamadan, vücudu katılaşmış, gözleri hayretle büyümüş:

"— 'Fakat buraya nasıl geldi? Buna nasıl cesaret edebildi?" diye düşündü. Kıpırdamak, bir şey yapmak, bir şeyler söylemek istedi. Muvaffak olamadı. Vücudunun garip bir hareketsizliğe felce benziyen bir uyuşukluğa yakalandığını hissediyordu. İlk konuşan öbürü oldu. İçeri doğru tereddütle, iki adım atmıştı. Fakat yüzünde, yaptığını bilen, kendine hâkim bir mâna vardı. Dudakları birbiri üzerine kuvvetle kilitlenmişti. Gözlerinde aradığını bulmuş bir kimsenin sevinci parlıyordu. Heyecandan kısılmış, boğuk bir sesle:

"— 'Artık bu oyun yetişir' diye mırıldandı 'günlerdir peşinde koştum. Beklemekten, aramaktan ve takipten usandım. Seni bulmak için neler yapabileceğimi görüyorsun.'

Birine duyurmaktan korkmuş gibi sesini daha alçaltarak ilâve etti:

"— 'İşte böyle evine hattâ odana bile gelir, seni bulurum.'

"Handan ürperdi. Birdenbire vücudunda büyük heyecanlar arkasından gelen garip bir gevşeme, kalbinde sonsuz bir keder ve hüzün duydu. 'Sen beni bıraktın, sen beni terkettin, bütün emellerimi, genç kızlık hulyalarını öldürdün, bütün bunları niçin yaptın, niçin, niçin?' diye ağlamak, şikâyetini, onun fenalıklarını yüzüne vurmak istiyordu. Fakat bütün bunları söyliyemiyecek çaresizlik içinde elleriyle yüzünü kapadı. Hıçkırdı. Gözleri kapalı, yaklaşan ayak seslerini duydu. Havada onun kokusu dalgalanmıştı. Onun temiz, tütün, kolonya karışık erkek kokusu,.. Sonra vücuduna yavaşça, incitmekten korkar gibi sıcak bir temasla kuvvetli kolların sarıldığını ve ateşli bir nefesin, heyecanlı bir soluğun dudaklarına, yüzüne yakın bir noktada nabız gibi attığını hissetti.

"— 'Seni seviyorum, senin için çıldırıyorum' diye mırıldandı. 'Beni affet.. Her şeyi sana anlatacağım. O kadar pişman oldum, senelerce seni öyle aradım ki... Fakat artık seni buldum ve artık bırakmıyacağım. Hiçbir zaman, anlıyor musun? Hiçbir zaman!..'

"Handan'ın elleri yüzünden çözüldü. Vücudu bir destek, dayanacak bir yer arar gibi onun göğsüne doğru kaydı. Yarı örtülü gözlerinin arasından o yüzü, o derin bakışları biraz bulanık görüyordu. Yavaşça: 'Ah Kemal, niçin bunu yaptın, niçin bunu yaptın?' diye inledi ve onun kollarına vücudunu büsbütün bıraktı. Uzanan dudaklarına ağzını, günlerce susuz kalmış, bağrı yanık bir kimse gibi zevkle titriyerek verdi ve dünyayı unutturan o yarı karanlık, zevkli, ateşli, yarı baygınlık içinde bir an: 'İşte benim beklediğim, işte benim istediğim ve işte benim talihim..' diye düşündü. Sonra o kollarda, o dudaklarda kesif, yumuşak bir karanlığın içinde kayıp uzaklaşır gibi her şeyi unuttu. Onun dudakları dudaklarından, kolları vücudundan genç kadın bir rüyada gibi etrafına bakındı."

Filhakika, Handan bir rüya görmüş olacaktı. Çünkü birkaç buluşmadan sonra, Kemal'in eski Kemal olmadığını, kendisini yalnız eti için istediğini anlamakta gecikmedi ve dehşetle gördü ki, bu adamı hiç sevmemektedir. Ozaman azabı çok büyük oldu. Bir buhran içinde, anlaşabileceği yegâne dost, avukat Celâl'in yazıhanesine koştu. Ona her şeyi itiraf etti.

"— 'Ondan nefret ediyorum..' diye mırıldandı.

"— 'Fakat onu sevmiştiniz.. Senelerce onu unutamadığınızı, onu düşünerek ıztırap çektiğinizi söylüyordunuz. Yıllar geçip de bir gün beklemediğiniz bir anda karşınıza çıkınca ona duyduğunuz alâkanın, aşkın tekrar eskisinden kuvvetle canlandığını demin itiraf ediyordunuz..'

"Sustu. Handan onun hafifçe içini çektiğinin farkına vardı. Birdenbire göğsüne atılmak, kollariyle sarılmak ve bir çocuk gibi onu şefkatle okşıyarak 'Ah yavrum, yavrum' diye ağlamak ihtiyacını duydu. Şimdi ona her şeyi itiraf etmekle ne büyük bir fenalık yaptığını anlıyordu. Kendisini dinlerken bakışlar öyle karanlık, öyle acaip bir mâna almış, yüzü o kadar solmuş, değişmişti ki genç kadın o ana kadar gizli bir zaafın, dostluk ve şefkatle karışması şeklinde telâkki ettiği şeyin büyük, ateşli bir aşk olduğunu ve genç adamın, karanlık, ümitsiz kalbinde bu aşkın bir cehennem gibi yandığını birdenbire vuzuhla görüvermişti. Gözlerine tekrar yaşlar hücum ederek: 'Beni nasıl seviyor, nasıl seviyor!' diye içinden söylendi, 'Bense ona neler anlatıyorum.. Zaten ümitsiz, kederli olan o kalbi zalimce yaralıyor, sonra da ondan teselli, yardım bekliyorum.'

"Genç kadın, karşısında işkencesine sessiz katlanan, büyük bir feragatle talihine boyun eğmiş, hâlâ onu teselli etmiye, yardımına koşmıya hazır bu zavallı adamı daha fazla görmeğe tahammül edemiyerek oradan kalkıp kaçmak arzusu içinde doğruldu. Öbürü bunu anlamış gibi yavaşça, kırık bir sesle:

"— 'Dost olduğumuzu unutmayınız' dedi, 'Zaten bütün bunları daha evvelden tahmin etmiştim. Sıkılmıya, gizlemiye ne lüzum var? Benimle kendi kendinize olduğunuz gibi samimî olunuz. Bir hasta doktordan bir şey saklar mı?'

"Sesinde yalvaran bir mâna vardı. Handan içini çekti. Elleri meşin koltuğun dirsekleri üzerinde asabiyetle oynadı. Alçak, ürkek bir sesle konuştu:

(Arkası 41. sayfada)

NAKLEDEN: VAHİT ORGUN

PORTEKİZİN esrarlı bir havaya bürünmüş olan orta çağdan kalma Coimbra şehri yakınlarında göz yaşları mahalli mânasına gelen "Quinta des logrimas" adlı bir villâ vardır ki bahçesinde aşk pınarı "Ruscello d'amor" denilen bir pınar asırlardan beri akıp gitmektedir.

Yüz metre boyundaki Sekoia ağaçlarından incecik bambolara varıncaya kadar envai çeşit ağaç ve nebatların sürüklediği bahçenin ortasında bulunan Quinta des lagrimas ismindeki acaip villâda, bu gün dahi hayatı elemli maceralarla geçmiş Inès de Castro'nun ahfadı oturmaktadır.

On altıncı asrın ortalarında yaşamış olan ve "Ölü Kraliçe" diye anılan Inès de Castro'nun hayatı, halk dilinde türlü türlü şekillere girmiş; hayatı ve ölümü etrafında, muhayyeleler, durmadan efsaneler yaratmıştır.

Kastilya prensesinin nedimesi olan Inés'in elemli macerası, prensesin Portekiz kralının oğlu Don Pedro ile evlenmek üzere Portekize gelişi ile başlar. Tozu dumana katarak ilerliyen düğün alayı, bugün Quinta des lagrimas villâsı adını alan av köşkünün bulunduğu yerden geçerken, Inès de Castro, güçlü kuvvetli bir Portekiz asilzadesi ile göz göze gelir ve o anda bu yakışıklı adama çılgınca âşık olur. Düğün alayını karşılamak üzere orada bulunan ve Don Pedro'dan başkası olmıyan bu yakışıklı asilzade de toz bulutlarının arasında görünen bu narin yüzlü, sülün gibi kıza âşık olur.

Karşılıklı, doğan bu aşka rağmen, Don Pedro, babası dördüncü Alphonse'un iradesine boyun eğerek Kastilya prensesi ile evlenir. Fakat, karısının nedimesi Inèes de Castro ile çılgınca bir aşk hayatı yaşamaktan da kendini alamaz.

Haşin ve ateşli bir genç olan Don Pedro sık sık yaban domuzu ev ayı avına çıkmaktadır. Bu av partilerinden istifade ederek, boş zamanlarının büyük bir kısmını, bugün Quinta des lagrimes diye anılan av şatosuna yerleştirdiği sevgilisinin yanında geçirir.

Kral dördüncü Alphonse, oğlu ile Inès arasındaki bu aşk macerasını haber alınca fena halde hiddetlenir ve Inès de Castro'yu bulunduğu villâdan çıkmaktan meneder, oğlunu da Clara manastırına kapatır.

Buna rağmen, Inès, sevgilisine her gün ateşli aşk mektupları göndermek imkânını bulur. Villânın bahçesinden çıkan pınarın Santa Clara manastırının bahçesinden de geçtiğini öğrenen bu İspanyol dilberi, yazdığı ateşli aşk mektuplarını parşömen kâğıdına sarıp pınarın sularına bırakır. Don Pedro da akıntının ayağına kadar getirdiği bu mektupları manastırda okuyarak hasretini gidermeğe çalışır.

Don Pedro, manastırda bir sene kadar kaldıktan sonra, babasının biraz yumuşamasından istifade ederek eski hürriyetine ve bu arada da sevgili Inès'ine kavuşur. Bu şekilde aradan dört beş sene geçer, prensin Inès de Castro'dan üç çocuğu olur.

Bu sırada beklenilmedik bir şey olur: Kastilya prensesi ölür. Don Pedro, bu fırsatı kaçırmaz ve karısının ölümü için sarayda tutulan yas kalkar kalkmaz hemen Inès de Castro ile nikâhlanır.

Arzusu hilâfına olan bu izdivaca, kral dördüncü Alphonse, bir hayli sinirlenir; lâkin, herhangi bir zecrî tedbire lüzum görmez. Fakat, kraldan ziyade kral taraftarı geçinen saray nazırları, dördüncü Alphonse'un gözüne girmek maksadiyle, izdivacın aleyhinde bulunarak çeşitli komplolar kurarlar. Nazırların ve saray mensuplarının, bu İspanyol dilberinin kendi memleketi hesabına Portekizde komplolar kurduğu yolundaki iddiaları yavaş yavaş kral dördüncü Alphonse'da yer etmeğe başlar. Ve, Inès'in ortadan kaldırılması lüzumuna ikna olur.

Böylece, bir sabah, villânın bahçesindeki pınarın yakınında dolaşmakta olan Inès, üç kişinin hücumuna maruz kalır ve bıçak darbeleri altında cansız olarak yere yıkılır. Bu iğrenç suikast, şuurunu sarsacak derecede, Don Pedroyu öfkelendirir. Dördüncü Alphonse ise, yaptığına nadim olur ve böyle iğrenç bir cinayete âlet edilişi karşısında çektiği vicdan azabı ile çok yaşamaz ve bir kaç gün sonra sektei kalbden ölür.

(Arkası 42. sayfada)

villanın bahçesinden çıkan pınarın, Santa Clara manastırının bahçesinden geçerken oraya günlerce aşk mektubu taşıdığından haberi var mıydı dersiniz?

Elmas Kraliçesi

AMERİKANIN mücevheratçılar Birliği her yıl müşterileri arasında bir elmas kraliçesi seçmekte ve bu güzellik kraliçesine hediye olarak 3 bin liralık mücevherat vermektedir. Bu seneki "Elmas Kraliçesi" unvanını müsabakaya 3,5 milyon liralık plâtin, altın ve elmas küpe, bilezik, taç, kolye ve yüzüklerle katılan Ruth Astor kazanmıştır.

HİNDİSTANDA, Mısırda ve bazı Şark ülkelerinde halkın mücevherata, ziynet eşyalarına dair çok garip inançları vardır. Kuyumcular bundan istifade ederek bilhassa gelen kadın müşterilerine bunları hatırlatmaktan geri durmazlar.

Bu inançlara göre, elmas; şan ve şöhreti celbedermiş. Firuze taş; rızkı çoğaltırmış, yakut; onu taşıyan kimseyi büyüden, kötü rühlardan korurmuş. İnci; Onunla süslenen hâmile kadın, güzel bir çocuk doğurmuş.. Mercan; hasetten, kem gözden korunmıya yararmış..

CENUBÎ Amerikalıların garip âdetlerinden biri de, kadın doğurunca, kocası, onun iyileşip, işlerini görecek bir hale gelinceye kadar ayrı bir yatakta yatar ve günlerce, yerinden kımıldanmadan yarı tok, yarı aç olarak mütevekkilâne bekler..

IRLANDA köylerinde, evlenecek kızın akrabaları, damatla gelinin kiliseye girmelerinden önce, gelini kaçırırlar ve bir arabaya bindirip süratle oradan uzaklaşırlar. O sırada, damatla akrabaları bunların peşine düşüp kovalarlar.

Onlara yetişince, kız tarafı, gelini kendilerine teslim eder ve hep birlikte düğün merasimini tamamlamak üzere kiliseye giderler..

Irlandalıların bu garip âdetleri, Çerkeslerin düğününde damadın gelini, atına bindirip kaçırmasına ne kadar benziyor..

DİKKAT!

– DÜNYANIN her tarafında, şoförlerin, bilhassa hususî otomobil sahiplerinin, fazla süratle otomobil sürmelerinden şikâyet edilmektedir. Alman yol polisi de aynı şeyden müşteki olduğundan, yolların muhtelif yerlerine, otomobillerin arkaslarına ve direksiyonun ön tarafına "Dikkat! Karımın sözlerini mühimse, otomobilini dikkatle sür!" mealinde tabelâlar koymuştur.

MAHÇUPLAR KRALİÇESİ

PARİSTE tertip edilen Mahçuplar Güzellik Kraliçeliğine Evelyne Chopin adında bir dilber seçilmiştir. Pariste doğup büyümüş bir Üniversiteli kız olan Evelyne, yirmi bir yaşında ve kumraldır. Alttaki resimde 1954 yılı Mahçuplar Kraliçesi görülmektedir.

Kavgacıların Arasına girmek İyi değildir

İTALYANIN Rovigo şehri civarından geçen Antonio Lanzoni adındaki köylü, bir kedi ile bir köpeğin boğuştuğunu görerek birbirini yiyen bu iki hayvanı ayırmak istemiştir. Bu müdahaleye sinirlenen kedi ile köpek, kendi aralarındaki kavgayı bırakıp biçare adamın üzerine saldırmış ve zavallı köylüyü kan revan içinde bırakmışlardır.

İngiliz Kraliçesi

BÜYÜK BRİTANYA İmparatoriçesi Elizabeth II, yanında kocası Edinburg dükü olduğu halde Commonwealth memleketlerinde seksen bin kilometrelik uzun bir seyahate çıkmıştır. Kraliçe, bu seyahatinde Avustralya ve Okyanustaki en vahşî adalara dahi uğramıştır.

Resimler Büyük Britanya imparatoriçesini Okyanustaki Tonga adasını ziyaretinde Tonga Kraliçesi ile birlikte ve Törene giden bir muharip ile karısını göstermektedir.

Güzellik Kraliçesi

BÜYÜK ANNE

BÜYÜK ANNE deyince insanın gözü önüne gayrı ihtiyarî olarak beyaz saçlı gözlüklü, titreyen elleriyle yün ören bir kadın hayali gelir. Fakat aslında hiç de böyle değildir birçok nineler, güzellik müsabakalarına katılacak kadar gençlik ve teravetlerini muhafaza etmektedirler.

Bunun canlı misalini Amerika Birleşik Devletlerinde tertip edilen Nineler arasındaki güzellik müsabakası vermiştir. Bu müsabaka beklenilmedik bir rağbet görmüş ve kırk sekiz eyalette müsabakaya katılanların sayısı birkaç bini bulmuştur.

Bu çok heyecanlı müsabakada birinciliği 46 yaşında ve iki torun sahibi olan Hicksville'li Virginia O'Brien kazanmıştır.

Birinci resimde Müsabakanın birinci, ikinci ve üçüncüsü fotoğrafçılara poz veriyor.

İkinci resimde Amerikanın Nineler güzeli, torunlariyle bir arada.

Kendisinden genç bir Erkekle elenmiş bir kadının Anlattıkları!..

ON YAŞ KÜÇÜK BİR ERKEKLE EVLENDİM

NAKLEDEN: BETÜL KAZAK

35 ini geçmiş kızlar hangi erkekle evlenmeğe kalkışsalar sukutu hayale uğrar, çünkü o erkek evlidir, böylelikle ekserisi yoldan çıkar, hayatlarını mahvederler. Akşamlarını ya kendileri gibi talihsiz kızlarla veya tek başlarına geçirirler. Nice zeki, güzel kızlar vardır ki kısmetleri açılmamıştır. Zaten harpten sonra kadınların sayısı erkeklerden fazla olduğundan evlenme şansları azalır.

Bir kız kendi yaşında veya kendinden büyük erkeklerle arkadaşlık ederse bu 2 vaziyetle karşılaşır. Zaten çocukluğumuzdan beri kocamızın kendimizden en aşağı 2, 3 yaş büyük olacağını tahayyül ederiz. Halbuki ne çok erkek vardır ki 30 unda yaşlanmıştır, ve yine ne erkekler vardır ki 50 sinde ruhen ve bedenen pek gençtirler.

Meselâ çalıştığım büroda 26 yaşında sinirli, titiz bir adam vardır. Yazıhanesinin üstünde en ufak bir şey yerinden oynatılsa kıyameti koparırdı. İş zamanı bitince şapkasını, şemsiyesini alır, annesi kardeşi ile yemek yiyip sohbet etmeğe evine yollanırdı. Âlem adamdı zavallı...

Bir de 60 yaşında âmiriz vardı, o yaştan sonra araba kullanmasını öğrendi. Mambo dersi alır, çalışmadaki enerjisi ile hepimizi mahçup ederdi.

Demek ki iş yaşta değil... Adamına göre değişiyor.

6 sene evvel bütün tanıdıklarının itirazlarına rağmen kendinden 10 yaş küçük biri ile evlendim. Kayınvaldem John'a benimle evlenmemesini defalarca söylemiş, mesut olamıyacağımızı, işin ciddiyetini şimdi anlamasak da birkaç sene sonra hakikati ergeç görebileceğimizi ona anlatmış, halbuki beni arkadaş olarak pekâlâ da severdi.

Atacağımız mühim adım hakkında John'la epeyi görüştük. Hisle değil de mantığımızı kullanarak cevaplandıracağımız bazı sualler vardı.

1. Birinci ve bence en mühim olanı 37 yaşın çocuk doğurmak için geçkin yaş olup olmadığı idi. 27 yaşında ve çocukları çok seven bir insanı bu zevkten mahrum etmek istemiyordum. Doktora muayene olunca çocuğumun olabileceğini anladım. Bu mühim mesele ortadan kalkmıştı.

2. Birkaç sene için pek az bir para ile geçinmeğe razı olacak mıydım? 18 senelik çalışma hayatımda maaşım epeyi artmıştı. John birkaç sene askerlik yaptığından tahsiline ara vermişti. Şimdi tahsilini bitirip çalışma hayatına atılacaktı, ben ise hem ev işi hem büro işini bir arada yürütemiyeceğimden meslek hayatıma son vermem icabediyordu. Bir müddet epeyi sıkıntı çekecektik ama ben maddiyata pek ehemmiyet vermem, aşk ve arkadaşlık daha mühimdir.

3. Acaba zevklerimiz uyuyor muydu? Bunu epeyi tetkik ettim, sonunda baktım ki zevk aldığı şeylerin yaşla alâkası yok. Maç seyretmekten, müzikten, okumaktan ve seyahatten hoşlanıyordu, ve bunlar hep benim de sevdiğim şeylerdi. Hattâ benim kadar geceleri çıkıp dansetmek istemezse diye düşünmeğe başladım.

4. Yaşımızın nisbetsizliği hususunda hassas mı olacaktım? Onun genç arkadaşları ile iyi vakit geçirebilecek miydim veya o benim yaşıtlarımla anlaşabilecek miydi?.. Düşünün o daha ilk mektebe yeni girdiği zaman ben liseden mezun olmak üzere idim... Ama ikimizin de her yaşta arkadaşı olduğundan bu da pek düşünülecek nokta değildi.

5. Uygunsuz bir çift mi teşkil edecektik. Kadın kuruntusu, ne olacak. Kocasının saçlarının döküldüğüne memnun olan yegâne kadın benim galiba. Zaten yaşından büyük gösterir, saçları da azalınca aramızda yaş farkı yok gibi bir şey oldu. Çok şükür kimse annesi olduğumu zannetmedi.

Şimdi evleneli 6 sene oluyor. Kocam tahsilini bitirdi ve iyi bir iş buldu. Artık yine iyi giyinebileceğim. 40 yaşında ilk çocuğumu doğurdum, 22 ay sonra 2 nci oğlum doğdu. Bu sıhhatli 2 çocuk bizi birbirimize daha bağladı.

Kayınvaldem "Birbiri ile bu kadar anlaşan başka bir çifte rastlamadım. Hayatımda ilk olarak yanıldığıma memnun oluyorum." dedi.

Arkadaş bulmakta hiç güçlük çekmedik, ekserisinin yaşı John'la benimkinin arasında. Onlardan yaşımızı hiç saklamadık. İlk duyunca şaşırdılar ama zamanla unutuluyor.

Bir briç partisinde bir kadın, "Kocam mektepte ondan 2 sene evvel mezun olduğumu yüzüme vurup durur" dedi.

Dayanamadım. "Yalnız 2 sene mi," dedim, "ben kocamdan 10 sene evvel mezun oldum."

Çıt çıkmadı, kimse bir şey söylemeğe cesaret edemiyordu; şakadan, "hem elime doğdu," deyince bir kahkaha koptu.

Yazımı okuyanlar belki de: "Bunlar hep kadın tarafından söylenmiş, acaba kocası ne düşünüyor" diye akıllarına gelir.

Bu hususta doğruyu söylemesi için kocamı çok sıkıştırdım. Cevabını hep kısa keserdi. "Kendimde hiçbir değişiklik hissetmiyorum ve böyle bir şeyi düşünmedim bile..."

HÜRRİYET UĞRUNDA

OTUZ yaşlarındaki Marian Cech, bir gece, nöbetçiler tarafından yakalanıp öldürülmeyi göze alarak, Çekoslovakyadan Avusturyaya kereste nakledecek bir fabrikanın ambarına girmiş ve avluda yüklü olarak duran marşandiz vagonlarından birinin altına sokularak önce bir insanın girebileceği genişlikte bir delik açmış; sonra da beş kişilik aile efradının sığabileceği bir boşluk temin etmek için istifteki keresteleri boşaltıp vagondaki deliğe isabet eden yerde kâfi derecede bir boşluk bıraktıktan sonra keresteleri yeniden istif etmiştir.

Sabaha doğru bütün bu işleri bitiren Marian Cech ailesi efradı ile bu vagona binmiş ve böylece kimseye görünmeden beş günlük bir yolculuktan sonra marşandiz treni Avusturya topraklarına girince hürriyete kavuşmuştur.

Resim hürriyet uğrunda binbir tehlikeyi göze alarak marşandiz vagonunun altına saklanan ailenin bu hareketini canlandırmaktadır.

OTOMOBİLLİ Peri!

ALÂMİNÜT HİKÂYE

Yazan: Cemil Cahit CEM

Aklıma geldikçe sırtımdan soğuk terler boşanır... Onun için, pek iyi hatırlarım. İkinci Dünya Harbinin ortalarındaydı. Ne çok sıcak, ne de fazla serin bir ilkbahar günüydü ve ben, bermutad ne yapacağını bilmez bir halde Beyoğlunda geziniyor, vitrinleri seyrediyordum.

Bir ara, büyük bir otelin önünde durmam icap etti. Kaldırımın kenarında harikulâde, pırıl pırıl, gıcır gıcır, ışıl ışıl bir Amerikan arabası vardı. Öyle göz alıcı bir şeydi, ki gayrı ihtiyarî durup hayran hayran seyrettim...

Hülya kurar mısınız?.. Benimkiler kısa vadelidir ve sık sık kafamı buğularlar. Bir an, o mükemmel arabanın içinde bir huri tasarladım. Öyle peri kızı gibi bir şey... Yanında da ben tabiî... Ve uçuyoruz!.. Geçtiğimiz yollarda hasetlerinden çatır çatır çatlıyanlar mı istersiniz, hayranlıklarından ağızlarının suları akanlar mı?.. Hayal bu ya...

Birden otel kapısı açıldı. Dışarıya sahiden masallardan fırlamış gibi bir peri kızı çıkmaz mı?.. Daha tuhafı, dosdoğru otomobile yürümez mi?.. Amanın, ne oluyoruz?.. Demeğe kalmadı. Kapıyı açıp içine girdi. Kontakt anahtarını çevirmek için elini uzattı. Lâkin araba çalışmadı. Bir daha, bir daha, bir daha denedi. Hayır, marş almıyordu.

Bilmem hiç fırsatı düştü de söyledim mi?.. Otomobilden anlarım.

Marşı çalışmıyan otomobil içindeki peri kızını süzdüm. Biçarenin ne yapacağını bilemez bir halde ettafına bakındığını görünce seğirttim. Otomobilin kapısını açtım.

— Müsaade eder misiniz?..

Diye kendisini direksiyondan öteye ittikten sonra kapıyı kapatarak kontakt anahtarını çevirdim. Marşa bastım. Derhal aldı. Zaten birinci vitese geçirmem de uzun sürmemişti. Hemen kalktık. Araba Taksime doğru gidiyordu.

Malûm ya, o senelerde henüz Beyoğlu caddesi tek istikamet caddesi ilân edilmemişti. Otomobiller, aşağıdan yukarıya, yukarıdan aşağıya gelip gidiyordu. Hem galiba İstanbulu bu kadar çok otomobil de istilâ etmiş değildi.

Uzatmıyalım, Taksime doğru gidiyorduk. Hem arabayı sürüyor, hem de yan gözle, sağımda oturan emsalsiz mahlûku süzüyordum. Pek şeker bir şeydi. Mısır mabedlerinin duvar röliyeflerini hatırlatan pek zarif bir profili vardı. Zaten incecik, Çin vazoları gibi hemen incinebilir yapıdaydı da.. Ne desem, nasıl etsem de ahbaplığı yoluna koysaydım?..

Meydana varmış bulunuyorduk. Sordum:

— Hangi istikamete gideceğiz efendim?..

— Bilmem!..

Demez mi?.. Hay senin canını yesinler... Minimini kırmızı dudakların örttüğü sedef dişler arasından çıkan o ses, senelerce sonra bile kulaklarımda çınlamıştır.

Maalemlî bilmiyordu, şu halde Şişliye, daha ileriye, yani Boğaza uzanacaktık. Mümkün mertebe tenhalara gitmeliydik, ki ahbaplığı enine, boyuna, derinliğine inkişaf ettirelim.

Yalnız, bu esnalarda, arkamızda bir gri taksi peyda olmuştu. Bir müddettir, aynada dikizlemiş, taksinin ustalıkla bizi takip ettiğini kestirmiştim. Pek yanaşmadığına göre niyeti sadece gözetlemek olacaktı. Sakın yanımdakinin nişanlısı, kocası falan olmasın?.. Parmaklarında yüzük yoktu. Şu halde olsa olsa kızcağıza balta biriydi bu... Kıskançlığından peşimize düşmüştü.. Rakipler ne gülünç mahlûklardır, bilirsiniz!.. İstesem enaiyi şimdi oracıkta ekmem işten bile olmazdı. Ama hayır.. Kıskançlığından çatlamalı, hırsından kudurmalıydı... Onun için bilâkis daha ziyade yavaşlıyarak direksiyonu sadece sol elimle kullanmıya ve sağ elimi de, sevgilimin omuzlarına doğru uzatmıya karar verdim.

Haylı tereddütle yaptığımı itiraf ederim. Şaka değildi bu!.. Böyle güzel bir otomobil sahibi, emsalsiz bir şıklıkta ve bu derece de güzel bir kız, kala kala bana mı kalmıştı?. Onun için hareketlerimi gayet ihtiyatla ve zemini, zamanı yoklıyarak yapmam lâzımdı... Lâkin tekrar ve hayretle gördüm, ki peri kızı buna da bir şey demiyor.. Hattâ yavaş yavaş sokulmama da...

Artık hayatımın en büyük şansıyla karşılaşmış olduğum ayândı. Besbelli kız bana vurulmuştu. Yahut da hiç değilse büyük bir sempati hissediyor olmalıydı... Yoksa kendisine, nereye gideceğini sorduğum vakit "Bilmem ki..." diye benimle gezmek istediğini açıkça belli eder, sonra elimi omuzuna atınca sesini çıkarmaz mıydı?..

Samimiyetimizin daha da ilerlemesi gerekiyordu ama peşimizdeki şu taksi içinde bizi kollayıp duran adam, artık canımı sıkmıya başlamıştı. Onu ekersem, rahat rahat sevgilimle başbaşa kalabilecektim.

Gaza bastım. Araba ok gibi fırladı. Büyükdere asfaltında yıldırım misali uçmıya koyulduk... Biraz sonra da gri taksiyi gözden kaybettik. Yine yavaşladım. Artık milyoner kızıyla iyice birbirimize sokulmuştuk.. Ve samimiyet daha da ilerliyecekti, ki birdenbire ardımızda gri taksi yine belirmez mi?..

Gaz pedalına basmamla arabanın tekrar uçmıya başlaması bir oldu. Şimdi artık peşimizdeki taksi de izimizi kaybetmemek için olanca hızıyla geliyordu.

Bir ara yanımdaki peri kızı:

— Çok hızlı gitmiyor muyuz?.. diye sordu.

— Öyle ama, başka çaresi var mı?.. dedim.

— Ayyy, siz de biliyor muydunuz?.. diye yüzüme baktı..

— Peşimizde gri bir taksi var da, onu ekeceğim!.. dedim.

Peri kızı ne dese beğenirsiniz?

— Herhalde polistir!.. demez mi?..

Aptal aptal:

— Neden?.. diye sormuşum.

Yüzüme baktı:

— Nedeni var mı?.. Bu araba sizin değil.. Benim de değil...

Dizlerimin dermanı kesildiği için gazı kesmeğe mecbur kaldığımı da söyliyeyim. Kefalete rapten nasıl tahliye edildiğimi herhalde tahmin edersiniz.

Peri kızının asıl adı da Sülük Raziye imiş!..

İKİ DAMGA!

Âşıklar için biçilmiş kaftan bir geceydi. Sevimli, fakat ciddî görünüşlü bir ilk mektep muallimesi, genç bir adamın davetini kabul ederek onunla bir otomobil gezmesine çıkmıştı. Mehtap üstlerinde parıldıyor, tatlı bir rüzgâr yüzlerini okşuyordu. Her yer çiçek kokularıyla doluydu... Öyle ki genç kız gevşedikçe gevşedi ve bir aralık delikanlının kendisini öpmesine müsaade ediverdi..

Sonra ansızın adamın omuzuna kapanarak hıçkıra hıçkıra ağlamağa başladı.

"Oh, Allahım! diyordu. Yüzümde iki kara damgayla, bir daha o masum yavruların karşısına nasıl çıkacağım ben?.."

Genç adam: "Ne demek istiyorsunuz? dedi. İki kara damga ne demek?.."

Kız biraz daha sokularak cevap verdi:

"Herhalde beni bir kere daha öpeceksiniz, değil mi?"

İYİ FİKİR!

Washington'daki büyük bakkaliye mağazalarından birinde, aylık alışverişini yaptıktan sonra yorgunluktan harap olmuş bir aile babası, kucağı paketlerle dolu olduğu halde dışarı çıkmıya çalışıyordu. Fakat ne mümkün! Veznenin yanına toplanmış olan kalabalık bir kadın grubu bilmem hangi partinin dedikodusunu yapmakla meşguldü ve hiçbirinin, yolun açılmasını bekliyen adamcağıza metelik verdiği yoktu.

Adam önce:

"Müsaade edin, geçeyim.." diye seslendi.

Onu duymadılar bile.

Adam bu sefer:

"Hırsız var!" diye bağırdı.

Yalnız bir kadın şöyle yana çekilir gibi oldu, okadar.

Adam nihayet

"Çoraplarınıza dikkat!" diye haykırdı. Bütün kadınlar çil yavrusu gibi dağılıverdiler

ACABA NİÇİN "Zara"

YAZAN: ELİNOR GLYN

ÇEVİREN: SEMİH DEMİRCİ

Aşk ve Macera Romanı: 31

Sonra tatlı bir sesle:

— "Ben de sizin gibi, insanın sevdiği bütün parçaları bir arada bulmasının çok hoş olacağını düşünmüştüm." dedi. "Onun için onları teker teker topladıktan sonra ciltçime gönderdim. Siz de kitabı beğenmekle beni mükâfatlandırdınız."

Ethelrida, sesi gizlemiye muvaffak olamadığı sebebi meçhûl bir heyecanla ürpererek:

— "Çok naziksiniz." diye cevap verdi. "Şimdiye kadar hiç kimseden bu kadar zarif bir hediye almamıştım. Size nasıl teşekkür edeceğimi bilmiyorum, Mr. Markrute."

— "Bana teşekkür etmenize lüzum yok, lûtufkâr leydi." dedi banker. "Ve şimdi yarım saatinizin dolduğunu size hatırlatmak mecburiyetindeyim. Artık aşağı inmeliyiz. Fakat... acaba... yarın öğleden sonra da tekrar buraya gelmeme müsaade eder misiniz? Size bir adamın hikâyesini anlatmak istiyordum da.."

Ethelrida da saate bakmak için başını çevirmişti. Bir an düşündü ve bu yeni zevki hayatından kovamıyacağını hissederek yavaşça:

— "Peki." dedi. "Yemekten sonra ötekiler yürüyüşe çıkınca... gelebilirsiniz."

Sonra, başka hiçbir şey söylemeden odadan çıktılar. Evin diğer kısmına sapan koridorun başına geldikleri zaman Markrute ansızın eğildi, büyük bir hürmetle genç kadının elini öptü ve odasının bulunduğu tarafa doğru uzaklaşarak gözden kayboldu.

XXVIII

Zara önce avcılarla beraber gitmemeyi düşündü. Kendini, sanki kimseyle konuşmıya cesaret edemiyecekmiş gibi durgun ve yumuşak hissediyordu. O gün ikinci postayla Mimo'dan bir mektup almış ve onun Mirko hakkında işittiklerini bütün teferruatıyla öğrenmişti. Morley'lerin kızı küçük Agatha ertesi gün eve dönecekti ve Mimo, çocuğun bu haberi bildiren kısa ve heyecanlı mektubunu da kendisininkiyle beraber yollamıştı. Mektubun baş taraflarında, çok iyi olduğunu yazıyordu ama, daha sonra rüyasında her gece annesini gördüğünü ve ondan öğrendiği şarkıyı babasına ve Chérisette'ine çalmak istediğini söylüyordu ki bu da ateşinin yine biraz yüksek olduğuna alâmetti. Mirko, mektubun altına bu şarkının notasını da yazmıştı.

Saat on bire doğru elinde mektupla odasına çıkarken, Tristram da ayağında av botlarıyla aşağı kata inmekteydi. Karşılaştıkları zaman durdu ve çok soğuk bir tavırla:

— "Artık siz de giyinseniz iyi olacak." dedi. "Dayım daima tam vaktinde yola çıkar."

Sonra gözü kadının elindeki mektuba ilişti, birdenbire sertçe başını çevirdi. Ve bir an sonra da bu kadar heyecanlanıp hiddete kapılmasının pek gülünç olduğunu düşündü. Zara'nın dostlarıyla mektuplaşmasından daha tabiî bir şey olamazdı çünkü. Zara da Tristram'ın döndüğünü görmüş ve sinirlenmekten kendini alamamıştı. Onun, nefretini bu kadar açıkça izhar etmesinin lüzumsuz olduğunu düşünerek mağrur bir tavırla:

— "Gelmek niyetinde değildim." diye cevap verdi. "Yorgunum. Sonra, yabancısı olduğum bu spordan hoşlanıp hoşlanmıyacağımı da bilmiyorum. Zavallı kuşlara da acırım herhalde."

Tristram biraz yumuşayarak:

— "Mademki yorgunsunuz," dedi. "O halde gelmeseniz de olur. Gerçi bu hepsini sukutu hayale uğratır ama, aldırmayın. Ben Ethelrida'ya söylerim."

— "Fakat... şey, yorgunluğum o kadar mühim bir şey değil tabiî. Eğer kuzininizin kırılacağını zannediyorsanız, ben de gelirim o halde." Sonra döndü ve Tristram'ın cevabını beklemeden odasına yürüdü.

Ve Tristram, unuttuğu bir şeyi almak için dönüp tekrar odasına uğradıktan sonra, yüzünde acı bir tebessüm olduğu halde alt kata indi ve orada Laura Highford'la karşılaştı.

Laura başını kaldırıp onun yüzüne baktı. Gözlerinde yaşlar vardı. İstediği zaman ağlıyabilen cinsten bir kadındı zaten. Aşırı derecede müşfik ve nazik bir sesle:

— "Tristram." dedi. "Dün öğleden sonra, karımı kötülemek istediğim zehabına kapılıp bana kızdın. Fakat senin başka bir kadına bağlanmanın benim için ne demek olduğunu bilmiyor musun... anlıyamıyor musun? Sen belki değiştin, Tristram. Fakat ben her zaman aynıyım. Ve ben... ben..." Ansızın yüzünü ellerinin arasına alarak hıçkırmıya başladı.

Tristram hem şaşırmış, hem de korkmuştu. Böyle sahnelerden de nefret ederdi. "Aman Allahım!" diye düşündü. "Ya şimdi birisi gelecek olursa!.."

— "Laura." dedi. "Sevgilim, ne olursun ağlama." Onu kimse görmeden susturabilmek için her şeyi söylemeğe hazırdı.

Fakat kadın hıçkırmıya devam etti. Zara'nın yukarıda, merdiven sahanlığında olduğunu görmüş ve intikam dolu ruhu, ne pahasına olursa olsun bir hâdise çıkarmak arzusuyla tutuşmuştu.. Zara geç kalmamak için hemen giyinmiye başlamıştı ve şimdi hazırlanmış olduğu halde merdivenlere doğru ilerliyordu.

Laura: "Tristram!" diye inliyerek, kollarını genç adamın omuzlarına koydu. "Sevgilim, vedâ etmek için beni bir kerecik olsun öpeceksin, değil mi?.."

Ve Zara merdivenlerden inerken, onlar bu vaziyetteydiler. Tristram'ın nefret dolu bir sesle: "Hayır." dediğini duydu. Leydi Highford'un kolları yanına düşüverdi. Zara, ıztırap dolu yıllarının yadigârı olan o çelikten iradesiyle, hiçbir şey görmemiş gibi hareket etmiye muvaffak olarak önlerinde durdu ve gayet tabiî bir sesle büyük salona gidip gitmiyeceklerini sordu.

Ne Tristram'a, ne de o kadına, içini dolduran heyecanın zerresini bile göstermiyecekti. Kocası hemen: "Evet." diye cevap verdi ve öfkeli bir tavırla yanı sıra yürümeğe başladı.

Laura, bu kadar gülünç ve yüz kızartıcı bir şey yapmıya nasıl cesaret edebilmişti? Zara ne düşünecekti? Ona bilâtereddüt alçak damgasını vuracaktı mutlaka! Zaten ne kendisi bir şey söyliyebilmiş, ne de o bir şey sormuştu. Bir an sonra, daha fazla dayanamıyacağını hissederek:

— "Leydi Highford bir şeye fena halde sinirlenmişti." dedi. "İsterik bir kadındır zaten."

Zara lâkayıt bir tavırla: "Zavallı!" dedi ve yürümeğe devam etti.

Fakat salona vardıkları zaman dizlerinin vücudunu daha fazla taşıyamıyacağını anladı ve meşe koltuklardan birine çöktü.

Gerçi Tristram'ın bu işte bir günahı olmadığını kendi gözleriyle görmüştü ama yine de kıskançlıktan hasta gibiydi. Aralarında ne vardı ki, Leydi Highford utanç hissinden bu kadar sıyrılabilmişti acaba!

Tristram endişeli nazarlarla onu süzüyordu. Zara'nın olup bitenleri gördüğünden emindi. Ve buna rağmen genç kadının böyle tamamiyle sakin durmasına tahammül edemiyordu. Zara bir şeyler söylesin, hattâ kendisini tahkir etsin istiyordu halbuki.

O esnada bütün grup tamamlandı ve yola çıktılar. Zara, ava iştirâk etmiyecek olan Albay Lowerby'in yanında yürüyordu. Canı ne Lord Elterton'la, ne de başkasıyla konuşmak istemiyordu. Her şeyden ve herkesten bezmişti. Buna mukabil Albay onu, konuşturmadan da eğlendirmesini biliyordu.

— "Kocanızın avlandığını şimdiye kadar hiç görmediniz herhalde, öyle değil mi Leydi Tancred?" diye sordu ve kadının "Hayır" cevabını vermesi üzerine: "Öyleyse ona dikkat edin." diye devam etti. "Çok yaman bir avcıdır çünkü."

Ve Zara av başlar başlamaz bunun böyle olduğunu hemen anlayıverdi. Tristram onlara pek yakındı ve tetiği her çekişinde bir sülün yere doğru süzülüyordu. Bu güzel kuşların cansız düşüşlerini görmek önce onu üzdü. Gerçi ilk kocası Ladislaus'un parçalanmış yüzüne kalı bile kıpırdamadan bakabilmişti ama, bunlar kimsenin ruhuna azap çektirmiyen, neşe ve güzellik dolu mahlûklardı. Birdenbire dansöz Féto'nun koparduğu feryatları ve Ladislaus'un cansız yüzünden oluk oluk akan kanı hatırladı; dehşetle ürpererek ellerini kenetledi. Albay Lowerby ondaki bu âni değişikliği farkederek müşfik bir sesle sordu:

Siyahlı — Affedersiniz efendim, karınız evde mi?!..

— Selmaaa!.. Otomobil ile dışarı çıkabilirsin artık!..

— "Kuşların ölüşünü seyretmek size dokunmuyor ya?.."

Zara: "Bilmem ki." dedi. "Ben şimdi başka bir avı düşünüyordum."

Albay o esnada harikulâde bir atış daha yapan Tristram'ı işaret ederek: "O şimdiye kadar tanıdığım sportmenlerin en iyilerinden biridir." diye Zara'nın dikkatini başka mevzulara çekmiye çalıştı. "Üstelik de dünyanın en iyi ve en temiz kalbine sahiptir. Onu emeklemiye başladığı günlerden beri tanırım. İlk defa zırlı giymeğe başladığım zaman da, annesi, civarın güzel kadını diye tanırdı."

Zara, alâkasını gizlemeğe çalışarak: "Öyle mi?" dedi.

— "Pazartesi günü Wrayth'in açılacağını biliyorsunuz tabii. İngiltereye alışık olmıyan bir insan, bütün bu şenliklere, ziyafetlere, konuşmalara ve sıkıntı dolu daha bir sürü merasime kolay kolay tahammül edemez doğrusunu isterseniz.."

Zara'nın gözleri korkuyla yuvarlaklaştı:

— "Yani... bütün bunların hepsi orada mı olacak?.."

— "Maalesef öyle. Eğer Tristram bunu duysaydı benim için, karımı korkutuyor, derdi şimdi. Fakat cesaretiniz kırılmasın. Size hoş geldin diyenlerin ellerini mültefit ve mütebessim bir tavırla sıktınız mı, mesele halloldu demektir. Böyle yaptığınız takdirde derhal sizin mükemmel bir insan olduğunuza hükmederler. Gerçi bugünlerde ortalık o Radikal mel'unlarıyla dolu ama, eski İngiltere güzel bir kadın karşısında eğilmeyi de unutmadı daha!"

Zara cevap vermedi. On altı yaşından beri, güzelliğinden Avrupanın hemen hemen bütün dilleriyle bahsedildiğini duymuştu. Ve onun için, bundan kat kat daha ehemmiyetli olan öyle çok şey vardı ki.

Sonra Albay tekrar mevzuu değiştirdi ve bir sonraki av yerine doğru yürüdüler.

Ev sahibesi av esnasında daima Francis Markrute'den uzak durdu. Tuhaf bir mahcubiyetle ona yaklaşmıya çekiniyordu. İçi o günkü buluşmalarının zevki ve ertesi günkü randevunun heyecanıyla doluydu. Ve o anda Markrute'nin sabahki sözlerini, hediyelerinin inceliğini ve onları verirken takındığı tavırları düşünmek ona fazlasıyla yetiyordu zaten.

Francis Markrute de, hayran bakışlarını büyük bir huzuru kalple Ethelrida üzerinde dolaştırmaktaydı. Tuttuğu yolun kendisini gayesine ulaştıracağından emindi. Kendisini daima muvaffakiyete götürmüş olan ağır ve metin adımlarla ilerliyordu.

Huzurunu kaçıran yegâne şey de yeğeninin yüzündeki mağmum ifâdeydi. Oraya geldiklerinden beri, Leydi Highford mütemadiyen Zara'nın kıskançlığını tahrik edici hâdiselere sebebiyet vermekle beraber, karı koca arasındaki münasebetlerde en küçük bir gelişme bile sezilmiyordu. Zara ile bu genç İngiliz cenlitmeni birbirlerine asla ısınamadıkları takdirde ne olurdu acaba? Sonra, hesaplarında yanılmasına imkân olmadığını düşünerek kendi kendine güldü. Bu nihayet bir zaman meselesiydi, o kadar. Maamafih Pazartesi günü Zara yeni evi Wrayth'a gitmek üzere yola çıkmadan önce ona, evlenmelerinin Tancred için sadece bir aşk izdivacı olduğunu ve genç adamın, yaptığı pazarlık teklifini şiddetle reddederek onu sadece kendisiyle evlenmeyi arzu ettiği için istediğini söyliyecekti. Bunu daha fazla saklamanın, iyi neticeler doğurmıyacağını idrâk etmiye başlamıştı çünkü.

(Arkası var)

3 Buutlu Bir Aşk Hikâyesi

Yazan: Billy Rose

Bu aşk hikâyesinin de, yazılmağa değer bütün aşk hikâyeleri gibi, üç kahramanı var: Genç kız, fakir çocuk, zengin çocuk.

Kız yeni yükselmekte olan bir aktris. Ingrid Bergman gibi değil ama, yine de okadar fena değil. Adı da Nancy Booth.

Fakir delikanlı pek okadar fakir değil. Shubert Alley'deki mütehassıs sahne müdürlerinden biri. Haftalık kazancı da öyle pek hafif değil. Ona da Bob Martin adını verelim.

Ama zengin delikanlı zengin mi zengin. Lâtin ırkından ve ailesi Arjantindeki sığırların yarısına sahip onun da adı Manuel Ortega.

Manuel, New York'a geldi. Bizim yüksek binalarımızla güzel kadınlarımıza âşık oldu. Üç gün sonra gözleri, bu kadar güzel içinde, yalnız Nancy Booth'u görmekteydi.

Nancy o zamanlar bir revüde çalışıyordu. Beş sene alelâde rollerde çalıştıktan sonra, nihayet Amerikanın en meşhur dram yazarlarından birinin piyesinde ikinci rolü aldı. İlk perdede bir kere sinirlenecek, son perde inişinden önce de muhteşem bir rolle ölecekti.

Bob Martin, Nancy'nin piyesinin sahne müdürüydü. İlk prova günü iki dirhem bir çekirdek süslenip Nancy'ye yanaştı. Pas geçti. Nancy yarım İrlândalı idi. Öteki yarısı da bir kestane fişeğiydi. İkinci gün iki prova arasında Nancy'ye bir kahve ocağı hediye etti.

Üçüncü gün Ortega harekete geçti. Tam öğle yemeği saatinde Colon lokantasından Nancy'ye nefis bir öğle yemeği yolladı. İki perde arasında bir şoför en lüks çiçekçi mağazasından yüz kaimelik bir demet orkide getirdi. Orkide kutusunun üzerinde de o gece Nancy'yi Pavyona akşam yemeğine davet eden bir kart vardı.

Ortega provalar esnasında Nancy'ye yakın olabilmek için revünün hisse senetlerinin bir kısmını satın aldı. Kumpanya şehir dışı turne için yola çıkarken o da aynı trene atladı. Boston'da piyesin açılış gecesi Nancy, Bob'tan kendisine talih dileyen bir telgraf aldı. Bir dakika sonra da Ortega'nın hediye kutusu geldi. Kutuda fındık kadar bir yakut vardı.

Açılış gecesi, New York'ta, perde açılmazdan bir saat önce, Bob kulis arasında ilân tahtasına bir levha asmakla meşguldü. Tam o sırada Ortega içeri girdi. Sırtında 1000 dolarlık bir elbise vardı. Tam Montekarlo krupiyelerinin tahayyül ettikleri cinsten bir müşteriydi.

Ortega, sahne müdürüne:

— Bob, dedi. Piyesten sonra ufak bir parti vereceğim. Nancy bana ikinizin iyi dost olduğunuzu söyledi. Sen de gelir misin? Partide nişanımızı ilânı düşünüyorum.

Bob cevap vermezden önce lüzumsuz bir sual sordu:

— Nancy'ye evlenme teklif ettin mi?

Ortega:

— Daha etmedim, dedi. Partide edeceğim.

Bob'un tiyatroculuk hisleri kabardı.

— Hiç de münasip bir zaman ve mekân seçmemişsin. Nancy bir aktristir ve her şeyi dramatize eder. Bu gece ilk gecedir. Hayatının en mühim rolünü bu gece oynıyacak. Son perde indikten sonra kulise döndüğü zaman tepeden tırnağa kadar heyecan içinde olacak. Ona o zaman nişanlanmayı teklif et. Muhakkak kabul edecek.

Ortega:

— Fevkalâde bir fikir, dedi.

Bob son bir mütalea daha ilâve etti:

— Nancy son perde nihayetindeki ölüm sahnesini oynarken koltuğundan kalkıp kulis arkasına gel. Ben seni sahnenin yan tarafında

(Arkası 25. sayfada)

Tatlı Biten Bir Hikâye

Gözlerinde siyah camlı güneş gözlükleri, sırtında insanın olmasa da olurmuş diyeceği cinsten şeffafımsı bir elbise ve biçimli bacaklarında güneşin esmer pembeliğiyle yemekli vagona girer girmez, bardak tıkırtıları ve ağız şapırtıları kesiliverdi birdenbire. Tren burnunu batıya çevirmiş, kızgın çölün arasından olanca hızıyla yol alıyordu.

Yanımda oturan centilmen kocaman ve upuzun bir oh! çekerek, bütün nezaket kaidelerini unutup böğrüme bir dirsek attı. "Şuraya bakın!.."

Başımı çevirince, bütün hayatım boyunca beklediğim şeyle yüzyüze geliverdim. Genç kadın mağrur boynunu büsbütün dikleştirmiş, kara camların arkasından etrafına küçümser nazarlar atfederek, ahenkli ve kendinden emin adımlarla koridor boyunca ağır ağır ilerliyordu. Sonra gözüne ilişen boş bir koltuğa doğru kıvrıldı. Vücudunun her zerresi, vagondaki bütün gözlerin üstünde olduğundan haberdardı.

Yanımdaki centilmen, sesi huşû ile titreyerek: "Meşhur Deborah Dean işte bu.. diye fısıldadı. Nasıl, hoşunuza gitti mi?.."

Evet gibilerden başımı salladım. Gerçi hayatımı başka insanlar için diyaloglar yazmakla kazanırdım ama, iş başa düşünce bu işte pek usta olmadığım da malûmumdu. Hele aklım fikrim Deborah Dean'le meşgulken, gevezelik etmeğe hiç niyetim yoktu.

Genç kadın uslu bir kız çocuğu gibi eteğini çekiştirip dizlerini bitiştirerek iskemleye oturdu. Meşhur bir film yıldızını bedavadan seyretmek hiç de fena birşey değildi ama, biraz daha sere serpe de otursa olurdu hani... İçlerinde öfkeden ziyade nefsi müdafaa okunan gözlerle, kendisini muhasaraya alan bakışlara mukabele ediyordu. Sonra o gözler birdenbire bana takıldılar, birazcık irileştiler ve oldukları yerde kalıverdiler! Dudakları da yavaş yavaş, Hollywood'un haftada tam iki bin dolar değer biçtiği o emsalsiz tebessümle süslenmeğe başladı.

Damarlarımdaki kanın acaip bir şekilde kızışıp köpürdüğünü hissederek kendi kendime: "Çok daha faz'a da verseler hakkıdır.." diye düşündüm. Sonra yanımdaki centilmene: "Müsaadenizle.." dedim, ayağa kalkıp koridoru katettim ve genç kadının başına dikildim.

"Eğer bunu daha evvel başkalarından da işittiyseniz beni hemen durdurun.. Siz Deborah Dean değil misiniz?.."

Yazan: Richard Carlson

Kadın yüzünü tatlı bir meyille benden yana kaldırarak:

"Usulünüz bayat olmasına bayat ama.. dedi. Umumiyetle iyi neticeler verdiği de inkâr edilmez.."

Hollywood'da, yüzleri kamera önündeyken dahi makiyaja ihtiyaç göstermiyen topu topu iki kız vardı. Ingrid Bergman ve Deborah Dean.. Ve ikisi de defalarca Oscar mükâfatları kazanmışlardı. Hele şimdi, koskocaman New Mexico şehri ufukta bütün haşmetiyle uzanırken ve geniş pencerelerden süzülen güneş huzmeleri kızıl saçlarıyla oynaşıp gözlerinin yeşilini parlatmaktayken, Deborah Dean şimdiye kadar çevirdiği renkli filmlerin hepsindekinden kat kat daha güzeldi. Bunu apaçık söylemenin onu incitmiyeceğini tahmin ederek, aklımdan geçenleri dile getirdim. Güldü.

"Bu da usulünüzün ikinci faslı tabii.. Oturmaz mısınız?"

Bacaklarını biraz daha toparlayıp bana yanında yer açtı. Sonra pek rahat edememiş olacak ki bacak bacak üstüne attı. Ve ancak ondan sonra, tabak tıkırtıları ile ağız şapırtıları tekrar duyulmıya başladı.

"Sizi memleketin bu yanına çeken ne?" diye sordu.

"Altın.." dedim.

"Kimin altını?"

"Hollywood'un."

Heyecanlı bir sesle: "O olmasaydı ne yapacaktık bilmem.. dedi. Peki, sizinkinin kaynağı nedir?"

"Yazdığım son kitap Barbara Boyd'u bütün gece uyanık tutmuş galiba.. dedim. Bunu gazetedeki sütunumda yazınca benim de yıldızım parlayıverdi."

Yemelerini bitirip kompartimanlarına gitmek üzere ayağa kalkan yolcular yanımızdan geçerken yavaşlayıp bizi hayvanat bahçesindeki bir gösteriyi seyreder gibi süzüyorlardı.

Deborah Dean: "Aman Allahım.. dedi. Artık ben de yerime dönsem iyi olacak galiba.. Yaptığımız doğru değildi zaten." Ve gitmek üzere ayağa kalktı. Birdenbire içimin allak bullak olduğunu hissederek yalvarır gibi bir sesle:

"Bakın, dedim. Siz benim hayatıma girdiniz bir kere.. Ondan bu kadar çabuk nasıl çıkabiliyorsunuz?"

Tekrar aynen Teknikolor'daki gibi tebessüm etti. "2601 No. lu vagonda, 8 No. lu kompartimandayım." diye yaramaz bir kız çocuğu gibi fısıldadı - öyleydi de zaten - ve doğruldu.

Midem, tren sanki bir hava boşluğuna rastlamış gibi eziliverdi.

"Öyleyse daha burada ne duruyoruz?" diye sordum.

"Ama ben önce gideyim.." dedi.

"Niçin?"

"Beraber gidersek göze çarpanız da ondan.. Sonra bu hemen Barbara Boyd'un delik kulağına da gidebilir."

"Barbara mı? O da trende mi?"

"Hayır.."

"O halde nasıl duyabilir bunu?"

"Belki de posta güvercinleri ona haber götürürler.. Nasıl duyacağını sormayın ama, duyar işte.. Siz beş dakika sonra gelin olmaz mı?"

Çeviren: Semih Demirci

Deborah vagondan çıkınca kulağıma derin bir iç çekişi çalındı. Ve ancak ondan sonra bunun benden geldiğini farkedebildim.

Masa komşum, yerden biter gibi burnumun dibine dikiliverdi yine.

"Ne o, işi yoluna koyamadınız galiba?"

"Hayır, dedim. Film yıldızları diş kıran cinsten oluyorlar.." Sonra tekrar Deborah Dean'i düşünmeğe başladım. Uçarak pencereden çıktım ve New Mexico çölünün üstünde koskocaman daireler çizerek geri döndüğüm vakit beş dakika dolmuştu..

2601 No. lu vagonun 8 No. lu kompartimanının yolunu tuttum.

İren Raton'dan kalkarken, Deborah kompartimanı dolduran güneş ışığında gerinip gülümsiyerek:

"Clark Gable ile bir iki defa buluştuğumuz yalan değil.. dedi. Fakat gazeteler bunu kötüye çekiverdiler hemen.. Halbuki sadece vakit geçirmek için ahbaplık ediyorduk ve aramızda hiçbir şey yoktu." New York'da geçirdiği bir buçuk haftaya rağmen teninin hâlâ Palm Spring plâjlarının kızıl parlaklığını taşıması gözümden kaçmadı...

Las Vegas'dan geçerken: "Evet.. dedi. Hem çok mesut, hem de çok bedbaht günler geçirdim.."

"İşin içinde aşk da var mıydı?"

"O beni bırakıp gidinceye kadar, içimdeki hissin aşk olduğunun bile farkında değildim. Fakat ondan sonra... Oh! Ondan sonra neler çektim bilseniz.." Bir erkeğin Deborah Dean gibi bir kadından nasıl ayrılabileceğini havsalam almıyordu. Deborah devam etti: "O benim evine bağlı bir kadın olmamı istiyordu.

(Arkası 25. sayfada)

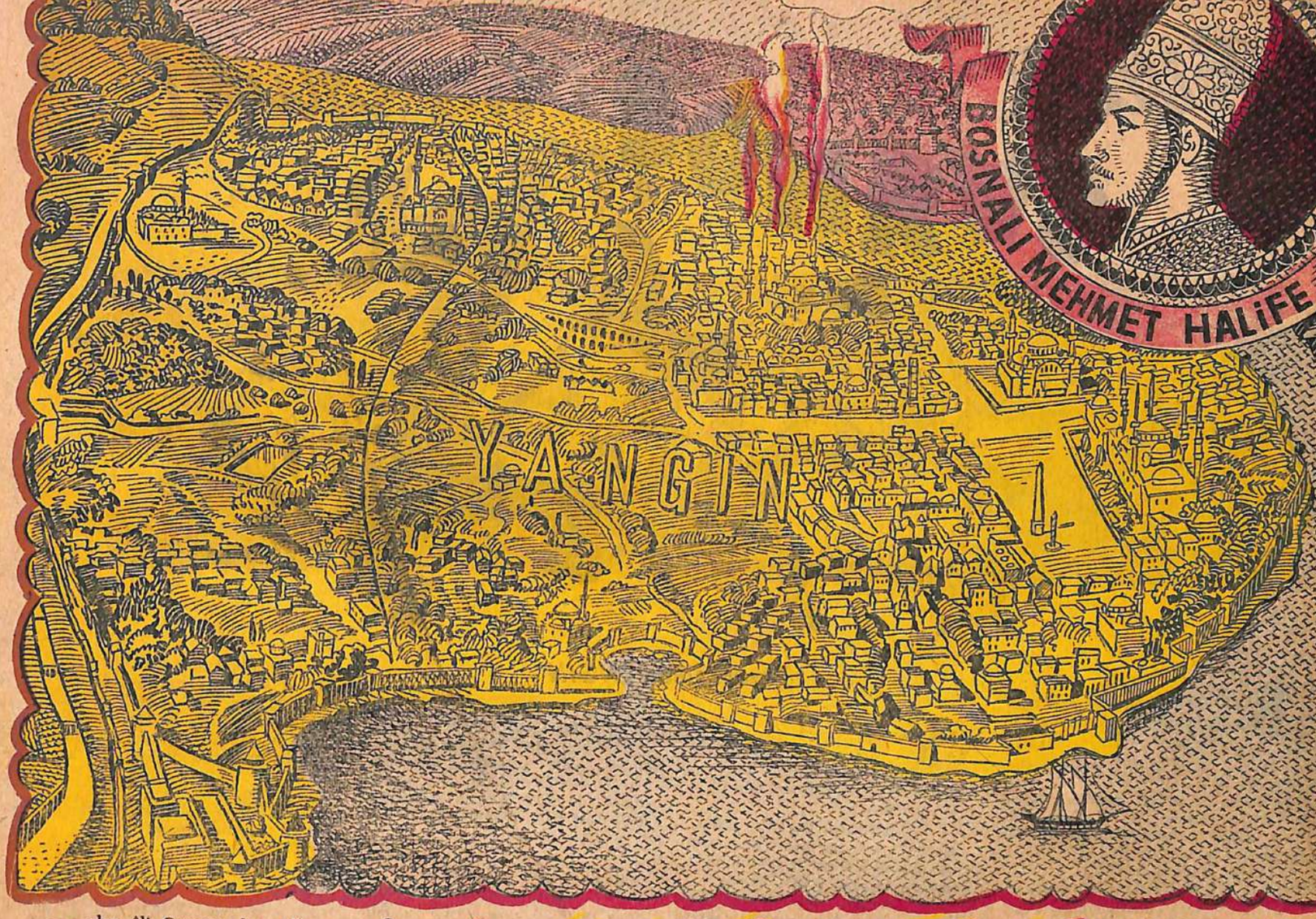

İstanbulda 1660 yangını

Yazan: Enderunlu Mehmed Halife

Bu yazı serimizde tarihçi arkadaşımız, okuyucularımıza, Türk müverrihlerini tanıtmakta ve kendi üslûp ve edalarını değiştirmeden, eserlerinden nümuneler vermektedir.

Takdim eden: Reşat Ekrem KOÇU

Halen âli Osmanın karargâhı ve ehli islâmın iftiharı olan İslâmbol ulema ve kübbarı bol bir şehirdir, fetihten beri bin yetmiş tarihine varınca şol mertebe mamur ve abadân olmuştu ki (Seyyahı cihan olanlardan) bir ferd rûyu zeminde buna mümasil bir şehir görmemiştir. Bu şehirde maruf ve meşhur olan sultanlar ve hanımlar ve vüzera sarayları yüz yirmiden fazladır ki her biri bina-i Şeddad'dan nümune idi. Bu sarayların ednası Atmeydanında olan İbrahim Paşa sarayıdır ve sarayların âlâsı Süleymaniye camiinin altında Sultan Süleyman vüzerasından Siyavuş Paşa sarayıdır. Şol mertebe saray idi ki Ayasofya ondan nümune ve nişan olur. Zamanımızda veziri âzâm olan Arnavut Murat Paşa tasarrufuna malik oldukta eski saray olmakla tamirine mübaşeret olunduktа sarayın pencerelerin bin iki yüz pencere saymışlar ve üçyüz odadan mütecaviz ve on beş hamam ve üç ekmekçi dükkânı içinde mevcut idi. Ve (Sair devlet erkânı) ve bazirgânların sarayları hesaba gelmez. Bu şehrin büyüklüğüne ve halkının kesretine ve devletine göre (sayısız) mahzenler ve kervansaraylar ve hamamlar ve tekkeler ve medreseler ve hanlar ve imaretler ve mescitler ve camiler ver idi ki vasfı hadden (aşkındır). İşte bu şehri İslâmbol bu mertebe mamur olup kemal buldukta halkı devletlerine mağrur olup tarikı haktan ayrıldı. Daima birbirlerini aldatmağa, belâya ve töhmete (sürüklemeğe), birbirinden elinde olanı almağa ve bühtana başladılar. Ehline itibar etmez, ulema dahi ilmin muktezası üzere amel etmez, (Çarşılı esnafı dahi alış verişte türlü hile yapar idi). Avam dahi zina ve livata füiline ekseriya meyil ve muhabbet eder ve asker tayfası tugyan ve fesat üzere idi. Bundan evvel nicelere tâun (salgını) olup bir iki ay miktarı her gün yedi yüz, sekiz yüz adam fevt olurdu ve dahi nice kere yangın olup İslâmbolun yarısı yanmış idi.

Bu sefer de Ayazmakapısından dışarı Ahi Çelebinin camii kurbünde kalenin taşrasında bin yetmiş tarihinde Zilkadenin on altısında ve mahı Temmuzun dördüncü günü Cumartesi beşinci saatte (Milâdi 1660; vakit öğleye doğru) bir duhan içici yaramazın elinden ateş isabet edip ve ateşin bir bölüğü kalenin dışından Unkapanına varınca ne kadar kereste var ise yandı (O zaman burası kerestecilerdir ve bunların ahşap dükkânlariyle kaplıdır). Bir bölüğü ile kalenin içine düştü, ol dahi, bir iki bölük olup bir bölüğü Unkapanına ve bir bölüğü Süleymaniyeye ve bir bölüğü dahi Süleymaniye altından bedestana ve Has Bahçe semtine gidip yayıldı. O gün emri hakla ahşama yakın gün dolunurken Süleymaniye camiinin etrafını ihata edip camiin hareminde ne kadar adam ve esvap var ise çoğunu helâk etmiştir, ve dahi camiin dört minareleri evci eflâkte iken emri hakla mum gibi külâhları yandı ve hareminde olan ağaçların çoğu yandı. Bu minval üzere İslâmbolda dört tarafa ateş bölük bölük olup yayıldı ki asla kimse karşısına durmağa iktidarı olmadı. Gûya ki bizzat cehennem ateşi dünyayı tutup halkı helâk edip Mahşer yerine sürer, halk ise dahi evlerinden ümidin kesip kuşça canların esvap ile halâs edevüz deyü mutadı kadim üzere salâtin camilerinin haremlerine esvaplarını kaçırıp ve kendilerine mahali mezburu melce ittihaz edip ateşten emin oluruz ümidinde iken hikmeti bâri ateş, rüzgâr kuvveti ile cami haremlerinde olan adamlar ve esvaplar üzerine dolu gibi yağıp esvaplarını yakıp ademden nicesi esvapların halâs ederiz deyü ihtimam üzere iken ateş yalımı isabet edip helâk etmiştir.

Hattâ bir dostumuzun Sultan Beyazıt camiinin hareminde esvabına ateş isabet edip halâs edeyim derken ateş yalımı arkasına erişip ve üzerinde olan esvabı tutuşup ol vakit eğer soyunmasa yanıp helâk olurdu, hele gücüyle kendüyü kurtarmıştır, dünya matamdan bir habbe ve bir fülusu ahmer halâs etmemiştir. Bu minval üzere her nereye

(Arkası 25. sayfada)

BOSNALI MEHMED HALİFE: On yedinci asır müverrihlerindendir. Sarayda enderunu hümayunda yetişmiştir. Doğum ve ölüm tarihleri bilinmiyor, Dördüncü Sultan Murat, Sultan İbrahim ve Dördüncü Sultan Mehmed devirlerini ve Sultan Mehmed zamanında Köprülüler sadaretini görmüştür. "Tarihi Gilmânî" adını taşıyan eseri Arap harfleriyle basılmıştır, 100 sayfalık bir risalecikten ibaret olmakla beraber birçok yerleri vakaların yakın şahidi olarak yazıldığından çok kıymetlidir; eserinin sonuna da enderunu hümayun hayatı üzerine birkaç sayfalık gayet kıymetli not ilâve etmiştir.

Biraz SARHOŞ Olmuştuk!

Yazan: İlhan ENGİN

Ben:

— "Hani akşam iyi eğlendik" dediğim zaman arkadaşımın suratı bir karıştı:

— "Ulan" dedi, "kepaze ettin akşam beni."

— "Ne oldu?" dedim, "bunda kepaze olacak ne var? Çorbayı çatalla yemeğe çalıştımsa bu milleti güldürmek içindi."

— "Sade o mu?"

— "Eh, bir de şaka olsun diye cebimden fare çıkarıp masaya koydumsa kıyamet mi koptu? Hem bunda korkacak ne var? Fare ölüydü."

— "Ama bütün yemek herkese haram oldu. Sen içtin mi zaten keçileri kaçırıyorsun. Hem birader tam dans zamanı keçi bulup da piste bırakmak da aklına nereden geldi?"

— "Yoo! Bak ben buna içerlerim. Akşam da keçileri kaçırıyorsun diye herkesin içinde bana çıkışınca kaçırdığım keçiyi yakaladığımı göstermek için onu sana getirmiştim."

— "Hepsini anladım. Hepsi iyi ama" diye arkadaşım çok merak ettiği bir suali sordu: "Artistlik oyunu da aklına nereden geldi? Falan artist böyle öpüyor diye o sarışın kızı herkesin içinde öpecek ne vardı? Babası seni vurmak için silâhı ile tekrar geldiği zaman bereket sen hava almak için balkondaki bayrak direğine tırmanmıştın."

— "Ne ne ne? Bayrak direğine mi?"

— "Haberin yok mu? Bayrak direğine tırmandın da orada tam yarım saat kaldın."

— "E! Sonra ne oldu?"

— "Hiç bir parça ayılmıştın Herif de seni unutmuştu. Fakat kokteyli kavanozundan ağzınla alıp kadehlere püskürterek koymağa başladığın zaman seni hatırladı."

— "Yok canım sen de?"

— "Vallahi be. Tabanca sesini işitmedin mi?"

— "Ne ne ne? Bana akşam tabancayla ateş mi edildi?"

— "Edildi ya sen hiç oralı olmadın. Ve adamın üzerine yürüdün. Bütün salondakiler donup kalmıştık. Sen gülerek geldin ve adamın elinden hiçbir şey olmamış gibi tabancayı çektin."

— "Ben mi?"

— "Sen ya hem üstelik alay bile ettin adamla. 'Bu oyuncak size göre değil beyefendi' dedin."

— "Ben ha?"

— "Sen tabii. Bu jestin hoşuma gitti. Gitti ama kaç para eder tabancayı alınca nişancılığını göstermeğe kalkıştın. O zaman işler karıştı."

— "Ben ha? Ben nişancılığını mı gösterdim? Ateş atmedim inşallah?"

— "Ettin. İlk önce ampullere salladın. Tutturamayınca garsonun getirdiği bir şampanya şişesini tabancayla açtın. Ve sonuna kadar bana bile bir yudum vermeden o kırık şişedeki şampanyayı içtin."

— "Adam filân vurmadım ya?"

— Yok canım bir kedi ile getirdiğn keçiyi vurdun."

— "İsabet."

— "Ne isabeti salonda onlardan başka kimse kalmamıştı ki."

— "Peki'lâ sen bunları nereden biliyorsun?"

— "Ben dışarıya kaçmamıştım. Masanın altına saklanmıştım."

— "Ben ne yaptım sonra?"

— "Kurşunlar bitince tabancayı attın. Masadan bir bıçak alarak keçiyi yüzmeğe başladın."

— "Sonra ne oldu?"

— "Sonra ne olacak sen başladın ağlamağa ille de sevgilimi göreceğim diye tuttuk onlara gittik."

— "Onlara mı gittik?"

— "Gittik ya kızcağızlar uyumuşlar. Sen kapıyı tekmeliye tekmeliye çaldın."

— "Ben mi?"

— "Tabii sen.. Babası pencereye çıktı. Sen Cemile evde mi? dedin. Babası: Evde ne olacak, dedi. Sen: Yolla gelsin, dedin. Babası: Bekle geliyorum, dedi. Ben sana: Gel gidelim başımız belâya girecek diye yalvardım. Sen dinlemedin. Dışarı çıkan babası: Ulan it, diye sana bir vurdu. Sen: İt sana derler, diye onun yerine bana indirdin. Ben hızımı alamadım ihtiyarla beraber yere yıkıldım. Sen evden içeri girdin."

— "Ben mi?"

— Sen tabii.. Ben o zaman yerdeydim. Kız korkudan ağlıyordu. Sen: Düş önüme, dedin. Kızı gecelik entarisi ile aldın. Eve getirirken, kızın babası haber vermiş olacak, yolda polisler önümüzü kesti."

— "Tabii o zaman ben derhal kendime geldim."

— "Evet o zaman sen ne yaptın bilmiyorum ama karşımıza çıkıp dikilen adamlara ben girişiverdim. İki polisle ikimiz altalta üstüste yuvarlanmağa başladık. Sen eline geçirdiğin o lâstik sopalarla rastgele indiriyordun. Ben tabii senin kadar sarhoş olmadığım için kavgada bile itidalimi muhafaza ediyordum. O sırada bekçiler yetişti. Dörde iki kalmıştık."

— "Sonra?"

— "Sonrasını ben de hatırlamıyorum" diye arkadaşım sustu.

O zaman, başımı çevirip işaret ettiği tarafa baktım. Demir parmaklıklı bir kapının önünde bir polis görevlisi jandarma nöbet bekliyordu. Biz ise sadece biraz sarhoş olmuştuk. Sorarım size bu da suç mu?..

— Gördüğüme göre bu otelde iyi tanınıyorsun!..
— Tabii... Her balayımı bu otelde geçirdim!

İSTANBULDA 1660 YANGINI

(Başı 23. sayfada)

sığınıp halâs oluruz deyü hilâfı zahir olmuştur. Ve eski saray (Beyazıt) kurbunde Kebeci hanı demekle maruf bir han var idi ki bundan evvel ne kadar yangın oldu ise ona ateş zarar etmemiştir.

Bu defa emri hakla ateş isabet edip içinde bulunan esvap ve emvali ve ademi cümle helâk etmiştir, içinde olan bazirgânın ekseri Bosna ve Acem tüccarı idi, nakloluunur on Mısır hazinesi mal yanmıştır. Ne tatvili kelâm edelim ol gün ki Cumartesi beşinci saatte ateş düştü Pazartesi yedinci saate varınca has bahçeden (Gülhane parkından) Unkapanına, andan Zeyrek yokuşu üstünden Sultan Mehmede(Fatihe) ve andan Sarıkereze ve andan Molla Güranîye ve andan Esekapısına ve ta Samatyaya varınca ve andan Ağacamiine ve andan Kadirga limanındaki Siyavüş Paşa sarayına ve andan Atmeydanına (Sultanahmede) varınca ve Ayasofyanın altından ve Selâm (Alay) Köşkünden Demirkapıya varınca yaktı ve nihayet bulup sakin oldu. Vasfettiğimiz minval üzere ateş halka aman vermeyip kimini malıyla yakıp helâk etti; ve kimini uryan ve giryan yalmayak başı kabak Atmeydanına ve Yenicami haremine ve Has Bahçe kapısına sürüp götürdü. Has Bahçe kapısına gelen halkı hemşehrimiz bostancıbaşı olan Bosnalı İbrahim Ağa Has Bahçeye almıştır.

Yüz binden ziyade er ve avrat ve Müslüman ve kâfir idi. Ve Atmeydanında ateş şiddetinden ve havfından gelen halk dahi şol mertebe izdiham ile cami ve haremi ve Atmeydanına doldu ki bir kimse sağ ve sola meyletmeğe ve boyun döndürmeğe ve belki nefes almağa iktidarı yok idi, ateş dahi Atmeydanında olan İbrahim Paşa sarayının bazı odalarına ulaştıkta halk dahi ateşin şiddetinden ve mahı Temmuzun hararetinden ve ziyade izdihamdan şol mertebe muztar oldu, gûya ki yevmi Mahşerden nümune idi. Herkes nefsi nefsi deyü oğul babaya ve anaya ve ana baba oğluna ve karındaş karındaşına bakmayıp ateş teskin olunca hayran ve sergerdan kaldılar. Badehû akılları başına geldikte üç günden beru aç ve susuz helâk mertebesine varmışlar, ne su ne ekmek var, zira ateş su yollarını ve değirmenleri bozdu, ve unu ve buğdayı ve ekmekçi dükkânlarını bilkülliye yakıp harap etti, halk bir ekmek bulunsa bin akçeye alırlardı. Bu minval üzere dört beş gün miktarı aç ve susuz ve etsiz herkes ne yerde ateşten necat bulduysa geçindi. Sonra tedricle Üsküdar ve Sultan Eyüpten ve Tophaneden nice yüz bin dert ve belâ ile ramak miktarı ekmek ve yemiş getirip ehil ve ayaliyle ifakat buldu. Aldıkları ekmek toprağa benzer, on dirhem miktarı bir akçe o dahi bulunmaz. Andan sonra herkes bir tarafa perişan olup gitti. Derya kenarında bahçesi olan bahçesine gitti ve kimi çadırlarla taşrada kaldı ve kimi etraf ve eknafa perişan olup gitti. İhrakı binnar olunan haberi tevatür ile 2700 adem ve 120 saray ve 100 den ziyade mahzen ve 360 cami ve 40 hamamı meşhur ve namdar ve buna göre medreseler, mescitler, tekkeler, hanlar ihrak olmuştur. Ve bilinmeyip helâk olan adem hesaba gelmez. İşte bu minval üzere İslâmbol mamur iken bu yüzden harap oldu. Bolayki Allahü tealâ tekrar mamur ve âbâd eyliye.

Alâmünit hikâyeler muharriri — Kızma karıcığım; mevzu aradım!..

TATLI BİTEN BİR HİKÂYE

(Başı 22. sayfada)

Bense film yıldızlığının bundan kat kat daha mühim olduğu kanaatindeydim ve hayatımı Metro, Mocambo ve Santa Anita arasında mekik dokumakla geçiriyordum. Şöhret başımı öylesine döndürmüştü ki, gözüm başka hiçbir şey görmüyordu artık. Halbuki..."

"Gülerken burnunuzun kırışmasına bayılıyorum.." dedim.

Burnunu kırıştırarak: "Siz de benim hoşuma gidiyorsunuz.." dedi...

Tren Albuquerque'den çıkıp yine çöle açılmıştı. Deborah: "Sonra bir şey daha vardı.. diye devam etti. O bir çocuk istiyordu. Ben ise o zamanki aklımla, kendini perdeye vakfetmiş bir cinsî cazibe kraliçesinin, işinden başka hiçbir şeyle uğraşmaması lâzım geldiğine inanmıyordum. Fakat şimdi tekrar evlenecek olursam ilk işim dünyaya bir bebek getirmek olacak!"

Deborah Dean tekrar evlenmekten bahsederken, neden bilmem, içim yine ezilir gibi oldu. Bu beni hiç mi hiç alâkadar etmiyen bir meseleydi halbuki...

Arizona'nın Kingman çiftliğini de artık bir hayli gerilerde bırakmıştık. Deborah: "Haydi, bir şeyler söyle, sevgilim.. diye fısıldadı. Ben saadetten asrhoş gibiyim, konuşamıyorum."

"Konuşmasak olmaz mı?" diye sordum.

Burnunu kırıştırarak: "Olur.. dedi. Fakat sen şimdi biraz kendi kompartimanına geç de, ben de ilerki istasyondan bir telgraf çekeyim."

Kaliforniyanın Victorville kasabasına yanaşıyorduk ve Deborah'ın arkasında, her erkeğin kahvaltı masasının karşısında seyredebilmek için can atacağı cinsten sabahlığımsı bir entari vardı. Bu da stüdyo desinatörlerinden birinin fikriydi mutlaka. Hem aklı, hem de eli var olsun..

Garson, masadaki hasır tepsinin içine bir sabah gazetesi bırakmıştı. Gazeteyi Hollywoodvâri bir edayla gözden geçirmeğe başlıyan Deborah'a baktım. Dünyada olup bitenlere yabancı kalmamak için baş sayfadaki en kalın serlevhaya seri bir nazar atfettikten sonra, daha mühim haberler alabilmek için alelâcele Barbara Boyd'un sütununu açtı.

Gazeteyi bana uzatarak: "Bir posta güvercininin işi olacak.. diye mırıldandı. Bak, Barbara neler söylüyor.."

Gösterdiği yerde şunlar yazılıydı: "Benden duyduğunuzu kimseye söylemeyin ama, Deborah Dean bu sabah Super Chief ekspresinden, kolunda yakışıklı muharrir Hank Walters olduğu halde inecek.." Benden yakışıklı diye bahsedene de daha önce hiç rastlamamıştım doğrusunu isterseniz! "Hepinizin malûmu olduğu üzere Deborah ve Hank aşağı yukarı bir senedir ayrı yaşamaktadırlar. Fakat trende birbirlerine rastladıkları zaman eski hisleri tekrar depreşmiş olacak ki, trenden iner inmez yeniden evlenmeğe karar vermişler. Ben de böyle hikâyelerin bu şekilde sona ermesine bayılırım işte." Deborah Dean'i öpmek için masanın üzerinden uzandım.

Karım: "Hank, sevgilim, bekle.. diye hıçkırdı. Şimdi ona hemen bir telgraf daha göndermek istiyorum.." Ve burnunu kırıştırarak devam etti: "'Sevgili Barbara, sana sormayı unutmuştum. Hemen bir de çocuğunuz olursa hikâyen bozulur mu acaba? Selâmlar, Deborah."

3 Buutlu Bir Aşk Hikâyesi

(Başı 21. sayfada)

münasip bir yere yerleştiririm. O sahneden çıkar çıkmaz onu hemen öp ve nişanlanmayı teklif et. Evet diyene kadar onu kollarının arasından bırakma.

Ortega:

— Sende muhakkak İspanyol kanı var, dedi. Fikrine teşekkür ederim.

— Bir şey değil.

O gece antrakta, tiyatro holünde, herkeste neredeyse patlak verecek derin bir heyecan seziliyordu. Yeni yıldız namzedi avcıları piyeste ikinci rolü oynıyan sarışının ismi kenarına mütemadiyen yıldız yıldız üstüne koyuyorlardı.

Nancy son perdede rolünü fevkalâde oynadı. O son ölüm sahnesine girerken, Ortega sessizce dördüncü sıradaki koltuğundan kaydı. Ayaklarının ucuna basa basa kulis arasına geldi.

Nancy ölüm sahnesini bir Barrymore gibi oynadı. Perde ağır ağır indi. Perdenin püsküllleri sahne zeminine değene kadar kimse nefes almadı. Sonra bir alkış tufanıdır koptu.

Nancy inen perdenin gerisinde ölüm döşeğinden ayağa fırlayıp sahne kenarına koştu. Beş senedir tahayyül ettiği takdirkâr seyirciler huzurunda bir milyon kere eğilmeğe hazır bulunuyordu. Sahneden dışarı çıkarken, Ortega onu kollarının arasına aldı. Onu bir kovboy busesiyle öptü ve yüzlerce kelime geveleyerek ona evlenme teklif etti. Nancy onu tekmeledi, kurtulmağa çalıştı. Ortega ile boğuştu. Fakat İspanyol kollarının kemendini bir milimetre bile gevşetmedi.

Perde Nancy'yi halkın huzuruna çıkarmak için belki on defa kalkıp indi. Bob Martin halkın huzuruna çıkıp iğilmeleri için diğer artistleri sahneye çıkardı. Seyirciler dakikalarca sanatkârları alkışladılar. Sonra da keyifle evlerine döndüler.

Manuel Ortega da Arjantine döndü. Nancy'nin onun yüzünde bıraktığı tırnak izleri belki geçmiştir, ama o gece kolları arasında Nancy'nin niçin hüngür hüngür ağlayıp:

— "Bırak beni, koca haydut! Tam en mühim sahnede babanın öküzleri gibi sahneye geliyorsun. Sonra dudak boyamı bozup beni hayatımın en mühim perde davetine gitmekten mahrum ediyorsun. Seni bir daha gözüm görmesin!

Diye bağırdığını anlıyamamıştı.

Bob, Ortega'nın işini nasıl bitireceğini iyi hesaplamış. ona en büyük kabalığı yaptırmıştı.

Ertesi gün Bob'un Nancy ile evlendiğini söylersem bu hikâye çok hoş bitecek. Ama son safhayı pek etraflıca anlatamam. Karısı ile iki çocuğu son aşk sayfalarının yazılmasından belki hoşlanmazlar.

— Ruhi dün ayaklarıma kapandı.
— Ya, demek döşemeleri cilâlamıştın ha?..

Doğan Oğuzyer

Kadın — Dün gece Fahriye hanımlarda iki saat şarkı söyledim!..
— Oh olsun, zaten onları sevmezdim!..

— Çabuk, evimi yangına karşı sigorta ettirmek istiyorum!
— Bu ne acele, beyim?..
— Nasıl acele olmasın yanmıya başladı bile!..

Sinan Bıçakçıoğlu

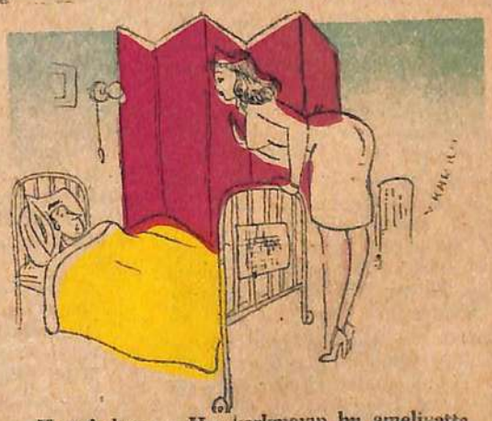

Hastabakıcı — Hiç korkmayın bu ameliyatta ölüm ihtimali yüzde birdir. Şimdiye kadar doksan dokuz kişiyi ameliyat ettik, ölen olmadı!..

Adam — Buyrun burada bir kişilik yer var!..

İsmet Kırdar

ACELE!

Washington otellerinden birinde bir müşteri, telâşlı bir tavırla merdivenlerden inerek alelâcele kâtibin masasına yöneldi. Tam on dakika vakti kalmıştı ve bu müddet zarfında otelin hesabını temizleyip trene yetişmesi lâzımdı. Birdenbire yukarıda bir şey unuttuğunu hatırladı.

O sırada yanından geçen zenci hademeye:

" Buraya bak, oğlum.. diye seslendi. Çabuk 48 No. lu odaya çık ve bak bakalım komodinin üstünde bir kutu bırakmış mıyım.."

Çocuk, merdivenleri ikişer ikişer atlıyarak üst kata koştu. On dakika altı dakikaya inmişti ve centilmen sabırsızlıktan yerinde duramıyordu. Nihayet zenci çocuk göründü. Nefes nefeseydi.

"Evet, efendim.. dedi. Odanızda bir kutu bırakmışmız, efendim.. Komodinin üstünde duruyor."

CENTİLMEN!

Avukat, şahitlerden birini kürsüye çağırdı.

"Şimdi, dedi, maznunun sana söylediklerini birbir tekrar et bakalım."

Şahit: "Yapamam. dedi. Bir centilmene söylenecek lâflar değil bunlar."

"Öyleyse eğil de hâkimin kulağına söyle."

Adam (Doktora) — Yarı belinize kadar soyunmanız demeniş miydiniz?..

İsmet Kırdar

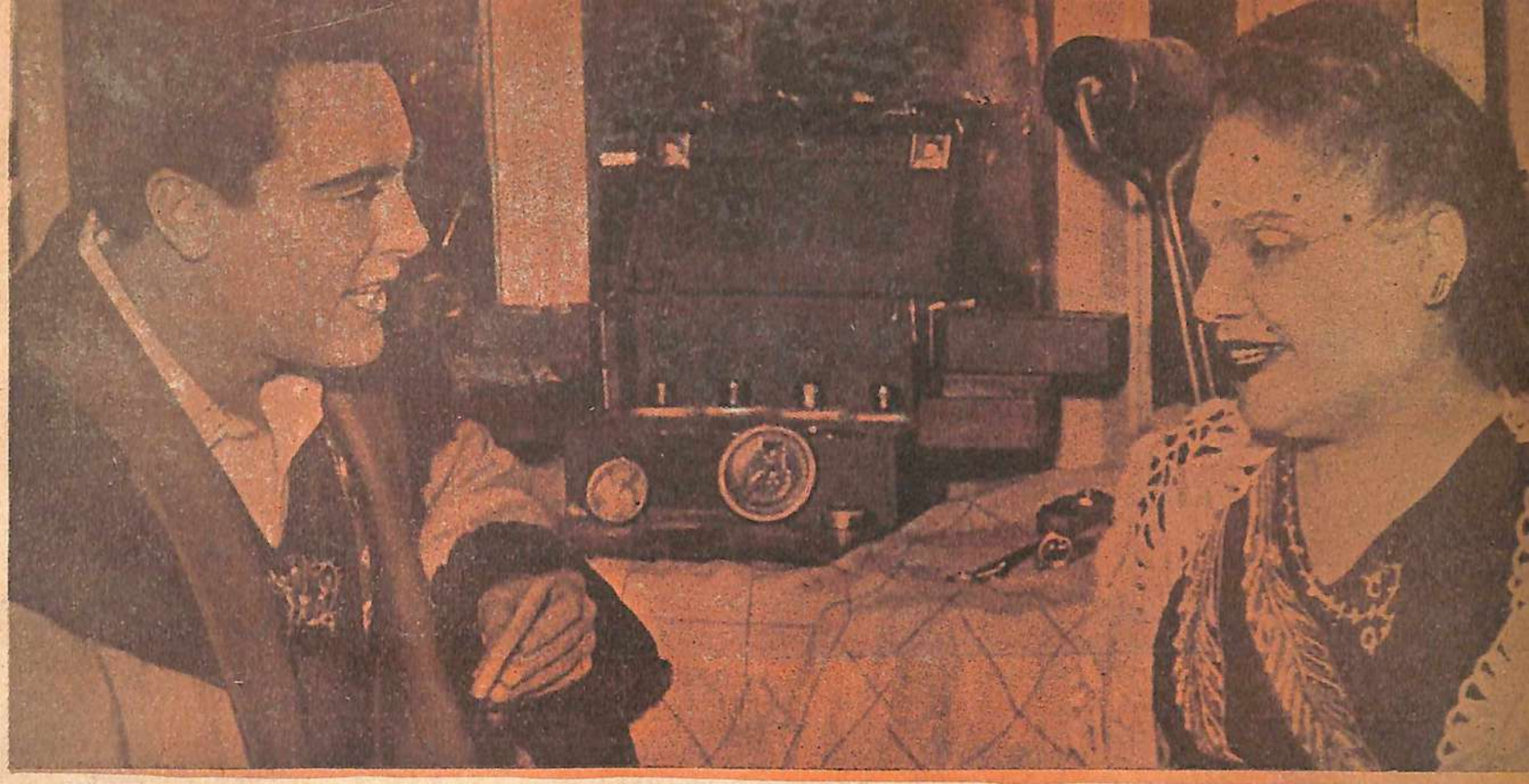

Bir Sesin Yaşattığı Kız

Yukarıdaki resimde sağda, Amerikalı âmâ genç kız Anne İrene Meyer görülüyor. Karşısındaki adam, sesi, kızcağıza bir ilâç gibi tesir eden İtalyan tenoru Mario del Monaco'dur.

İtalyan tenoru Mario del Monaco'nun sesi, âmâ ve kötürüm bir Amerikalı kızın hastalığının iyileşmesine sebep oluyor ve doktorlar bu hâdiseyi izah edemiyor.

Bu inanılmaz hikâyeleri hayatın yazdığı, hem eski hem de meşhur bir hakikattir. Böyle akıl sır ermez hâdiselerden biri de yenilerde dünya matbuatına intikal etti. Hem Amerikada, hem de İtalyada doktorlar, bu vak'a karşısında ne diyeceklerini şaşırmış bir haldedirler. Muammayı kimse izah edemiyor...

Vaka, Amerikanın Washington şehri yakınlarında daha ufarak bir şehir olan Gaythesburg'da Meyer adlı bir röntgen mütehassısının muayenehanesinde başlamıştır. Bu doktorun Anne İrene Meyer isimli, yetişkin bir kızı var. Bir gün, kızın yüzündeki ufak bir siyilcenin sönmesi için kızcağızı, kısa bir müddet röntgen şualariyle tedavi etmek istiyorlar. Fakat hemşirenin dikkatsizliği yüzünden kız, röntgen şuaları karşısında babası doktorun tâyin ettiği zamandan çok fazla kalıyor. Neticede kızcağızın evvelâ sağ gözü, altı ay sonra da sol gözü görmez hale geliveriyor.. Bu âmâlık, göz üst tabakasının iltihabından sonra vukubulmaktadır.

Zavallı doktor Meyer, başına gelen bu felâket üzerine doktor doktor gezerek kızının gözlerinin tedavisi çaresini arıyor. Hattâ Anne İrene'yi iki defa ameliyat da ediyorlar. Lâkin, bütün bunlardan hiçbir netice çıkmıyor.. Üstelik genç kızın bacaklarında da bir tutukluk belirmeğe başlayınca biçareyi Baltimore şehri hastahanesine kaldırıyor ve bu hastahanenin meşhur doktorlarının tedavisine teslim ediyorlar.

Kız hastahanede yatarken, bir gün hastahane başhekimi, doktor Meyer'i bir konuşmıya çağırarak kendisine, kızının müşahede ve muayenesi neticesinde edindiği kanaati tafsilâtiyle anlatıyor.

Baş hekimin izahatı şu şekildeydi:

— Mister Meyer.. Kızınızın hastalığı, ilmin yeni farkına vardığı bir hastalıktır. Hakikatleri sizden saklamayı doğru bulmam. Kendisinin şikâyet ettiği şiddetli baş ağrıları, vaktiyle röntgenin, dimağ eki guddesine zarar vermiş olmasından geliyor. Bu guddenin zarar görmesi, kızınızda, şeker hastalığının Diabestes insipudus denilen en ağır şekline sebep olmuştur. Kendisinde hissettiği bacak tutukluğu da bu şiddetli şeker hastalığının bir neticesidir. Vaziyet gayet ciddidir. Kızınızın bir gün büsbütün kötürüm olması tehlikesi mevcuttur.

Baba, bu izahatla perişanlanmıştı:

— Allah rızası için doktor!.. Hiç bir kurtuluş ve tedavi yolu yok mu? diye sordu. Gözleri görmez hale geldiği yetmiyormuş gibi bir de kötürüm olursa ne hale gelir bu yavrucak?.. Zaten nişanlısını, sonra da annesini kaybetti..

Doktor, haliyle, Anne İrene için hiçbir kurtuluş olmadığını belli etti. Sonra:

— Ama siz, vaziyeti ona sezdirmeyiniz.. dedi. Şimdi yukarıya, odasına giderseniz, onu teselli edin..

Mister Meyer, tam kızının yattığı odaya giriyordu, ki bir hemşire kendini durduttu:

— Yavaş yavaş girin Mister!..

— Neden?.. Uyuyor mu?..

— Hayır!.. Opera dinliyor.. Fakat bu, âdeta bir mucize.. Metropolitan operasından naklen bir radyo yayını dinlerken kızınız ilk defa olmak üzere güldü.

Mister Meyer şaşmıştı:

— İyi ama o her gün opera dinler zaten..

Hemşire:

— Yok yok... Bu seferki öyle değil!.. dedi. Bu sefer bir tenoru dinliyor ve tenorun sesine âdeta hayran kalıp hastalığını filân unuttu... Hastahaneye geleli beri gülmiyen yüzü ilk defa güldü..

Baba, odaya girdiği vakit kızını, başını yastığa dayamış, fersiz gözlerini sabit bir noktaya dikmiş, Aida operasını dinler bir halde buldu. Anne İrene, hakikaten saadetinden uçar bir haldeydi ve bu manzarayı görünce Mister Meyer'in gözlerine sevinç göz yaşları hücum etti.

Genç kız, birisinin odaya girdiğini sezmişti. Seslendi:

(Arkası 41. sayfada)

Soğukların ve sabunların bozduğu elleriniz için

Princesse Losyonu

(Eski gliserinli formüllerle alâkası olmıyan yep yeni ve şayanı hayret bir icat)

Ev işlerinde yıpranan, sıcak sudan soğuk suya sokulmak yüzünden pek tabiî olarak çatlıyan, sertleşen ve bozularak pütür pütür olan ellerinizin cildine, hiçbir şey iyi gelmiyor. Denediniz, biliyorsunuz.. Size tavsiye ederiz, bir kere de Princesse El Losyonu'nu tecrübe ediniz veya denemiş olanlara sorunuz. Kullananlar gibi siz de hayrette kalacaksınız. Çatlakları ve sertlikleri süratle geçirerek ellerinizi pamuk gibi yapar.

Eczahane ve ıtriyatçılardan arayınız!

—6—

YAZAN: JESS GREGG — ÇEVİREN: NİHAL YEĞİNOBALI

Parmakları kitlendi. Sonra Marius geri çekildi. Elizabeth irkilerek gözlerini açtı. Marius:

— "Birisi geçiyor," diye fısıldadı.

Önce uzun bir gölge, sonra gölgenin sahibi göründü. Adam ağır ağır geçti. Ancak o tamamen gözden kaybolup ayak sesleri de duyulmaz olunca elleri birbirlerinden ayrıldı. Elizabeth'in alnı ter içindeydi.

— "Kim zannettiniz geçeni?" diye sordu, "Kocam mı?"

— "Belki de."

— "Ama kocam değildi, onun için unutalım bunu..."

Birbirlerine çok yakın duruyorlardı hâlâ, ama içlerindeki bekleyiş hissinin yerini ürküntü almış ve demin ki beraberlik anı kaybolmuştu. Elizabeth aralarında uzayan sükûtun onları birbirlerinden büsbütün uzaklaştıracağından korkarak:

— "Korkmamalıyız," dedi.

— "Ama ne çare? Ben korkuyorum. Yaptığımız şey yanlış çünkü."

— "Hiç de değil."

— "Öyleyse neden böyle gizli gizli buluşuyoruz? Yanlış olduğunu sen de biliyorsun, Elizabeth. Aşkla korku bir arada yaşıyamaz. Korku daima galip gelir ve aşkı öldürür."

Elizabeth: "Öyleyse bir daha gizli buluşmayız," diye cevap verdi. "Benim portremi çizersin. Yukarıda ışıklı, küçük bir oda var. Orada yalnız kalırız. Hiç kimse bir şey demez."

Marius başını salladı: "Hayır. Beraber olursak ayrılması büsbütün güç gelir. Bunun çıkar yolu yok, Elizabeth."

Genç kadın hırsla: "Ben de seni benim gibi isyankâr zannederdim," dedi, "Mücadeleden ve ıztıraptan kaçınmaz zannederdim."

— "Haksızlığa, yanlışa daima isyan ederim ve doğru için, güzel için çarpışmaktan kaçınmam. Ama bu sefer ben haksızım, benim istediğim şey yanlış. Elimden bir şey gelmez."

Elizabeth başını kaldırdı ve onun gözlerinin içine baktı. Onun kalbindeki ıztırabın da kendininkinden geri kalmadığını anladı.

— "Öyleyse, demek oluyor ki.." dedi. Cümlesinin arkasını getiremedi. Boğazına bir şey düğümlenmiş, sesi sönüp gitmişti.

Onun söyliyemediğini Marius söyledi: "Veda etmemiz lâzım."

Hafif hafif bir yağmur çiseliyordu. Elizabeth veda etmek için elini uzattı. o zaman ellerinin teması onları mıknatıs gibi birbirine çekti. Kucaklaştılar. Birbirlerine sımsıkı sarıldılar. Ancak yağmur bardaktan boşanırcasına yağmağa başladığı zaman ayrıldılar. Parkın kapısına doğru koşmağa başladılar. Marius:

— "Koş," dedi.

— "Yarın geleceksin, değil mi? Eve?"

— "Evet, portreni çizmeğe başlarız. Mademki sen korkmuyorsun, ben neden korkayım?"

Elizabeth: "Sevgilim," diye fısıldadı, eğilip onu çabucak öptü ve koşarak uzaklaştı.

Odasına çıktığı zaman ıslak paltosunu kapının arkasına astı. Dudaklarında Schumann'ın melodisi vardı. Soyundu, yatağa girdi. Ama uyuyamadı. Nihayet kalktı, masanın başına oturdu ve yazmağa başladı:

"Saat hiç dört olmıyacak zannediyordum. Ama nihayet beklediğim an geldiği zaman kendimi tamamen hazırlıksız hissettim. Güzelce giyinmiştim, tabii, ama o böyle şeylerin farkına varmaz. Derhal gördüğü iç benliğim ise telâşlı ve huzursuzdu.

Worth onu yukarıki odaya almıştı bile. İçeri girdiğim zaman çantasını boşaltıyordu. Beni görünce elleri birbirine dolaştı. Onun da en az benim kadar telâşlı olduğunu görünce kendi telâşımı unuttum.

"— 'Sevgilim,' diye fısıldadım.

"Biraz sonra oturdu ve skeçler yapmağa başladı. Başını resimden kaldırmadan:

"— 'Ne zaman anladın?' diye sordu.

"— 'Bilmem. Galiba seni ilk gördüğüm an. Ya sen?'

"— 'Bir tek kati andan bahsedemiyeceğim. Hislerim bir mercan adası gibi büyüyüverdi. Ufak zerre ve dakikaların birbirine eklenmesinden. Bir baktım ki koskoca bir kaya, bir dağ oluvermiş.'

"Yerinden kalktı. Gelip beni öptü: 'Seni seviyorum,' dedi.

"— Bilmem. Niçin sevdiğini kim bilebilir? Mühim olan sadece insanın sevdiğini bilebilmesidir!"

Elizabeth kaleminin cızırdadığını bile farketmeden yazıyordu. Dışarıda hâlâ bardaktan boşanırcasına yağmur yağmaktaydı.

Şubatın üçüncü haftası Barones von Schillar'ı daima neşesiz bulurdu. Zira ayın yirmisi yaş günüydü ve her sene bir yaş daha aldığını itiraf etmek hiç hoşuna gitmezdi. Akşam yemeğinden sonra yaş günü pastasını yediler. Barones Elizabeth'e:

— "Kaç yaşında gösteriyorum, dersin?" diye sordu.

— "Sizi ilk gördüğüm zaman kırk yaşlarında olduğunuzu düşünmüştüm. Şimdi ise kaç yaşında olduğunuzu düşünmüyorum bile. İnsan kimseyi yakından tanıdığı zaman onun yaşını, haricî görünüşünü filân düşünmüyor."

Barones: "Çok doğru söyledin," dedi. "Sana Marius hakkında istediğin tafsilâtı vermekte onun için güçlük çekiyorum, zaten. Onu çok fazla yakından tanırdım.

Elizabeth heyecanla: "Sizin portrenizi yapmak ona da bunun için güç geliyordu herhalde, değil mi?" diye ordu. "Bazan bir insanı o insanın iç benliğini o kadar yakından tanır ve severiz ki maddî teferruat aklımızdan silinir. İşte o da sizin portrenizi bir türlü tamamlıyamıyordu.

Barones irkilmiş gibi Elizabeth'e baktı. Sonra:

— "Portremi hiçbir zaman bitiremedi," dedi. "Çünkü elâlem dedikodu etmeğe başlamıştı. Aramızda hiçbir şey olamıyacağını söylemek mecburiyetinde kaldım."

Elizabeth: "Nasıl yapabildiniz?" diye, inler gibi sordu. "Mühim olan birbirinizi sevmenizdi. Bunu kaç defa söylediniz. Herkes ne demiş, size ne?"

— "Bilmiyorum. Gençtim. Cesur olduğumu zannediyordum. Ama herkes benim hakkımda fısıldaşmağa başladığı zaman cesaretim kırıldı. Onu yanımdan uzaklaştırdım. O günlerden bahsetmek hâlâ bana ıztırap verir. Çok müthişti."

— "Ne kadar ayrı kaldınız, birbirinizden?"

Barones biraz sabırsızlıkla: "Bilmiyorum," diye cevap verdi, "belki de yüz sene. Okadar uzun geldi, bize."

— "Sonra?"

— "Sonra daha fazla tahammül edemedim. Ona bir mektup yazıp geri çağırdım."

— "Geldi, değil mi?"

— "Geldi."

— "Sonra?"

Barones ayağa kalkarak odanın içinde dolaşmağa başladı. Sonra dönüp Elizabeth'e baktığı zaman kızın gözlerinin, hattâ bütün yüzünün, şu son haftalar zarfında sık sık dikkatine çarpan yumuşak ve vecdaver bir ifadeyle aydınlanmış olduğunu gördü.. Ansızın:

— "Sen benim hakkımda bu kadar şey biliyorsun," dedi, "Halbuki ben senin hakkında hiçbir şey bilmiyorum. Bana biraz kendinden bahset."

— "Kendimden mi?" Elizabeth uykudan uyanmış da ne konuşulduğunun pek farkında değilmiş gibi konuşuyordu: "Benim hayatımın hikâyesi hiç de enteresan değildir."

— "Kaç yaşındasın?"

— "Yirmi sekiz."

— "Dünyaları verseler yirmi sekiz yaşıma dönmek istemem. Çok feci bir seneydi, o"

— "Neden?"

— "Senatör beni o sene boşadı. Gazeteler bir türlü benden bahsetmekten vazgeçmiyorlardı. Arkadaşlarım, ahbaplarım benden yüz çevirmişti. İmzasız mektuplar alıyordum."

— "Ama Marius vardı ya. Senatör sizi boşadıktan sonra evlenmenize hiçbir mâni kalmamıştı."

Barones kızıla boyanmış tırnaklarını inceden inceye seyretti.

— "Biz senden bahsediyorduk. Nerelisin? Annen baban kimlerdi?"

— "St. Louis'liyim. Babam tüccardı. Büyük bir evimiz vardı. Tavan arasına çıkar oyunlar oynardım. Annem çok güzeldi. Babamla birbirlerine delice âşıktılar. Ekseri kimseler evlendikten sonra sadece arkadaş olurlar. Onlar öyle değildi. Nişanlı gibiydiler. Ben on beş yaşındayken babam iflâs etti. Aynı sene içinde de öldü. Annem... Annem onsuz yaşıyamadı. Bir gece yatarken fazla uyku hapı aldı..."

— "Ne kadar feci. Benim de intihar etmek istediğim zamanlar olmadı, değil. Devam et."

— "Hiç. Ben de akrabalarının yanına sığındım. Onlar da zengin değillerdi. Kendimi fuzuli hissederek çalışıp para kazanıyordum. Garsonluk, telefon memurluğu, her şey yaptım. Geceleri de şiir yazardım.

(Arkası var)

EMNİYET SANDIĞI
NİSAN
KEŞİDESİNDE
1 Kişiye 15.000 Lira
Ayrıca, 5.000 Liralık
çeşitli para ikramiyeleri
* HER 150 LİRAYA BİR KUR'A
8 MART akşamına kadar
hesap açtırınız

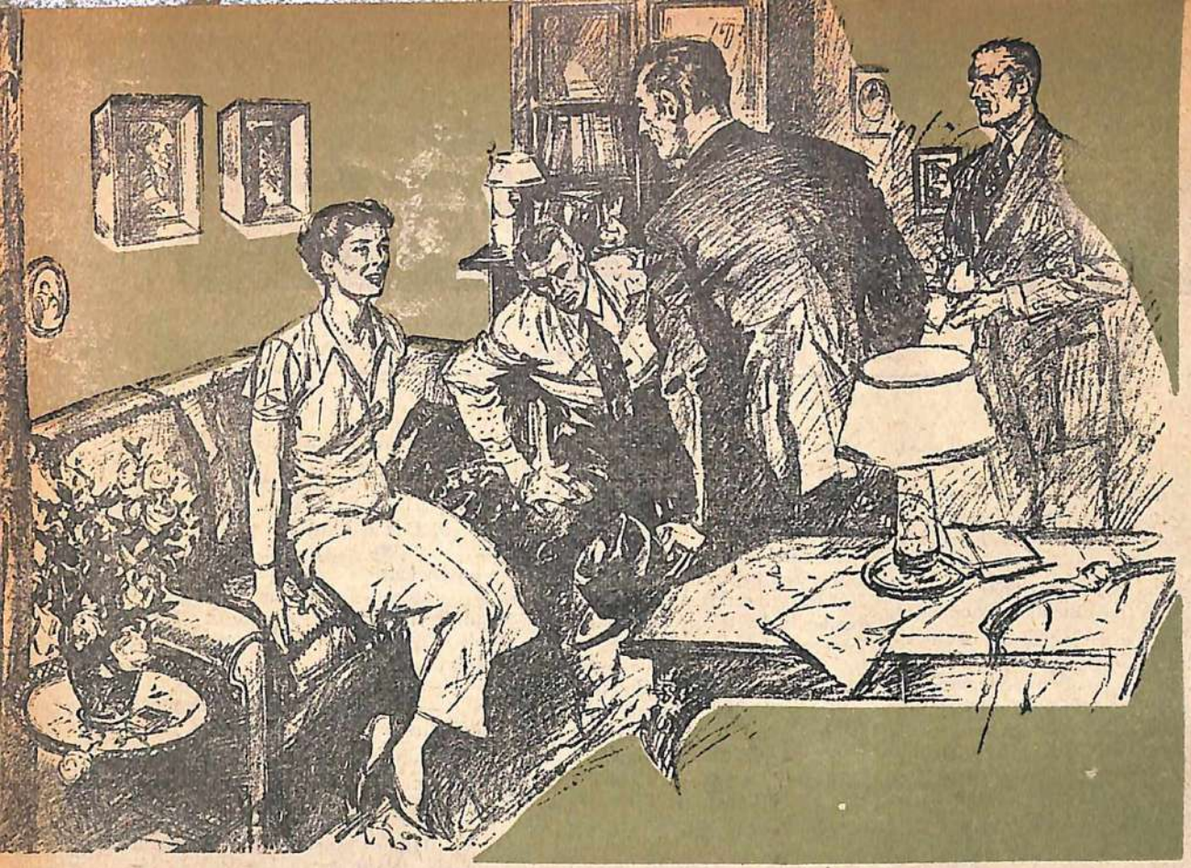

ZAVALLI MÜZİSYEN

UFAK (!) BİR YANLIŞ YÜZÜNDEN BİR İNSANIN NE BÜYÜK FACİALARA KURBAN OLDUĞUNU ANLATAN OLMUŞ BİR HİKÂYE

ÇEVİREN: A. S. BİLBAŞAR

Tarih, 14 Ocak 1953; saat 15.30 suları. 43 yaşındaki müzisyen Christophe Balestro, çalışmakta olduğu gece kulübünden evine dönüyor. New York'un mütevazı mahallelerinden birinde bulunan apartmanının merdivenlerinden, kirayla oturmakta olduğu dairesine doğru çıkarken, üç polis memuru onu, ikinci kat sahanlığında karşılıyor. Hüviyetlerini gösterip kendilerini tanıttıktan sonra, karakola kadar beraberlerinde gelmesini söylüyorlar.

New York'un meşhur Stork Club'ünde kontrbas çalan Balestro namuslu bir aile babasıdır ve tevkif edilmesinden dolayı hiç endişe duymamaktadır. Fakat yol boyunca, memurların tuhaf hareketleri dolayısiyle kendine olan itimadı kaybolmağa başlıyor.

Karakolda ona vaziyeti anlatıyorlar: 1952 yılının, son aylarında bir gün Amerikanın büyük sigorta kumpanyalarından olan Prudential & Co. nun şubelerinden birine girilmiş ve kasası soyulmuştur. İki defa takrarlanan bu soygun hâdiselerinde, kasadan 270 dolar kadar para alınmıştır. Şubedeki memurlar, eli silâhlı hırsızın Balestro olduğunu söylemişlerdir.

Balestro'nun, bu şube memurlarına açtırılmış, dört kişilik hayat sigortası hesabı vardır. Dolayısiyle büroyu ve kasanın yerini iyice bilmektedir. Esasen evvelce de iki defa oraya müracaat ederek, hastalanan çocuklarının bakımı için yardım görmüştür. Zira günlük kazancı, hastalıksız, masrafsız normal bir yaşayışa ancak kifayet etmektedir.

Müfettişler durumu bu şekilde hülâsa ettikten sonra ona sualler sormıya başlıyorlar:

— "Oraya en son ne zaman gittiniz?"

— "Daha dün gittim. Karım dişçiye vermek üzere paraya ihtiyacımız olduğunu söylemişti. Ben de, şirketten yardım yapıp yapmıyacaklarını öğrenmek üzere gittim."

— "Daha evvel, 9 Temmuz ve 18 Aralık 1952 günlerinde de gitmediniz mi?"

— "Hayır."

— "Ama her zaman için paraya ihtiyacınız vardı değil mi?"

— "Tabiî vardı."

Her sorulan sual, yaşlı müzisyenin endişesini büsbütün arttırıyor. Nihayet ona, şirketten iki memurun, kasayı soyan haydudun kendisi olup olmadığı hakkında malûmat vermek üzere oraya geleceğini söylüyorlar. Adamcağızın işi artık bitiktir.

Memurlar, kasayı soyan meçhûl şahsın kendisinin olduğunu söyledikleri zaman bütün ümitleri kırılıyor. Nasıl kırılmasın ki, iki kişi birden kendisini işlememiş olduğu bir suçun faili olmakla itham etmektedir.

Balestro, hiç olmazsa karısına vaziyeti anlatmak için müsaade etmelerini istiyor. Fakat polisler bu işi kendilerinin de yapacaklarını söyliyerek teklifi reddediyorlar.. Geceyi tevkifhanede, dua etmekle geçiriyor. Ailesinin ne düşüneceği hakkında endişe etmekteyse de esas merakını işi teşkil etmektedir.

Ertesi gün onu mahkemeye götürüyorlar. Celse birkaç dakika sürüyor ve hâkim, Balestro'nun 5000 dolar kefaletle serbest kalabileceği kararını veriyor. Ama ailesinden kimse bu kadar parayı çarçabuk bir araya getiremiyeceği için, diğer mevkuflarla birlikte arabaya bindirilerek hapishaneye gönderiliyor... Hücresinde ona yemek veriyorlar. Fakat teessürü o derece büyüktür ki, getirilenlere elini sürmüyor bile.

Yirmi dört saatlik mevkufiyeti müteakip onu ziyaretçi odasına götürüyorlar. Balestro orada kayın biraderiyle karşılaşıyor. Adamcağız ne yapmış yapmış, 5000 dolar bularak kardeşinin kocasını hapisten kurtarmanın yolunu bulmuştur.

Serbest kalınca derhal bir avukat buluyor. Avukatının vazifesi kolaydır. 9 Temmuz soygunu sırasında Stork Club tatil olduğu için Balestro ailesiyle birlikte kırda bir hafta kamp hayatı yaşamıştır. Kaldıkları yerin civarındaki otelin sahibi Belestro'nun 9 Temmuzda New York'ta olmadığına şahadet edecektir.

22 Aralık hâdisesi için de bir kurtuluş delili bulmak için Balestro'yu sual yağmuruna tutan avukat nihayet onun, 14 ve 22 Aralık günleri arasında diş ağrısından ıztırap çektiğini ve yanağının, en dikkatsiz nazarlarda dahi şiş olduğunu tesbit etmiştir.

Ancak bu arada bir felâket daha zuhur ediyor. Kocasının başına gelenlere tahammül edemiyen Bayan Balestro aklî muvazenesini kaybediyor ve onu bir kliniğe yatırmak icap ediyor.

29 Nisan günü avukatından, davanın karar için 13 Temmuza tâlik edilmiş olduğunu öğreniyor.. Aynı gün, hırsızlık suçuyla tevkif edilen 38 yaşında, Charles Daniell adında bir şahıs, bir sürü diğer suç meyanında, mezkûr tarihlerde Prudential sigorta şirketinin kasasını da soymuş olduğunu itiraf ediyor.

Balestro otomatik olarak beraet ediyor. Ama olan olmuştur bir kere; karısının tekrar sıhhatini kazanması uzun aylara bakacaktır.

Ve bu şayanı teessüf eksiliğe de ne sebep olmuştur biliyor musunuz: Charles Daniell'in, Balestro'ya son derece benzemekte oluşu... Zavallı, kendi halindeki müzisyen, hayatını mahvedecek olan bir felâketin eşiğinden, kendisini oraya kadar sürükliyen tesadüfün bir oyunu sayesinde kurtulabilmiştir.

YENİ KRAVAT MODASI

ERKEK kıyafetlerinin çok yeknesak oluşundan şikâyet eden Amerikalılar, şu son senelerde erkek kılık ve kıyafetinde birçok inkılâplar yapmışlardır. Bu vesileden olmak üzere, şimdi de Amerikalı terzilerden Aristide Day kürk kravat modasını ortaya atmıştır.

Resimde Aristide Day'ın kürk kravatları görülmektedir.

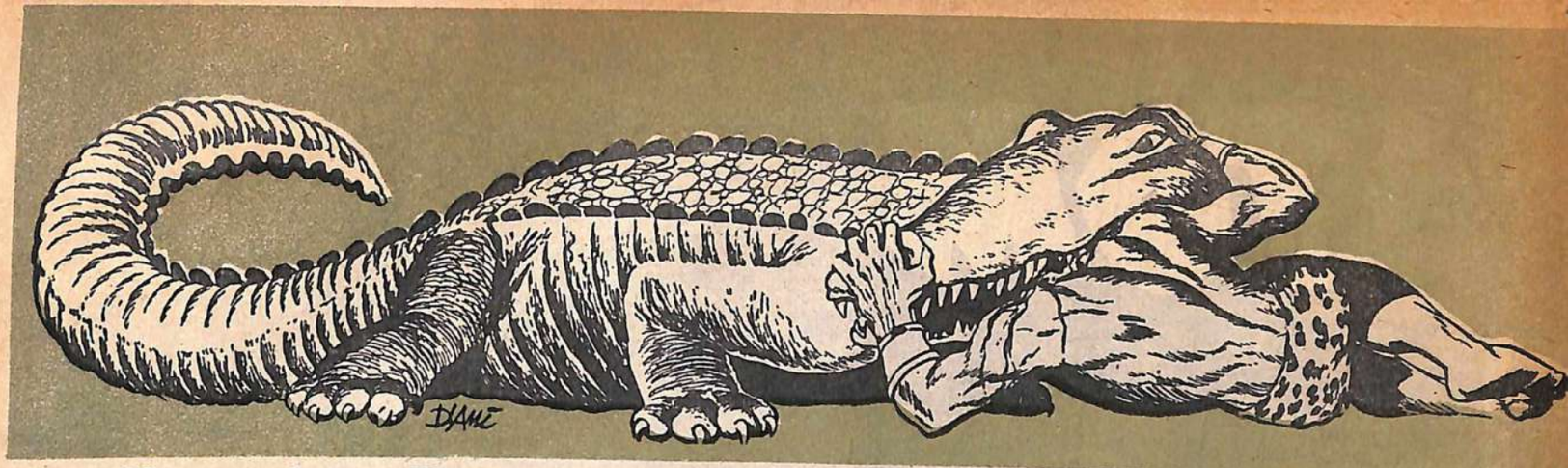

Hayvanlara Güven Olur mu?

AMERİKADA, Floridanın Dania şehrinde temsiller veren bir sirkin en mühim numaralarından biri de terbiye edilmiş timsahın mürebbiyesinin kafasını ağzına alması gösterisidir. Mürebbiye William McLean, hayvanına çok itimat ettiğinden her zaman tereddütsüz başını timsahın açık ağzına sokup çıkarmaktadır. Fakat, bir hayvana, hele böyle mazide birçok kimseleri yemiş olan bir timsaha, güvenilir mi?

Geçenlerde, hayvanın aklına mazideki marifetleri gelmiş olacak ki, mürebbiyesi başını ağzına koyunca hemen ağzını kapamış ve biçare McLean'ı daha rahat bir yerde yiyebilmek için su dolu havuzuna doğru sürüklemeğe başlamıştır.. Eğer William McLean'ın orada bulunan kardeşi süratle müdahale edip sirkteki diğer hayvan mürebbiyelerinin de yardımıyla timsahın üzerine atılmasa idi, biçare McLean göz göre göre parçalanıp yenmiş olacaktı.

Şimdi hastahanede bulunan ve boynundaki yirmi dikiş yerinin iyileşmesini bekliyen McLean acaba bir daha aynı numarayı yapmağa cesaret eder mi dersiniz?

JAMES Carrol adında birisi 1927 yılında, katilden sanık olarak mahkemeye sevkedilmiş ve neticede 99 sene kürek cezasına mahkûm edilmişti. Hiçbir suçu olmadığını ve bir yanlışlığa kurban olarak başka sının yerine hapiste bulunduğunu iddia eden James Carrol, yirmi beş seneden beri hukuk fakültesinde okutulan bütün kitaplarla hukukî mevzulardaki eserleri büyük bir dikkatle okumuştur. Artık hukukî bilgisini kâfi derecede bulan James, mahkemesinin yeniden görülmesini talep etmiş ve duruşmada o kadar maharetle kendisini müdafaa etmiştir ki, mahkeme heyeti beraetine karar vermekten başka bir şey yapamamıştır.

İTALYADA Livorno şehrinin Avenza kasabasında yaşıyan doksan yaşındaki Francesco Menconi ile seksen bir yaşındaki Amabile, altmış bir yıl devam eden bir nişanlılık devresinden sonra evlenmiştir.

Birbirlerini çılgıncasına seven bu çift, malî imkânsızlık yüzünden, şimdiye kadar evlenememişti.

BİR müddetten beri Rio de Janeiro'da faaliyete geçen bir hırsız, her soyduğu eve bir şişe viski ile şöyle bir mektup bırakmaktadır:

"Evinizin tamtakır kuru bakır olduğunu görünce hissedeceğiniz ağır darbenin tesirinden kurtulmak için bir kadeh viski içiniz. İkinci kadehte ise, işi feylesofluğa dökecek ve her şeyi bambaşka bir şekilde mütalea edeceksiniz."

BELÇİKA parlâmentosunu pireler istilâ etmiş ve başta hükümet erkânı olduğu halde bütün millet vekilleri bu pirelerle mücadele etmek zorunda kalmışlardır. Meclis celselerinde hükümet erkânı dahi kaşınmaktan başka bir şey yapmadığından toplantılar sekteye uğramıya başlamıştır. Bu vaziyet üzerine parlâmentoda çalışan bütün hademe ve odacılara flit pompası ile haşare öldürücü ilâçlar dağıtılmış ve parlâmento binası ve riyaset makamındakine varıncaya kadar herkes devamlı surette dezenfekte edilmiştir. Bu şekilde yapılan mücadeleye tam bir ay devam edildikten sonra, parlâmento binası pirelerden temizlenebilmiştir.

AMERİKADA intişar eden mecmualardan biri "Bilmediğiniz en mühim şey nedir?" sorulu bir anket tertip etmiş ve gelen cevaplar için de ayrı bir müsabaka tertip etmiştir. Neticede, en çok aşağıdaki cevap beğenilmiştir:

"Karının hakiki yaşı"

TÜRKİYE YAYINEVİ

KIRMIZI DEĞİRMEN

ROMANINDAN SONRA

Cennet Yolu

Şaheserini Takdim Eder

CENNET YOLU *Niçin bu kadar müstesna bir romandır?*

Çünkü

Bizzat Steinbeck diyor ki:

"Şimdiye kadar yazdıklarımın hepsi bu roman için hazırlıktan ibaret kalmıştı. Cennet Yolu da mükemmel bir eser değilse..."

YILDIZ ROMANLAR SERİSİNİN SON ŞAHESERİ

YENİ ÇIKTI

600 sayfa

4 lira

Çıkaran: Türkiye Yayınevi

ATOM

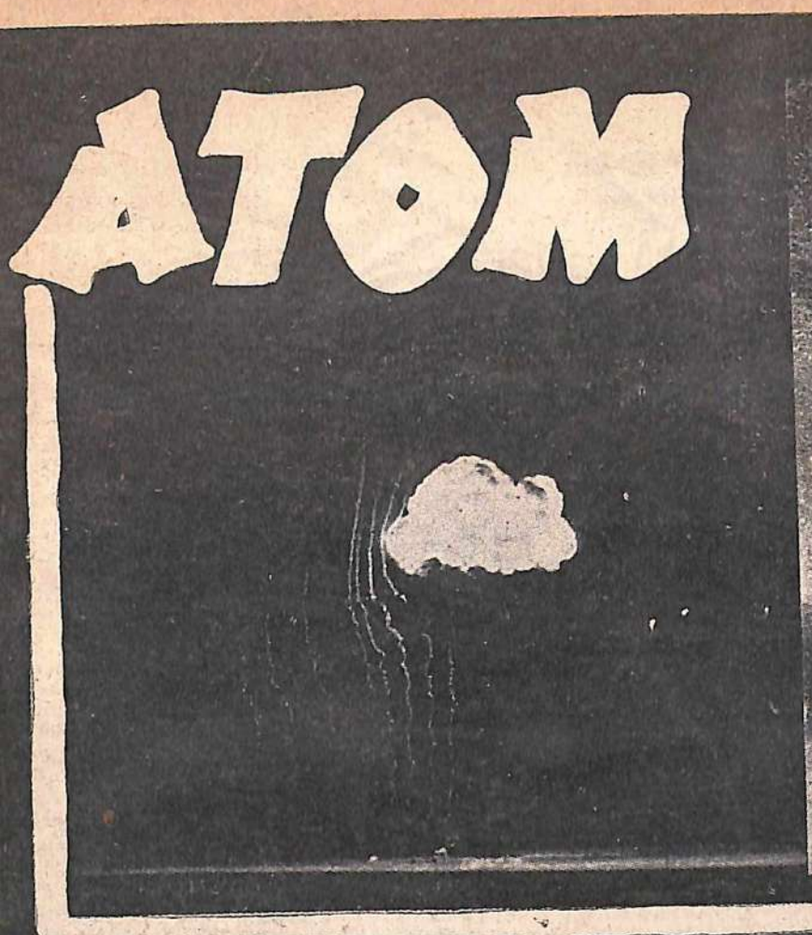

Bombası NELER Yapıyor?

Dünya yüzünde daha ancak birkaç Atom Bombası patlamasına rağmen tabiat olaylarındaki şiddetli değişiklikler insanları endişeye düşürecek mahiyettedir.

Nakleden: Betül Kazak

1945 te New - Mexico'da yapılan atom bombası tecrübesinden sonra bu güne kadar en aşağı on tane daha atom bombası atılmıştır. Bunlardan iki tanesi Pasifikte, bir tanesi Rusyada beş tanesi de Amerikada atılmıştır.

Her atom bombası patlayışından sonra dünyanın her tarafında hava şartları âni olarak büyük değişiklikler göstermiştir. Tayfunlar, seller, dondurucu soğuklar, zelzeleler, birbirlerini takıp etmiştir.

Şimdi fen adamları bir tek atom bombasında bulunan insan hâkimiyetinin haricindeki dehşetli kuvvetten korkmaktadırlar, çünkü günün birinde bu kuvvet insanların tamir edemiyeceği hasarata sebebiyet verebilir. Şayet tabiat bir, iki atom bombasını bu kadar sertlikle karşılarsa gelecekteki atom harbinde binlerce bomba atılınca acaba ne olacak?

Meteorolojistlere göre dünyamızdaki bütün canlıların dehşetli soğuklardan, zelzelelerden ve fırtınalardan yok olmaları ihtimali mevcuttur. Atom bombasının bu güne kadar yaptıklarını gözden geçirirsek bu endişeyi hiç de yabana atamayız.

1945 senesinin Temmuz ayında New-Meksiko'da habersizce patlatılan atom bombasından sonra birdenbire ortalığı çok mevsimsiz bir soğuk dalgası kaplamıştı. Hava mütehassısları bu işin sebebini anlamak için boş yere uğraşıp durdular Üç hafta sonra Hiroşima'ya atom bombası atıldı. Bunu duyan meteorolojistler aynı zamanda hararetin birdenbire düşmeğe başladığını gördüler. On gün sonra hava şartları yine normal halini aldı.

New - Meksiko'daki tecrübe halka açıklandıktan sonra hava mütehassısları vaziyetlerde bir münasebet bulmıya başladılar. Havalardaki bu anormal hallerin atom bombasıyla bir münasebeti olduğunu düşünüyorlardı onun için 1946 da meşhur Bikini tecrübelerinin yapılacağı ilân edilince hava şartlarında bir anormallik beklendi ve beklenen tahakkuk etti. Tekrar hararet süratle düşmüştü.

Havaların normalleşmesine fırsat kalmadan, bir ay sonra, deniz altında atom tecrübeleri yapıldı. İlkbahar aylarında bulunulmasına rağmen hava sonbaharı andırmağa başladı.

Bu müddet zarfında dünyanın muhtelif yerlerindeki sismograflar gayrı tabii zelzeleler kaydediyordu.

Artık atom bombasının tabiat olayları üzerindeki tesirleri bariz bir hal almıştı ve kimsenin bundan şüphesi kalmamıştı. Bilhassa 1951 senesinin başlarında cereyan eden vakalar en ufak şüpheyi bile ortadan kaldırdı. Amerikan hava bürosu 48 saat zarfında kuzeyden doğru şehirlerine bir soğuk dalgası geleceğini bildirdi. Kanadadaki yüksek basınç merkezi güney-doğuya doğru ilerliyordu.

Ertesi sabah Las Vegas civarında bir atom bombası patlatıldı. Birdenbire Kanadadaki yüksek basınç istikamet değiştirdi ve güney batıya doğru gitmeğe başladı. Geçtiği yerlerde görülmemiş soğuklar oldu. Birer gün aralıkla iki tane daha atom bombası patlatıldı ve netice olarak bütün Amerika Birleşik Devletlerini dehşetli bir soğuk kapladı. Soğuktan 270 kişi öldü. Illinois de 5 milyon dolarlık kadar şeftali mahsulü mahvoldu. Bazı mıntakalardaki mahsul ziyanı hesaplanmıyacak kadar çoktu. Florida'daki meyva bahçeleri tamamiyle yok oldu.

Aynı zamanda değişik yerlerde garip tabiat cilveleri görülmüştür. Meselâ birçok yerlerde, gökyüzlerinin mahiyeti hiç anlaşılmıyan bazı mavilikler göründü. Başka yerlerde uçan dairelere benzer şeyler müşahede edildi. Bir iki hafta içinde beş tane mühim zelzele kaydedildi.

Artık en şüpheci fen adamları bile atomun bu garip tabiat olayları üzerindeki tesirlerini inkâr edemez hale geldiler. Bu tesir basit olarak şu şekilde izah ediliyor:

Atom bombası patladığı zaman yukarıya doğru saniyede 12 kilometre süratle bir sıcak hava sütunu fırlatmakta bu da bir hava boşluğu meydana getirmektedir. Tabii alçak stratosferden bu boşluğu doldurmak için hava galmektedir. İşte malûm faciaları bu âni hava değişmelerini meydana getirmektedir. Bu sebeple artık gizli olarak atom bombası patlamağa imkân kalmamıştır.

ATEŞLİ KADIN

KLARA NOELE BÜTÜN MAZİSİNİ ANLATTIKTAN SONRA İYİ BİR ŞEY OLMADIĞINI ANLADIĞI NOELİN YANINDA KALAMIYACAKTI GÜNLER GEÇİYORDU..

BİR GÜN GENÇ BİR SUBAY KLARANIN BÜTÜN GÜNÜNÜ GEÇİRDİĞİ BAHÇENİN YANINDAN GEÇERKEN

BAYAN SELLİGNAN!

KİMSİNİZ ?- SİZİ HİÇ TANIMIYORUM..

SİZE UZUN ZAMAN HAYRAN BİRİSİ

ARTIK BEN HERŞEYİNİ KAYBETMİŞ BİR KADINIM

ARZU VE HİZMETİNİZE HAZIRIM..

ÖYLEYSE BANA HAVADİS VERİNİZ. SOKAĞA ÇIKAMIYORUM BAY NOEL SELLİGNAN NE ALEMDE ?..

YAKINDA GİDECEĞİNİ SÖYLÜYORLAR

ESİR DOLU BİR GEMİLE AMERİKAYA GİDİYOR

DEMEK BEN GENE YALNIZ KALIYORUM

KLARA DERHALATINA BİNDİ..

BENDE SİZİNLE GELECEĞİM..

YOK..YOK!.. SEN FAZLA YORULDUN..

KLARA TEK BAŞINA NOELİN KAMPINA YOLLANDI..

KULÜBEYE GİRDİĞİ ZAMAN ESİRE ATİSSA İLE GÖZGÖZE GELDİ..

NOEL NEREDE ?.

BURADA YOK. NE İSTİYORSUN

BİR ESİRE BU KADAR KÜSTAH NASIL CEVAP VEREBİLİR.

O BENİ ÇOK BEĞENİR.. SEN İSE KÖPEK GİBİ ONU ARIYORSUN..

İKİ KADIN ARASINDA VAHŞİ VE DİŞİ BİR DÖĞÜŞ BAŞLADI

DELİ!.. ŞİMDİ SENİ GEBERTİRİM..

DEFOL ONU BENDEN AYIRAMAZSIN..

HAKARET HA!.. SEN KENDİNİ NE SANIYORSUN.

O SIRADA NOEL ÇIKAGELDİ VE BAĞIRDI

DURUN FAHİŞELER!

YENGENİZE BÖYLEMİ MUAMELE EDİYORSUNUZ ?.

BANA GELMEYİN DEDİM SİZE İSMİNİZ LEKELENİYOR

NOEL SAHİDEN GİDİYORMUSUN ?.

EVET YARIN ESİR YÜKLÜ BİR GEMİ İLE SENEGALDEN AYRILIYORUM

BİTMEDİ

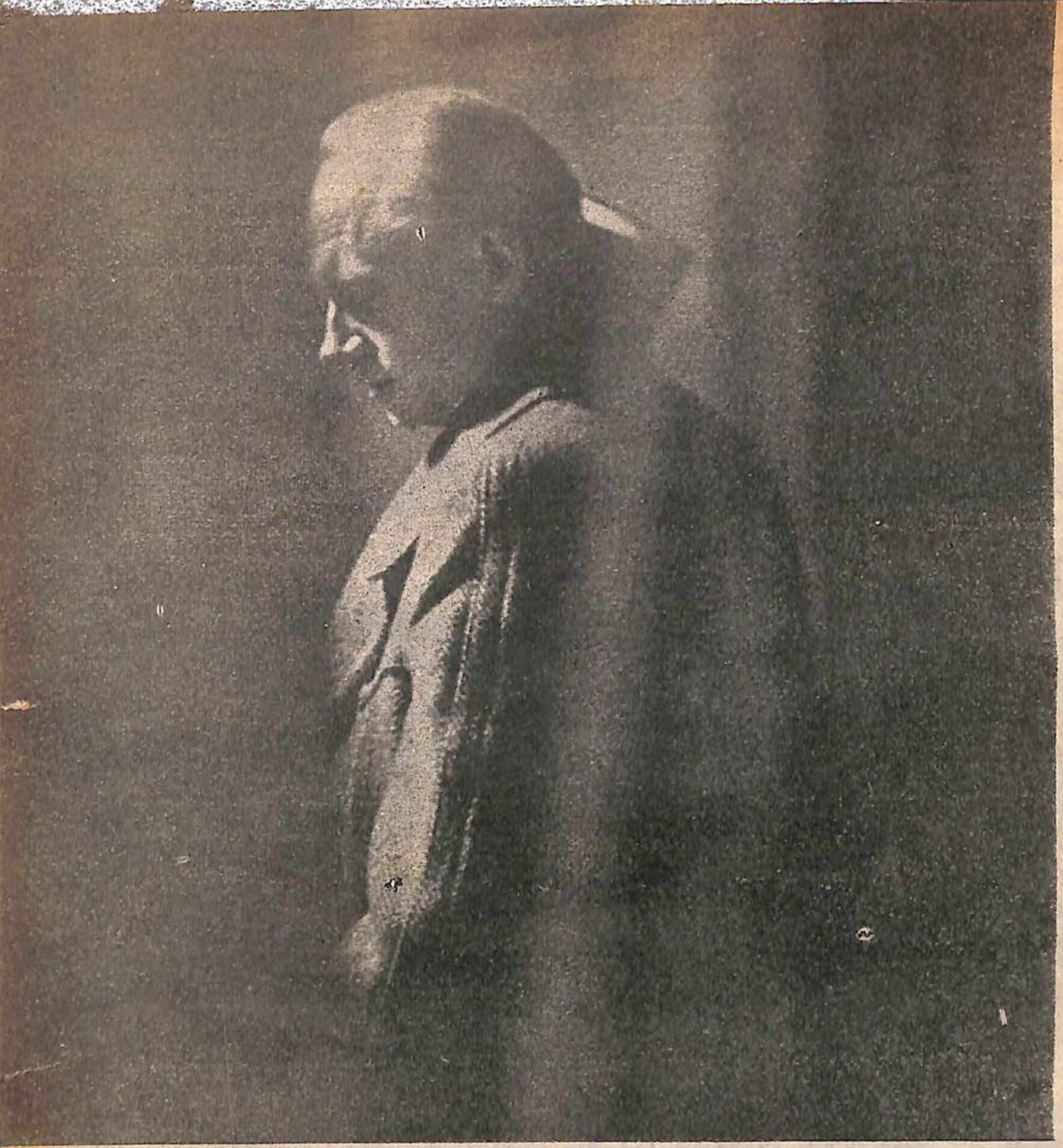

Yandaki fotografta Fransada idam edilecek bir Alman harp suçlusu görülmektedir. Adamın tavırlarında, ölüm korkusu gözle görülecek bir hale gelmiş gibidir. Lâkin asırlar boyunca insanlığı titretmiş olan başka bir korku, ölüm korkusu değil, ölmeden diri diri gömülmek korkusuydu.

Asırların Korkusu

Öldü sanılıp ta diri diri toprağa gömülmek..

Bir müddet önce Amerikadan haber verildiğine göre birkaç milyon doların sahibi bir yaşlı kadın, milyonlarını vârislerine şu şartla bırakmış: "Vârislerim, benim için vasiyetnâmeye ilişik plânda gösterildiği şekilde bir mezar hazırlatacak ve bu mezara, dışarıdan hava almamı kolaylaştıracak tertibattan gayrı, tam sağ avucumun içine koyacakları bir zil düğmesi vasıtasiyle benim dışarıya işaret vermemi temin edeceklerdir. Ayrıca, bir ay müddetle mezarımın önünde daimî bir nöbetçi bekletilecektir. Herhalde tekrar dirilmem ihtimali göz önüne alınacak ve dirildiğimi dışarıya haber verebilmem temin edilecektir!"

Anlaşılan bu bayan, bütün insanlar gibi hayatı seviyordu.. Fakat bütün insanlardan fazla olarak kendisinin ölmeyip öldü zannedilerek gömülmesinden korkuyor ve buna karşı bazı ihtiyat tedbirleri almayı tasarlıyordu.. Haber verelim, ki aradan geçen müddet zarfında kendisi ölmüş, vasiyetnamedeki bütün şartlar yerine getirildiği halde mezarın zili çalmamış, yani bir daha dirilmemiştir.

Ama bu korku, yani ölmeden, diri diri gömülmek korkusu, asırlar boyunca bütün insanlığı titreten müthiş bir kâbus olmuştur. Tarihin anlattığına göre hükümdarlardan pek çoğu mezarları için böyle ihtiyat tedbirleri vasiyet etmişlerdir. Bunlardan bir tanesi de Almanyanın Braunschweig devletinin müstakil grandükası Ferdinand'dı. 1721 - 1792 yılları arasında yaşamış olan bu zat, tabutuna hava delikleri konmasını, kilit takılmasını ve kilidin anahtarının da kendi eline verilmesini vasiyet etmişti.

Günümüzde garipsenebilecek olan bu korku, uzun bir zaman çok ciddiye alınmıştı. O devrin insanları, doktorların yalancı bir ölü ile hakiki bir ölüyü ayırt edememelerinden çekinirlerdi. Böyle sürülerle vak'a da anlatılırdı. Hattâ rivayet ederler, ki orta çağın ve ondan sonraki devrin pek çok nüfuzlu insanları, diri diri gömülmek korkusundan, cesetlerini yaktırmışlardır. Devrimizde Batının bazı bölgelerinde cesetlerinin krematoryumlarda yakılmasını istiyen kimselerin de aynı korku tesiriyle hareket ettikleri söylenir.

Geçen günlerde, HAFTA'da çıkan bir tarih yazısında, yeniçerilerin son devirlerindeki rezaletlerinden bahsedilirken, harp sahalarında yaralı arkadaşlarını nasıl diri diri gömdükleri ve:

— Canım ne yapıyorsunuz, bu adam diri!..

Diyenlere:

— Haydi efendim, o öldü de farkında değil!..

Diye cevap verdikleri hikâye edilmiştir.

Manon - Lescaut'nun meşhur muharriri Abbé Prevost'un müthiş macerası da bu arada anlatılmıya değer. Muharrir ölmüştü. Devrin hekimleri, naaş üzerinde ilmî etüdler yapmak için otopsi yapmak kararını vermişlerdi. Mermer masaya yatırıldı. Göğsüne nişter vuruldu. Fakat aynı anda doktorlar, dehşet içinde irkildiler. İhtiyarın gözleri birdenbire açılmış, ölmediği meydana çıkmıştı... Ne çare, ki bu sefer de derin nişter yarası tesiriyle son nefesini verdi. İkinci ölüşünün, hekimlerin şaşkınlığı ve ne yapacaklarını bilemez hale gelişleri yüzünden olduğu iddia edildi ama, tıbbın o devirdeki geriliğinde, hekimler şaşmasalar da acaba zavallıyı tekrar hayata iade mümkün olabilecek miydi?..

Edgar Allan Poe, 1831 yılında Londrada vukubulmuş bir vaka anlatır. Hakikat midir, yoksa kendisi tarafından uydurulmuş bir hikâye midir, bilinemez.

O yıl Edward Stapelton adlı genç bir avukat, bir takım garip tezahürler belirterek ölmüş. Ölüm o kadar enteresan olmuş, ki devrin hekimleri naaşı alıp üzerinde incelemeler yapmak arzusunu izhar etmişler. Lâkin ölünün akrabası buna razı olmamış... Olmamış ama hekimler de fikirlerinden caymamışlar ve uzun devirler boyunca pek çok hekimlerin yaptıkları gibi ölü hırsızlığı, yani mezar soyguculuğu yaparak avukatın naaşını mezardan çıkarıp hususî bir hastahanenin otopsi masası üzerine koymuşlar.

Hekimler, hemen otopsiye kalkışmıyarak, o zaman hekimlikçe pek etüd edilmemiş bir mevzu olan Galvani pilinin ölü üzerindeki tesirlerini denemeğe kalkmışlar. Bu tecrübeler, gecenin geç vakitlerine kadar sürmüş. Tıb talebelerinden biri, son bir tecrübe olarak pil elektriğinin göğüs adaleleri üzerindeki tesirini denemeyi tavsiye etmiş ve cesedin göğsünü hafifçe yararak pilden çıkan telin ucunu göğüs adalesine değdirmiş... Bu değdiriş, ceset başındakilerin hepsini dehşete düşüren bir netice vermesin mi?..

Mister Stapelton birdenbire ve hızlı hareketlerle masadan kalkıyor, odanın ortasına doğru yürüyor ve anlaşılmıyan birkaç şey mırıldandıktan sonra birdenbire yere yıkılıveriyor...

Kendisini hemen muayene edince, kalbinin attığını, yani ölmemiş, sadece bayılmış olduğunu anlıyorlar. Göğsündeki ufak kesik yarasını tedavi ediyor ve ayıltıyorlar...

Mister Stapelton meğerse ölmemiş ve diri diri gömülmüşmüş.. Bu hâdiseden sonra daha yıllarca yaşıyor ve avukatlık ediyor..

Acaba Poe'nun dehşet verici hikâyelerinden biri mi, yoksa hakikat mi, orasını bilen yok.

Dahası da var: Mister Stapelton'un, sonradan ölü gibi yattığı zaman hakkında verdiği izahata göre kendisi, bütün bu müddet zarfında olup bitenlerin pekâlâ farkında imiş. Kendisine dokunulduğunu, hattâ göğsünde yara açıldığını da hissetmiş. Fakat ne elini, ne kolunu kıpırdatıp bunlara mâni olamamış, masadan kalkıp oda içinde yürürken mırıldandığı anlaşılmaz sözler de:

— Yapmayın!.. Ben yaşıyorum!. Canlıyım!.. imiş.

(Arkası 42. sayfada)

2000 DOLAR

MÜKAFAT ALAN DOKTORUMUZ

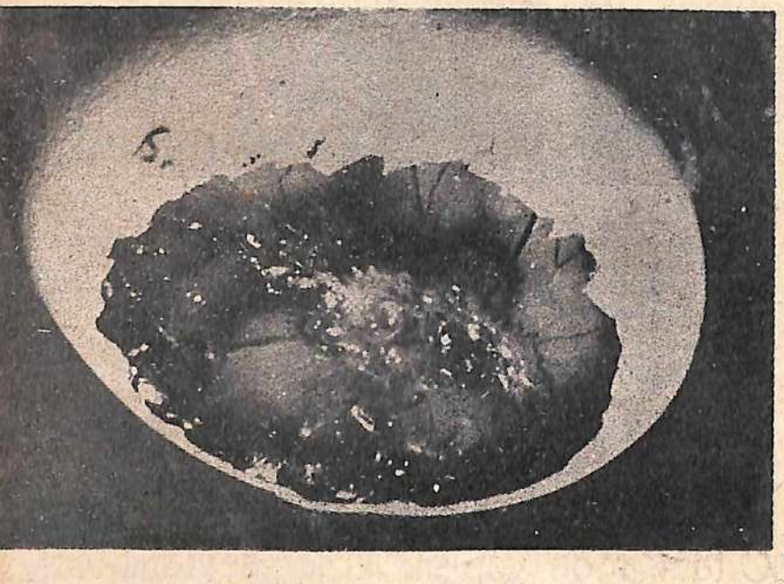

SON günlerde, günlük gazetelerin üzerinde fazla durmadıkları bir hâdise cereyan etti: İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi göz hastalıkları doçenti doktor Necdet Sezer, göz hastalıkları sahasındaki başarılı çalışmaları ve bilhassa tıp âlemine (Sezer virüsü) adı altında yeni bir virüs tanıtmış olması dolayısiyle, Amerikan Körlükle Mücadele Millî Konseyi tarafından 2000 dolarlık bir para mükâfatıyla taltif edildi. Kıymetli hekimimiz de, kendisine verilen bu parayı, yıllardanberi içinde çalıştığı (Ziya Gün Enstitüsü) ne bıraktı, yani mükemmel bir feregat örneği verdi. Bu sebeble doktor Sezer'i ne kadar alkışlasak yeridir.

deki yazımı böyle bir mükâfata lâyık bulmuş. Böylece iki bin dolar bana gönderildi.

— Peki, (Hulûsi Behçet Hastalığı) denilen hastalık nedir? Sonra bununla ilgili olarak sizin adınızı taşıyan (Sezer Virüsü) ne gibi bir şeydir?

Sual soruyorum ama doktor Necdet Sezer de durmadan: "Canım, bu öyle mühim birşey değil ki, diyor. Sizce yazmakta fayda var mı?"

— Fayda olmaz olur mu? Size göre pek basit ve olağan olan bu hâdise bizim için ehemmiyet taşıyor. Kuzum, anlatın da tatlı tatlı dinliyelim...

Bunun üzerine anlatıyor:

"Sezer Virüsü" nü bulduğundan dolayı Amerikadan 2000 dolar mükâfat alan göz doktorumuz Necdet Sezer, bu parayı Ziya Gün Enstitüsüne verdi. Şimdi de trahom mikrobunu bulmıya çalışıyor.

Bugün 46 yaşında olan kıymetli doktorumuz evli ve iki evlât babası olup Cağaloğlu'nda oturmaktadır. Konuşurken dikkat ettim: Doktorun sesi kısılmıştı. Demek ki terzinin kendine elbise dikememesi gibi doktor da kendine bakamıyormuş.

Kendisine göre, aldığı mükâfatın mahiyetini sorduk.

— Amerikan Körlükle Mücadele Konseyi her yıl göz hastalıkları üzerinde neşredilen ilmî çalışmaları tetkik ederek uygun gördüklerini mükâfatlandırır, dedi. Bahsettiğim bu konsey 1953 yılı mart ayında Amerika'da neşredilen (Hulûsi Behçet Hastalığı) üzerin-

— (Hulûsi Behçet Hastalığı), gözlerde, ağız ve tenasül organlarında belirtiler gösteren ağır bir hastalıktır. Bu hastalığı önce rahmetli hocam Hulûsi Behçet bulmuş, fakat mikrobunu tesbit edememişti. Ben, hastalığa sebep olan mikrobu meydana çıkarmış bulunuyorum. Yani (Sezer Virüsü), (Hulûsi Behçet Hastalığının) sebebi olan mikroptur.

BUNDAN sonra doktor Sezer'e, iki bin dolarlık mükâfatı ne gibi bir düşünceyle (Ziya Gün Enstitüsü) ne bıraktığını sorduk. Kendisinin buna verdiği cevap da ayrı bir tevazu örneği oldu. Dedi ki:

— İlmî araştırma için yalnız bilgi ve çalışma kâfi değildir. Biz bu çalışma için bir yıl zarfında en az 500 tavşan, 500 kobay ve 3000 yumurta sarfettik. Bu hayvanların bakım ve iaşesi ile bana yardım eden personelin ücretleri hesap edilirse, (Ziya Gün Enstitüsü) nün bu işi için ortalama otuz bin lira sarfettiği anlaşılır. Bu hale nazaran, kazanılan mükâfatın (Ziya Gün Enstitüsü) ne ait olması, en tabii bir şeydir.

— Peki, buluşunuz ve buna ait yazılarınız dünyada nasıl karşılandı?

— Yazılarım bütün dünyada alâka uyandırdı. Amerika Birleşik Devletlerinin otuz üniversitesinden, Arjantin'den, İngiltere'den ve Yakınşark memleketlerindeki birçok ilim adamlarından izahat isteyen mektuplar aldım. Bu arada Amerikadan iki profesör enstitümüze kan göndererek tahlilini istediler. Kazablanka'dan bir doktor, bana, bir hastasını nasıl tedavi etmeyi tavsiye ettiğimi sordu. Bu günlerdeyse Girit'den Madam Mariak adında bir hanım, Behçet hastalığına yakalanan kocası için bizimle sık sık mektuplaşıyor. Mikrobumuz kurutularak dünyanın mühim araştırma merkezlerine gönderildi. Oralarda da bizim tecrübelerimiz tekrar ediliyor.

— Bütün bu hareketler karşısında hissiyatınız nedir?

— Bir insan olarak şahsen ne kadar memnunsam, (Türk) adını ilim alanına yaymaya muvaffak olduğum için de çok mes'ut ve bahtiyarım.

(Arkası 42. sayfada)

RÖPORTAJI YAPAN: ŞAHAP BLACIOĞLU

● *Üstte sağda, Sezer Virüsünün bir fareye aşılanması ve farenin Hulusi Behçet hastalığına yakalandıktan sonraki hali. Solda Sezer virüsünün yumurtada üretilmiş şekli. Altta Dr. Necdet Sezer'in, Sezer virüsünü bulduktan sonra kendisine muhtelif dünya Üniversitelerinden gelen mektupların başlıkları.*

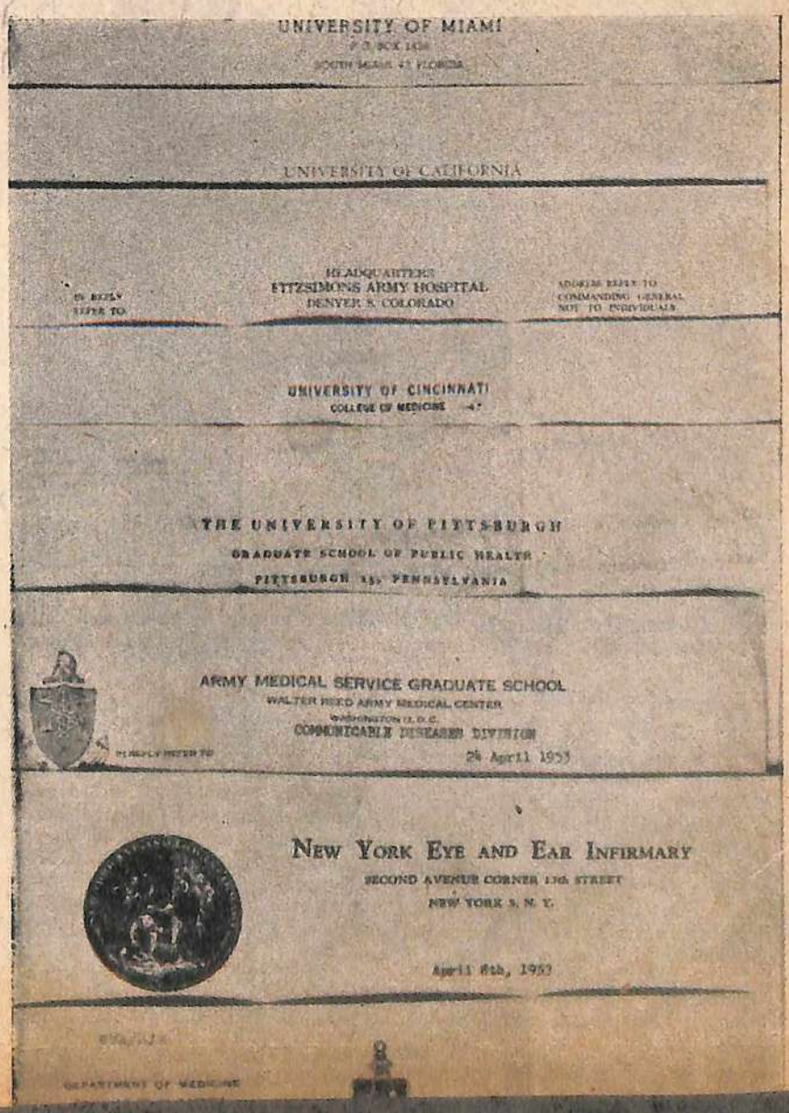
UNIVERSITY OF MIAMI

UNIVERSITY OF CALIFORNIA

HEADQUARTERS
FITZSIMONS ARMY HOSPITAL
DENVER 8, COLORADO

UNIVERSITY OF CINCINNATI
COLLEGE OF MEDICINE

THE UNIVERSITY OF PITTSBURGH
GRADUATE SCHOOL OF PUBLIC HEALTH
PITTSBURGH 13, PENNSYLVANIA

ARMY MEDICAL SERVICE GRADUATE SCHOOL
WALTER REED ARMY MEDICAL CENTER
COMMUNICABLE DISEASES DIVISION
24 April 1953

NEW YORK EYE AND EAR INFIRMARY
SECOND AVENUE CORNER 13th STREET
NEW YORK 3, N. Y.
April 8th, 1953

Yukarıda, en solda, bir asrın başalngıcında teşhir edilen Bohemyalı yapışık ikiz kız kardeş, Roza ve Jozefa Blazek görülüyor. Ortadaki resimde, 1937 Paris sergisinde teşhir edilen Hintli yapışık ikizler görülmektedir. Sağda da yapışık kardeşinden ameliyatla ayrılan, fakat kardeşi ameliyattan sonra ölen Edward Wesley Kurtz görülüyor.

Yapışık ikizler

Orta Çağda yapışık ikizler, şeytanın çocukları diye anaları ile beraber yakılırlardı

Bir iki sene önce omurgalarından birbirlerine yapışık doğan ikizler, Çinin Şanghay şehrinde görüldü. Bunların hâlâ yaşıyıp yaşamadıkları bilinemiyor.

Tarihin bildiği en eski ikizler - yapışık değil -, efsanede, Leda'nın çocukları olan Kastor'la Polluks'tur. Bunların babaları, Tanrıların en ulusu Zeus'tu. Bunlar, birbirlerinden hiç ayrılmıyan, daima aynı düşüncede olan hep aynı kararları veren ikiz erkek kardeşlerdi. Yunan efsanesine göre Amazonlarla mücadele ettiler. Argonotların bütün yolculuklarına katıldılar ve nihayet gökyüzündeki yıldızlar arasına yerleştirildiler. Bugün gökte bir ikizler burcu vardır. Berrak havalarda Kastor ve Polluks yıldızlarını, hemen ufkun üzerinde görmek kabildir.

Bu işin efsane tarafı...

Gökten yere inince, son zamanlarda ikizimtrak, bozuk veya eksik teşekküllü mahlûkların birbiri ardı sıra doğdukları ve basında bir haylı dedikodu sebebi oldukları görülüyor. Avrupanın birkaç memleketinde böyle yapışık ikizler var. Yenilerde doğan bir iki kafalı çocuk da, hiç şüphesiz eksik ve bozuk teşekkül etmiş ikizdi.

Malûm olduğu üzere ikiz çocuklar, iki türlü hasıl olabilir. Bunların birine "Tek yumurta ikizleri" diğerine de "Çift yumurta ikizleri" derler. Tek yumurta ikizinde, ilkah olunmuş yumurta, sonraki inkişafında ikiye bölünür ve iki ayrı yumurta gelişir. Çift yumurta ikizinde ise aynı zamanda iki yumurta birden ilkah olunup inkişafa koyulur. Böyle çift yumurta ikizlerinin ikisi de meselâ kız veya erkek olabilecekleri gibi biri kız, öteki erkek de olabilir. Tek yumurta ikizleri ise böyle değildirler. Ya ikisi de kız, yahut da ikisi de erkek olur.

(Arkası 40. sayfada)

Bir insana yetecek kadar bacaklı, iki omurgalı, iki başlı ve sadece iki kollu, doğumundan bir müddet sonra ölmüş yapışık ikizlerin röntgen resmi.

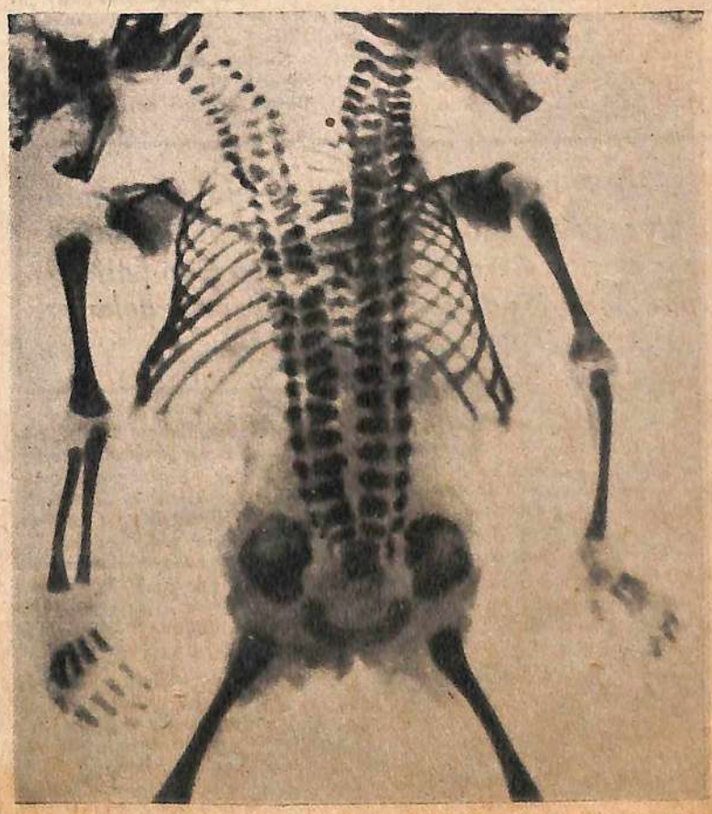

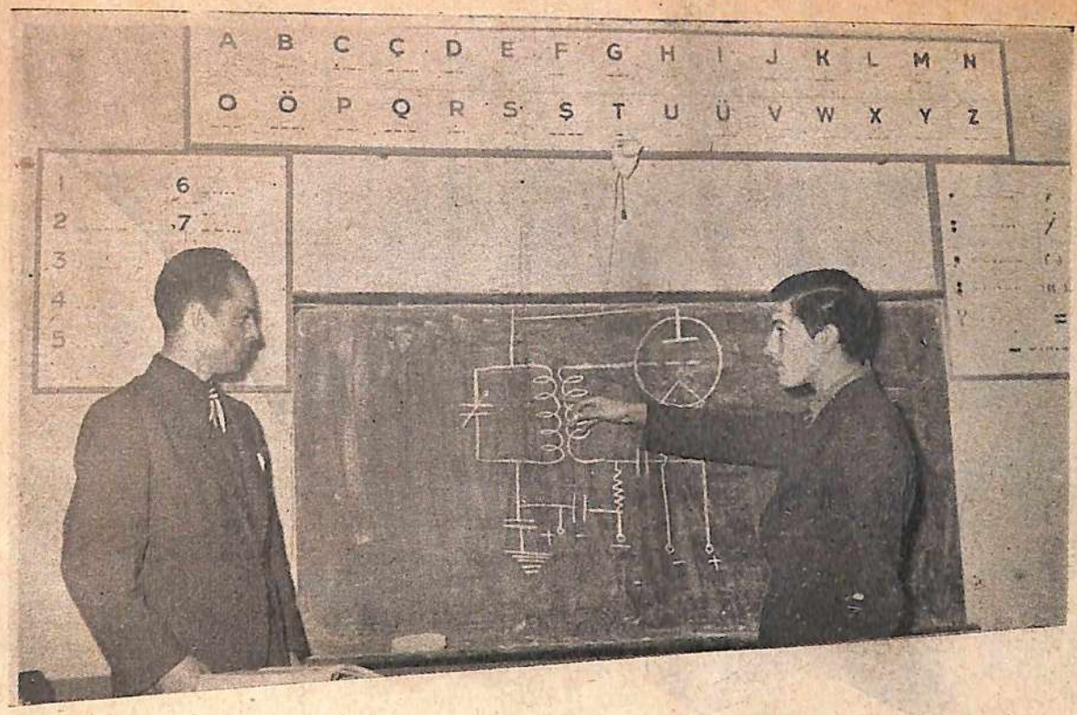

BEYNELMİNEL TELSİZ KURSU

TAKSİM'DE YENİ AÇILAN BEYNELMİNEL TELSİZ KURSU, TÜRK TELSİZCİLERİNE DÜNYANIN HER YERİNDE ÇALIŞABİLMEK İMKÂNLARINI DA AÇMIŞ BULUNUYOR.

TELSİZİN hayatımızda ne kadar mühim bir rol oynadığını hepimiz biliyoruz.

Gemilerde, uçaklarda, meteoroji istasyonlarında, poliste, kıyı emniyet teşkilâtında ve nihayet millî savunmada telsizden ne kadar faydalandığımızı isbat eden hâdiseler her gün karşımıza çıkmaktadır.

Batmak üzere olan gemisini terketmediği için meşhur olan Flying Entreprise süvarisi Kurt Larsen'in bundan 5 yıl önce gemisinde, apandisiti âni olarak ameliyatı icabettiren bir lostromo'sunu, doktor olmadığı halde, New Yorktan telsizle aldığı talimata göre ameliyat ederek, hayatını kurtardığını pek tabiî duymuşsunuzdur.

Kurt Larsen bu başarısını, lostroma da hayatını, telsizciye medyundur.

Telefon, telgraf için demir perde var amma, telsiz için demir perde diye bir şey de yok.

Amerikan denizcisi, Rus kaptanı, Çek tayyarecisi, Türk pilotu, Fransız telsiz istasyonu hep aynı dili ayni kodları kullanıyor.

Taksimde yeni açılan beynelmilel telsiz kursunda bütün bunları bir kere daha müşahade ederken, okulun kurucusu İsmet Sertküçükkaya ile okul müdürü Selçuk Kaplan'a sorduk:

— Memlekette bu kadar telsiz kursu varken burasını neden açmayı düşündünüz?

— Memleketimizde telsiz teşkilâtı mütemadiyen inkişaf halinde ve mevcut mektepler bu sahadaki bilgili eleman ihtiyacını karşılıyamamaktadır. Biz de daha yakın zamana kadar telsizciler askeri kurslardan yetişmekteydi. İstenilen evsafta eleman bulabilmek kolay değildi.

Bugün Milletlerarası posizyonlarda vazife görebilecek kabiliyette yani dünyanın her tarafında çalışabilecek telsizcilere ihtiyaç fazladır. Emniyet Umum Müdürlüğünün 64, meteoroji'nin 16 telsiz istasyonu yakında faaliyete geçmek üzeredir. Hava meydanlarımız, ticaret gemilerimiz, sivil uçaklarımız günden güne artmakta, telsiz teşkilâtı da ona göre çoğalmaktadır.

★

OKULDA hem sabah hem de akşam kurslarının bulunması, gündüz okullara devam eden veya herhangi bir işte çalışanların da buradan faydalanmalarını temin ediyordu.

10 aylık tahsil devresinden sonra imtihanlarda muvaffak olanlara, milletlerarası servislerde çalışmalarını sağlayan diplomalar verilmekteydi.

Ders odasında eksersi ortaokul mezunu ve lise öğrencisi olan talebeler manipüle ile kendilerine imlâ yazdıran öğretmenlerinin verdiği işaretleri kelime olarak yazıyorlardı.

Bir başka tarafta telsiz makinasının başında süratle not tutan öğrenciler yarın binlerce insanın hayatını kurtaracak ehemmiyetli vazifeler görmek üzere memleketin veya dünyanın her tarafına dağılacaklardır.

Mektep müdürü:

— İngilteredeki Markoni Telsiz Okulu ile muhabere ederek aynı metodlara göre aynı selâhiyetle çatodlara göre aynı selâhiyetle çalışabilecek evsafta mezunları 10 aylık bir devre sonunda yetiştirebiliyoruz. Çünkü bizde 3 sene telsiz okuluna devam etmeğe kimsenin ne mâli ne de zaman imkânları müsaittir.

Dersler. Mors ile muhabere Telsiz kaideleri kodlar vesaire, Teknik bilgiler ki burada talebeler kullanılan cihazları söküp monte ve tamir etmesini öğreniyorlar, bir de dünya coğrafyası ve bir de İngilizce ders devresinin son aylarında öğrenciler Yeşilköy uçak istasyonu, denizyolları, Sahil Sıhhiye ve armatör gemilerinde günde 2 - 3 saatten, 15 saat kadar bilfiil tatbikat yapmaktadır. İmtihanlar Ulaştırma ve Millî Eğitim Bakanlıklarınca mümeyyizlerinin huzurunda yapılmaktadır.

— Talebelerinize iş temin ediyor musunuz?

— Memlekette Telsizciye o kadar fazla ihtiyaç var ki onların istikbali müemmendir. Memleket dahilinde kurulan büyük mikyastaki Telsiz tesislerini bir tarafa bırakınız. Yabancı uçak ve vapur şirketleri Türk telsizcilerine iki bakımdan rağbet göstermektedirler Evvelâ vazifelerini tam mânasiyle yapmaları, sonra da yabancı telsizcilere nazaran daha müsait ücretle çalışmaları. 1951 de Arlantic City de yapılan milletlerarası telekomünikatoyon Kongresi kararlarına göre biz de dahil olmak üzere 76 millet birbirinin diplomalarını tanımışlardır.

Türk telsizcilerinin dünyanın her tarafında vazife görmeğe başladıklarını ve başarılar gösterdiklerini öğrendik. Bu yeni okula da memleket için faydalı gayesinde muvaffakiyetler dileriz.

● *Yukarda Taksimdeki Beynelmilel Telsiz Kursuna devam eden bir genç derste. Altta kursa devam edenler ameli tatbikat esnasında.*

Hasır Yatak: 25 Kuruş!

25 KURUŞA yatılan hasır yatakların en bol olduğu semt Tophanedir. Son zamanlarda, inşası yarıda kalmış olan Taksim'deki Opera binasının natamam odalarında da 25 kuruş mukabilinde yatanlar varmış!

YAZAN: CENGİZ TUNCER

HANİ şu İstanbul'un lâfını ede ede bitiremediğimiz Opera Binası var ya. Orası meğer ne işe yararmış, o yarım yamalak haliyle de haberimiz yok. Belediye bundan bir müddet evvel sokak köpeklerinin hesabını orada görüyormuş. Zaten bizim işimiz oldum olasıya böyledir. Bir adam madencidir hem de iyi madencidir. Avrupalara, Amerikalara gitmiştir bu yüzden. Biz onu alır arşiv memuru, kütüphane memuru yaparız. Bu tamamen yerlimalı bir düşünüştür. Neyse Belediye Opera binası olarak yapılacak olan binada zavallı köpeklerin teganni etmesinden hoşlanmamış olacak ki, bu işten vazgeçmiş. Şimdi siz "iyi ama, bu işin 25 kuruşluk hasır yatakla ne ilgisi var?" diyeceksiniz. İlgisi şu ki, halen opera binasında 25 kuruşa bir gece sabahlıyabilirsiniz.

Opera binasının gece manzarası güdüzküne inat pek korkunç. İçeriye girebilmek için adamın cambazlıktan nasibi olmalı.

Belediye otellerle rekabet ediyor burada. Eee... Manavlık... kömürcülük olur da otelcilik olmaz mı? Opera binasında İstanbul Belediyesi "Otelcilik Tanzim Satışı" yapıyor.

Binanın natamam bazı odalarında 25 kuruş verdiniz mi sabahlayabilirsiniz.

Artık gazetecilerin de ağzı kapanır her halde. Öyle ya Opera binası tiyatro olarak bir türlü bitmemiş olsa bile, otel olarak halk hizmetindedir... Kime niyet, kime kısmet.

Fakat 25 kuruş'luk yatakların koyusu Tophane ve civarındadır. Hanlarda ve kahvelerin üst katlarında yere serilmiş hasırların üstünde koyun koyuna yatabilirsiniz 25 kuruş mukabili.

Bir kahvenin üst katındayız. Yere serilmiş hasırların üstünde 50 - 60 kişi yatıyor. Bu kış kıyametten üstlerine örtecek birşey bulamamışlar. Sanki çok sıcakmış gibi kimi de yakasını bağrını da açmış.

Kapının ağzında yatan esmer, avurtları çökmüş bir adam, oturmuş yatağın - pardon hasırın - içine birşeyler düşünüyor. Adı Şevket'miş. Soruyorum.

— Ne iş yaparsın?

— Ne bulursak, bir ekmek parası nerden çıkarsa...

Orta yerde yatan gençten biri, mütemadiyen sağa sola dönüyor, sonra doğrulup 10 dakikaya yakın öksürüyor. Ama uyanık değil. Öyle ağır deliksiz bir uykusu var ki, başını tekrar hasıra kor komaz bir horultu başlıyor.

Bu 60 kişilik salondan başka iki tane de oda var, birinden içeri girdik, şaşırıp kaldım. Bir de kadın vardı aralarında. Erkeklerden kadına en yakın olanı uyur uyanık bir halde. Anlaşılan birşeyler var aralarında ki muhtemel bir taarruza karşı hazırlıklı duruyor. Fotograf çekmek istiyorum; kadının yanındaki reddediyor.

(Arkası 40. sayfada)

● *Bu sayfadaki resimlerde Tophanede bir kahvenin üst katında 25 kuruş mukabilinde yatanları görüyorsunuz.*

VİZ-ZAN-DE

Her dudağa
Ayrı bir güzellik
Ayrı bir renk
Müstesna bir cazibe
Kazandırır!...

VİZ-ZAN-DE Corp. Inc. N.Y.

SOĞUK İNSANLARIN DOSTU

(Başı 13. sayfada)

olacağa benzemektedir. Bu, hekimliğin esasî inançlarından birinin yıkılması demek olmaktadır..

Uzviyetin, kendini koruma reaksiyonları, sinir sisteminin harekete geçmesiyle başlar. Taharrüşe uğrayan bir sinir belli bir şekilde reaksiyon gösterir ve muayyen maddelerin vücutta imâl olunarak damarlara ve guddelere tesir etmesini sağlar. Bu maddeler, meselâ Adrenalin, Histamin ve Acethylcholin'dir. Bir ameliyat da sinirlerde taharrüşe sebep olur.

Fransız doktoru Henri Laborit, 1947 yılında kobaylar üzerinde tecrübelere girişti. Bir sinir taharrüşü dolayısiyle vücutta hasıl olan maddeleri tesirsiz bırakmak gayesiyle, hayvanlara, o maddelere zıt tesirli başka maddeler iğneledi. Bu arada, vejetatif sinir sistemini uyuşturmak suretiyle, vücudun müdafaa kuvvetlerinin tesirsiz bir hale getirileceğini ve canlının kış uykusuna benzer bir uyuşukluk haline girdiğini gördü.

Diğer taraftan kumandamız dışındaki vejetatif sinir sistemini uyuşturmanın vücuttaki hayat gidişini yavaşlattığını ve canlıyı hissiz bir hale getirdiğini de tesbit etti. Vejetatif sinir sistemi uyuşturulmuş bir canlıya, bir ameliyat yapılacağı vakit pek az miktarda narkotik vermek suretiyle hissizliği temin mümkün oluyor, böylece narkotiklerin muhtemel zararları da önleniyordu.

Laborit ve iki arkadaş Huguenard ile Alluaume, 4560 tecrübe yaptıktan sonra vejetatif sinir sistemini uyuşturan "4560 ıncı toz" u meydana getirdiler. Bu netice 1952 de ilân edildi.

Bu ilâç zerkedilen hasta, kendinden geçmemekte, lâkin muhitine ve kendisine karşı alâkasızlaşmaktadır. Görünüşe göre ilâç, ağrı taharrüslerinin şuura tamamen ulaşmalarını önlemektedir.

Böylece Almanların ve başkalarının soğuk yoluyla vücutta hayatiyeti yavaşlatmak, mukavemet reaksiyonlarını durdurmak neticesine ulaşışlarını; Fransızlar büsbütün başka bir yoldan giderek elde ettiler. Ama netice yine aynı oldu.

DAĞLARDA SÖNEN HAZİN BİR AŞK MACERASI

YAZAN: ŞEMSİ BELLİ

TOCOLOR aşiretinin hudutlarını çizen kara tepenin sık meşeliklerle dolu eteklerinden geçiyordum. Vakit akşam üzereydi. Sekiz saatten beri durmadan yol alan altımdaki al kısrak, kadife tüylerinden göğsüne doğru boğum boğum terler döküyor, ateş renkli yeleleri hırçın bir akşam rüzgârıyle uçuşuyordu.

Böğürtlen deresi mevkiinden biraz ötede, üzerinde tek bir çınar bulunan yüksekçe bir tepenin üzerinde kadınlı erkekli bir sürü kalabalık gördüm. Ve atın dizginlerini gayri ihtiyarî, kalabalığın bulunduğu tarafa doğru çektim.

Karşılaştığım manzara hakikaten görmeye değerdi... Etrafı siyah taş yığınlariyle daire şeklinde çevrilmiş beyzî bir çenberin içinde genç gelinler, yufka ekmeğine sarılmış et parçalarını fakir çocuklara dağıtıyorlar, yağız çehreli delikanlılar, çınarın akşam ışıklariyle yaldızlanan dalları altında kaval çalıyorlardı..

Sağ tarafta henüz sönmüş bir ateşin, taşlardan yapılmış ocakları, beri tarafta içinde halâ pilâv ve et bulunan büyükçe kazanlar vardı...

Kaytan bıyıklı genç bir aşiret çocuğu, beni yarı yolda karşıladı... Atımın dizginlerinden tutup beni aşağı indirdi. Yakında bulunan iri bir meşe ağacının altına serdikleri kilimin üstüne oturup bir yorgunluk sigarası içtikten sonra bu esrarengiz törenin sırrını sordum.

Gül Alo ismindeki bu genç yaylâlı, siyah gözlerini menekşeleşmiş tepelere dikerek bir müddet daldıktan sonra anlatmıya başladı:

— Bundan çok zaman evvelmiş. O zaman babam bile belki hayatta değilmiş.. (Sol eliyle uzaklarda görünen yeşil bir tepeyi işaret ederek) aha şu karşı tepenin eteğinde o zamanlar çadırlar varmış. Bizim bu mıntakanın bütün aşiretleri yaz aylarında oralara konaklamaya gelirlermiş.

"Eğer yukarı dağlara kadar çıkarsan belki görürsün, o tarafta Sinemil uşağı denilen bir aşiret vardır. İşte o aşiretin içinde, zamanında Telli ismi ile anılan genç ve çok güzel bir kız varmış. Kızın güzelliğini ben sana anlatamam. Görenlerin anlattıklarına bakılırsa, emsali bir daha yokmuş bu taraflarda.

Gel zaman, git zaman bu kız Tocolar kabilesinden görkemli bir delikanlıya âşık olmuş. Battal adındaki bu genç çocuk için bir sürü türküler yazmış. Nihayet Battal da ona vurgun olmuş ve her iki sevdalı, ailelerinin de arzusu ile bir bahar ayında nişanlanmışlar.

Telli'nin aşireti tam yaylâya geldiği sırada, kızın nişanlısı da harman sonu yapacağı düğünün hazırlıklarına başlamış".

Muhatabım, sözünün burasında bir müddet daldıktan ve derin bir of çektikten sonra tekrar anlatmaya başladı:

— "Kader.. İnsan nasıl dünya ya geldiğini bilmezse, gideceğini de bilmez derler. Ne kadar doğru değil mi? Evet, o senenin yaz ayında bir akşam Telli, Böğürtlen deresine karamuk toplamaya gitmiş. Bizde böğürtlene karamuk derler; bilmem siz bilirmisiniz? Telli bakraçları doldurup eve döneceği sırada kayaların içinden bir kara yılan görünmüş. İki bilek kalınlığında ve birkaç kendir uzunluğunda olan bu kara yılanın sırtı pul pul beyaz çiçeklerle dolu imiş. Telli, yılanı görür görmez var kuvvetiyle dereye doğru kaçmış.. Ama ne çare. Bilmem artık ayağı mı kaymış, yoksa korkusundan mı düşüp bayılmış. Nasıl olmuşsa birden kara yılanın pençesine düşüvermiş..

Bu dağların yılanları çok fenadır. Bir defa soktu mu iğneyi, insanı öldürmeden bırakmaz. İşte Telli de bu vahşi hayvana kurban gitmiş. Bir ejderha gibi nişanlı kızın taze vücuduna sarılan yılan, onu göğsünün muhtelif yerlerinden zehirliyerek baygın bir halde bırakmış. Tam o sırada Telli'nin geç kaldığını hisseden çadırdakiler Böğürtlen deresine geldikleri zaman zavallı genç kızı son nefesini verirken bulmuşlar. Ve bir kaç saat sonra aşiretin gözbebeği olan Telli Allahın rahmetine kavuşmuş.

Telli'nin ölümünden sonra nişanlı, Av tüfeği omuzunda, yememiş, Av tüfeği omuzunda, zehir şişesi cebinde, tabancası belinde hep karayılanı aramış. Onu öldürmek için gezmedik mağara, aramadık kaya bırakmamış.

Anlattıklarına göre bir müddet sonra işte, şu altında kalabalık olan koca çınarın eteğinde Battal'ı ve kara yılanı ölü olarak bulmuşlar. Yılanın mı delkanlıyı önce öldürdüğü, yoksa Battalın mı, yılanı öldürdüğü bir türlü anlaşılamamış. Hattâ şimdi bile herkes türlü türlü anlatır.

(Arkası 40. sayfada)

5 Liralıklar Kaldırılsın

(Başı 9. sayfada)

Mektup davacı kızdan geliyordu. Uzundu... Kimbilir daha neler yazmıştı... Ama aklımda kalanlar şunlar... Bu resim bir fındık istasyonunda çekilmiş ve daha önce hiç bir yerde neşredilmemiş... Para arkasına basılması için de kendisinden izin alınmamış... Şimdi ne düşündüğünüzü biliyorum... Paranın arkasında resmi çıkarsa ne olur? diyorsunuz... Ama kazın ayağı hiçde öyle değil... Bakınız Pembe Sengül Yazıcıoğlu nelerden bahsediyor mektubunda...

"— Ben bu hadiseden evvel çok iyi bir talibe sahiptim. Pek yakında da evlenecektim... Fakat resmim paranın arkasında basılınca bütün iş çığrından çıktı. Talibimin ailesi biz böyle kız istemeyiz dediler... Bu şahsî haklarıma tecavüz değil de nedir? Daha buna benzer ne zararlarını oldu bir bilseniz... Şimdi hepsini zikretmek uzun sürer... Siz lütfen ekli vekâletime istinaden davayı açınız..."

Gördünüz mü bir tek beş liralığın yaptığını... Bir yuvaya sebeb oldu... Bir de bu yuvanın devamından elde edilecek faydayı düşününüz!..

Cengiz bu satırları okurken gözüm tekrar masa üzerinde duran beş liralıktaki resme takıldı... Orada bir değil üç genç kız resmi vardı... Onları işaretle:

"— Peki" dedim, "Bunlar? ya bunlar necilik?.. Onların şahsî hakları yok mu?"

İskender cevap verdi:

"— Baştarafta resmini gördüğün kız Merkez Bankası ile anlaşmış."

"— Nasıl anlaşmış?"

Dedim. Gülerek cevap verdi:

"— Ne bileyim ben orasını, nasıl anlaşmış?"

Eh aziz okuyucularım, ceblerinizdeki beş liralıklara son defa bakınız, ne olur ne olmaz dünya halidir bu...

YAPIŞIK İKİZLER

(Başı 36. sayfada)

Şimdiye kadar yapılmış olan tetkikat, takriben her 80 normal doğumda bir ikiz çocuk hasıl olduğunu belirtir mahiyettedir. İkiz doğumlarda irsî unsurların da rol oynadığı sanılmaktadır. Yani bir ailede kadınlar ikiz doğururlarsa, bu hususiyet, bütün o soydan gelme kadınlarda devam edip gider gibi görünmektedir. Diğer taraftan ikiz doğurma hassasına sahip kadınlar, çok defa birinci doğumlarından sonra ikiz evlât sahibi olurlar. İlk doğumda ikize sahip olan hiç görülmemiştir denebilir.

Bu arada yapışık ikizler, şüphesiz hiç kimseye temenni olunamıyacak bir bozuk teşekkül hâdisesidir. Böyle ikizlerin tek yumurta ikizleri olduğu biliniyor. Anlaşıldığına göre, ilkah olunan tek yumurta, ikiye bölünme tezahürleri göstermekte, fakat tamamen ikiye ayrılamadan inkişafına devam etmektedir. Bu eksik teşekküllerin pek garip olanları ve yaşama kabiliyetine malik bulunmıyanları daha çoktur. Yapışık ikizlerden pek azı hayatta kalabilmektedir. 17 nci yüzyılda Cenovada doğmuş olan çok garip bir çocuk, Lazarus Colloredo idi. Bu çocuğun iki bacağı vardı. Yani belden aşağısı tek bir insandı. Lâkin belden yukarısında iki gövde, iki baş ve dört kol bulunuyordu. Bu yazımızda göreceğiniz röntgen resminde de iki başlı, iki omurgalı fakat iki kollu ve sadece iki bacaklı bir mahlûk görülmektedir ve bu çocuk, doğduktan az sonra ölmüştür.

Orta çağ Avrupasında böyle yapışık doğan ikizler veya eksik teşekküllü çocuklar, uğursuz addedilir, bunlara "Şeytanın pıçleri" adı verilirdi. Alın yazıları müthişti. Kendilerini doğuran ana ile birlikte bir odun yığını üzerinde çayır çayır yakılırlardı.

Asrımızın başlangıcında, devrin insanları için bir harika teşkil eden yapışık ikizler, Siyamlı iki kardeş olan Şang ve Eng'di. Bunları Avrupada ve Amerikada muhtelif sergilerde ve cambazhanelerde bir ücret karşılığında seyretmek mümkündü. Bilhassa evlenmeğe kalkışınca hayatlarının büyük bir iskandal haline geldiği anlatılır. Günlerden bir gün, bir tanesi öldü. Sanıldı, ki öteki canlı kalacak ve ölü kardeşini peşinde sürükliyecektir. Halbuki vücutlarının kan deveranı müşterekti. Bu ölünün vücudunda hasıl olan zehirler, diri kalan kardeşi de zehirledi. Birkaç saat sonra o da hayata gözlerini kapadı.

Yine bu asır başlangıcında, Bohemyalı iki kızkardeş olan Roza ve Jozefa Blazek de büyük bir sansasyon halindeydiler. Belden aşağılarında bir tek insan olan bu iki kız kardeş (!) bir adamla evlendiler ve normal bir çocuk doğurdular.

Başkaca, pek okadar meşhur olmamış, lâkin yine de, fuarlarda ve cambazhanelerde teşhir edilmiş yapışık ikizler yok değildir...

Bundan senelerce evvel yine asrımız başlangıcında, Amerikanın Louisville şehrinde Kurtz ailesinin de böyle yapışık ikiz evlâdı oldu. İki çocuk zamanın mütehassıslarına muayene ettirildi. Nihayet doktorlar, bunların ameliyatla ayrılabileceklerine karar verdiler. Bu ameliyat yapıldı. yapışıklardan biri olan Edward Wesley Kurtz hayatta kaldı... Ama kardeşinin ölümü pahasına. Bu zat, şimdi koskoca bir adamdır, evlenmiş, çoluk çocuk sahibi olmuştur.

HASIR YATAK 25 KURUŞ

(Başı 38. sayfada)

AŞAĞIYA kahvecinin yanına iniyorum. Beş on dakika sonra merdivenin başında bir baş görünüp kayboluyor. Kahveci uyanık adam, kül yutacaklardan değil.

— Hey ne yapıyorsun?

Diye bağırıyor. Elinde bir montgomery, üstünde bir fanila bulunan delikanlı:

— Hiç, diyor. Çok sıcak ortalık ta, soyundum.

Kahveci yutmadık makamında başını sallıyor. Kahveci meydancıyı çağırıp "Bir bak şuna" diyor. Böyle yerlerde meydancılar, asayişe bakarlar. Kavga çıkmasına, hırsızlığa yahut başka vak'alara mani olurlar.

Beş on dakika sonra meydancı gelivor ve tekmili veriyor. Deminki adam, yukardan kalkıp aşağıya od ya inmiş. Bir kardeşi zaten ordaymış.

Kahveci:

— Kadının bulunduğu oda da mı? diyor.

Meydancı baş sallıyor.

— Öyleyse bir iş var bunda, siz göz kulak olun onlara.

Hasır vataklarda yatanlar hep işçilerdir. Hamallar, sıvacılar, duvarcılar, balıkçılar. Balıkçılar geç vakit balıktan gelince hemen buraya geliyorlar, 25 kuruşu bayılıp vatıyorlar.

Bu havalarda, herkesin odun, kömür diye birbirine girdiği halde kimsenin böyle bir derdi yok hasır yataklarda. Herkes bir 25 kuruş buldu mu yatak parası veriyor, odun kömür kimin umurunda. Galiba ucuzluk, pahalılık, odun sıkıntısı, kömür darlığı parası olanlardan çok, olmayanların umurunda değil. Öyle ya alacak para yok ki, düsünsünler.

HAZİN BİR AŞK MACERASI

(Başı 39. sayfada)

Battal'ı yılanla birlikte çınarın dibine gömmüşler. Ayni anda ayni aşiretin bütün insanlarının rüyasına giren bedbaht kızcağız hesindepn rica etmiş. Beni Battal'ın yanına gömünüz demiş. Köylüler, bu şayanı hayret rüyadan sonra kızcağızı tekrar mezardan çıkarmış, yeniden kefenlemiş ve bu çınarın altına, Battal'la yılanın yanıbaşına gömmüşler. İşte o zamandan beri her sene, tam düğün mevsimi bütün aşiret halkı buraya ziyarete gelirler. Davarlar kesilir, dualar okunur. Yufkalar açılır. Fakirlere yemekler dağıtılır, bilhassa nişanlı kızlar, talihsiz sevgililerin mezarı başında dualar ederler, adaklar adarlar. Ve bu çınarın altında adanan her adak muhakkak olur."

Genç delikanlı sözlerini bitirdiği sırada çınarın dibindeki kalabalık yavaş yavaş çadırlara dönmeye başlamıştı. Böğürtlen dalına bağlanan atımın dizginlerini Gül Alo'ya teslim ettikten sonra ağır ağır çınara yaklaştım. Ve kara yılanın kurbanı olan kara talihli bu iki ölüye bir fatiha da ben okudum.

Bir Sesin Yaşattığı Kız

(Başı 27. sayfada)

— Sen misin baba?..

— Evet kızım!..

— Ne emsalsiz ses şu tenorun esi, değil mi baba?..

Kız, opera oynarken, tenor susuıkça üzüntülü bir hal alıyor, o başır başlamaz, saadetinden uçarmış ibi bütün ıztıraplarını unutuyordu. Mister Meyer bu hali gördü. Sesini ıkarmadan opera yayımının bitmeini bekledi. Sonra dedi ki:

— Madem bu ses seni bu kadar oşlandırdı, ben gazetelerde ararım, u tenorun söyliyeceği bütün programları tesbit ederim. Hepsini dinersin kızım!..

Anne İrene'nin yüzüne mesut ir tebessüm yayıldı:

— Benim iyi kalbli babacığım!. ana bir şey söyliyeyim.. Bu tenoru linlerken tekrar iyileşeceğimi hissetim. Artık biliyorum, ki benim yegâne ilâcım bu ses.. Onu dinlersem muhakkak iyileşirim!..

Anne İrene, ondan sonraki haftalarda Mario del Monaco adındaki bu İtalyan tenorunu bol bol dinlemek fırsatını buldu. Artist, Amerikanın doğusunda bir turneye çıkmıştı ve hemen her akşam radyolar, onun temsil ettiği operaları yayınlıyorlardı. Genç kız, günden güne iyileşmiyorsa bile, mesut bir hal alıyor ve mânevî bakımdan kuvvetleniyordu. Başka bütün operalara ve tenorlara karşı tamamiyle alâkasız kalan âmâ kızcağız, Mario'nun sesini duyunca bir başkalaşıyordu.

Bunun sebebini merak ettiler. Kendisine sordular:

— Vallahi, gözlerim görmemiye başlıyalı beri insanlar hakkında seslerini dinlerken hüküm vermeğe alıştım!.. dedi.

— Şu halde demek bu tenor Mario, sesinden anladığımıza göre pek mükemmel bir insan!..

— Bilmem.. Kendisini veya resmini görmüşlüğüm de yok.. Ama ses bana ilâç gibi tesir ediyor..

Böylece Anne İrene'nin İtalyan tenorunun sesine âşık olmadığı da meydana çıkmıştı. Artık mesele iyice anlaşılıyordu. Mario del Monaco'nun sesi, hasta genç kıza hakiki bir ilâç veya tedavi gibi tesir gösteriyordu. Nasıl ve ne suretle?.. Bunu kimsenin bildiği yoktu tabii..

Bir gün genç kız tenora bir mektup yazarak, sesinin kendisine nasıl tesir ettiğini anlattı. Tenorla karısı Rina, bu mektubu hayretler içinde okudular. Artist:

— Sesime güzel diyenleri, hayran olanları, âşık olanları gördüm ama sesimin bir ilâç gibi hastalık iyi ettiğini hiç duymamıştım? diyordu.

Mario del Monaco ile Anne İrene Meyer, bir gün tanıştılar. Tenorun karısı Rina, âmâ ve hasta kızla pek alâkalandı. İtalyan tenoru Amerikada bulunduğu müddetçe genç kız, pek çok defalar onlarla birlikte gezdi.

Lâkin günlerden bir gün Mario'nun İtalyaya dönmesi icap etti. Âmâ kız, artık sesi duyamaz olunca tekrar yatağa düştü. Hattâ iki bacağının kesilmesi bile bahis mevzuu oldu. Nihayet doktorlar, genç kıza para tedarik edip kendisini İtalyaya yollamıya karar verdiler. Anne İrene'nin hikâyesi gazetelerde çıktı. Aylarca kalmasına yetecek kadar para birikti.

Âmâ kız böylece İtalyaya giderek doğruca Milano şehrinin meşhur Skala operasına indi ve o akşamdan itibaren tenorunun ilâç sesini dinlemeğe başladı. Bayan Rina, kıza bir iyilik yapmak istiyerek onun otelde değil, kendi evlâtlarıymış gibi yanlarında oturmasını da sağladı.

Geçenlerde belli başlı İtalyan doktorlarının muayene ettiği genç kızın ayaklarında bâriz bir iyileşme görüldüğü bildirildi. Herhalde şimdilik uzun bir zaman için kötürümlük tehlikesi atlatılmış imiş.. Bazı İtalyan doktorları bu "Ses tedavisi" ne sıkı bir surette devam edildiği takdirde genç kızın hayatının kurtulacağını ve habis şeker hastalığının tamamiyle iyileşeceğini dahi ummaktaymışlar...

Fakat Anne İrene ile meşgul olan hekimlerin hepsi, böyle bir hâdiseyi ömürlerinde görmediklerini ve bunu izahtan âciz olduklarını söylemektedirler.

Atmaca

(Başı 14. sayfada)

"— 'O tekrar hayatıma girdikten bana büsbütün sahip olduktan bir müddet sonra bu uzaklaşma yavaş yavaş başladı. Hayır, son güne kadar ondan nefret halinde değildim. Hattâ, pek yakın günlere kadar onu sevdiğimi sanıyordum. İlk buluşmaların ateşi, heyecanı geçip de kendimde bir usanma, bir çekinti hissettiğim zaman bu beni şaşırttı. Aradığım şeyi bilmiyordum. Bir şey vardı ve ben işte bu şeyi onda bulamıyordum.

"— 'Siz onda yıllarca evvelki adamı arıyordunuz, senelerce evvel sevmiş olduğunuz adamı... Onu kaybettikten sonra senelerce düşünmüş, hayalinizde değiştirmiştiniz. Kafanızda onu bir alçı gibi yoğurmuş, şekillendirmiş, ondan olduğundan başka düşünceler, arzular tasavvur etmiş, genç, görgüsüz, ince, hassas duyuşunuzla harikulâde bir eser haline soktunuz. İşte şimdi, seneler sonra o adamı arıyordunuz..."

Handan, bir müddet sonra Manisa'ya, çocuğunu alarak biraz dinlenmek üzere Celâl'in annesinin, teyzesinin yanına gitmişti. Faruk işlerini bahane ederek gelmedi. Bu işlerin ne olduğu az sonra anlaşıldı. Faruk'un akrabası Cemal, karısı Sabahatten ayrıldı. Faruk da, karısına yazdığı bir mektupla, daha doğrusu bu mektubu Celâle yazıp Handan'a vaziyeti anlatmasını rica etmişti, sebep olduğu bu hâdiseden dolayı Sabahat'le evlenmek vaziyetinde bulunduğunu, esasen onu sevdiğini bildirdi. Handan, kocasını kaybettiğine değil, çünkü Faruğu sevmediği muhakkaktı, çocuğunun babasız kaldığına üzüldü. Lâkin Celâl vardı. Bir an, Celâl'i, bu fedakâr ve sadık adamı sevdiğini o da farketti. Evlendiler.

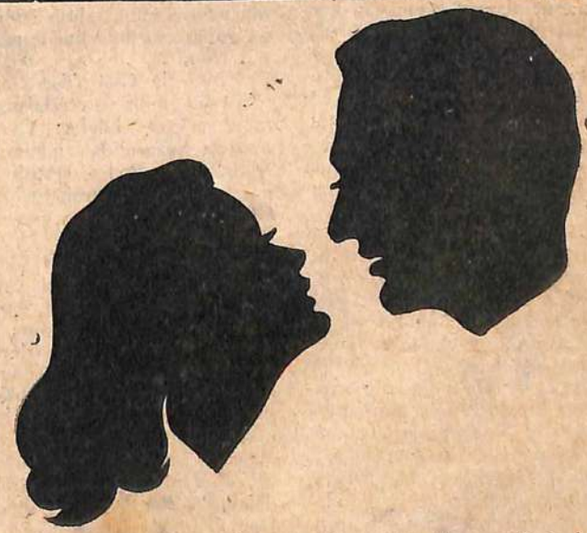

Ağzım kokacak mı diye düşünmeyiniz!

Bir tek nefis lezzetli KLOROFİL PASTİLİ

DEODORO-PAR

sarımsak v.s. yemekten içkiden veya sair sebeplerden gelen bütün ağız kokularını MİDEDE yok ederek giderir.

Her eczanede bulunur. Fi: 85 kuruş.

Geyren Lâboratuarı P. K. 2006, Tel: 82721. İstanbul

Trafik polisiniz rica ediyor:

Dolmuşa bindiğiniz vakit dolmuş parasını önceden hazırlayınız.

Trafik polisiniz rica ediyor:

Beyoğlundaki yaya kaldırımlarında kol kola yürümeyiniz.

Çiçeklerin Balmumu sayesinde

GÜZEL bir TEN

Bu harikulâde balmumu özü, cild için cazip ve faydalı cevherlere maliktir.

Teninizin arzu ettiğiniz şekilde olmadığına üzülmeyin. Âlimler bazı nadir çiçeklerin merkezinden cildi güzelleştirmek için cazip ve faydalı cevherler ihtiva eden bir balmumu özü çıkarmağa muvaffak olmuşlardır. Bunu Cire Aseptine namı altında basit, pratik ve pahalı olmayan bir formülde bulacaksınız. Akşam ve sabah, her hangi bir krem gibi yüzünüzde, boynunuzda, kol ve ellerinizde tatbik ediniz. Semeresini derhal göreceksiniz: Kırmızılıklar, siyah benler, sertlikler ve hatta çiller çabucak zail olacak, mesamat daralacaktır. Aynaya baktığınız zaman katiyen şüphe etmeyeceğiniz bir tatlılıkda yumuşak, taze, pürüzsüz bir cild meydana geldiğini göreceksiniz. Cire Aseptine'i hemen bugünden itibaren tecrübe ediniz. Neticesinden hayran kalacaksınız. Bilhassa muntazaman kullandığınız takdirde, yüzünüzü ve ellerinizi havanın muhalefetinden ve mutbah işlerinden koruyacaktır.

NOT: Côte d'Azur havalisinde bu çiçekleri toplayan kadınların elleri fevkalâde beyaz olduğu görülerek, bu şayanı hayret güzellik müstahzarı meydana çıkarılmıştır.

2000 Dolar Mükâfat Kazanan Doktorumuz

(Başı 35. sayfada)

Bu sözleri söyliyen hekime dikkatle bakıyorum: Kır saçlı, fakat genç yüzlü bir adam. Tahsilini İstanbul Tıp Fakültesinde yaptıktan sonra Ankara Nümune Hastahanesinde göz mütehassısı olup ayrıca Mısır'da İngilizlerin açtığı trahom enstitüsünde ve Amerika'daki (Squibb) enstitüsüyle Kaliforniya'da, Profesör Tygeson'un yanında çalışmış. Bir virüs bulmuş olmakla övünmek aklından geçmediği gibi, şimdi daha da mühim bir hastalığın mikrobunu bulmaya çalışıyor.

— Trahom hastalığının virüsünü bulmak için uğraşıyoruz, dedi. Bugüne kadar henüz meçhul kalmış olan bu mikrobu bulmak için Mısır, Tunus ve Brezilya'daki enstitüler de çalışıyorlar. Bakalım hangimiz daha önce bulacağız?

Doktor Necdet Sezer'e, mesleğinin dışında neyle meşgûl olduğunu sordum.

—Edebiyatla meşgûl olurum, dedi.

— Eskiyi mi, yoksa yeni edebiyatı mı tercih edersiniz?

— Yeni edebiyatı.

— Bizlerden kimleri beğenirsiniz?

— Orhan Kemal, Sait Faik, Orhan Veli ve Falih Rıfkı'yı

— Yabancılardan?

— Mark Twain'i.

— Alaturkayı mı, yoksa batı müziğini mi tercih edersiniz?

— Batı müziğini severim. Fakat halis Türk müziği olan Anadolu türkülerinin de zevkine doyamam. Ancak, Anadolu müziği deyince, İstanbul'un içkili gazinolarında yayvan ağızlar tarafından söylenen soysuzlaştırılmış türkülerı kastettiğim zannedilmesin. Batı Anadolunun tertemiz ve öz evlâtları tarafından okunan gerçek Türk eserlerinin hayranıyım.

SANSÜR

(Başı 8. sayfada)

kısmı kesmektedir. Medeniyet ilerliyor teranesi, nedense çıplaklık mevzuunda geri gitmektedir. Bundan üçvüz yıl evvel Vezüv yanardağının lâvlarıyla yanıp kül olan Pompei harabelerinin bugün hâlâ meydanda kalmış olan duvarların üzerindeki res'mlere bakarsanız, hicabınızdan yüzünüz kızarır. Bugün ise beyaz perdede biraz fazla bel kıvırmaya, kadınların yarı çıplak gösterilmesine, öpüşmenin on saniyeden fazla sürmesine tahammül edemiyoruz.

ASIRLARIN KORKUSU

(Başı 34. sayfada)

Yani bu, öyle bir hal, ki her şeyi hissediyor; lâkin kımıldanma ve ağzını oynatıp sesini çıkarma kabiliyeti yok.

1810 yılında Pariste olduğu rivayet edilen bir vaka da az enteresan değildir. Matmazel Viktorin Lafurkad adlı genç bir kız, kendisiyle evlenmeğe talip Jülyen Bosüe'yi reddettikten sonra, ailesi tarafından Rönel adlı zengin bankerle evlendirilir. Fakat mesut olamaz. Kocasının kendisine yaptığı fena muameleye dayanamıyarak bir sene sonra ölür ve gömülür. Eski âşığı Rosüe, sevgilisinin mezarını açıp hatıra olarak bir tutam saçını kesmek üzere gömüldüğü yere gider. Fakat tam mezarı açtığı ve ölünün saçını keseceği sırada kadıncağız birdenbire gözlerini açmaz mı?..

Bosüe önce korkarsa da kendini çabuk toplar. Sevinç içinde sevdiğini alıp evine götürür ve iyice bakıp ihtimam ederek sıhhatli bir hale getirir. Genç kadın, gördüğü bu aşk ve sadakat karşısında artık birinci kocasına dönmeği istemiyerek Bosüe ile beraber kalır. Ama Fransada duramıyacaklarını bildikleri için Amerikaya hicret ederler... Yirmi sene sonra, artık kimsenin kendilerini tanımıyacağı ümidiyle Fransaya bir seyahat yaparlar ama ümitlerinde yanıldıklarını hemen anlarlar. Rönel karısını derhal tanır.. Nihayet gidip mezarı açtırır, boş olduğunu görür. Tahkikatını yaparak meseleyi anlar ve karısının kendisine iadesi için mahkemeye başvurur... Lâkin mahkeme, kadının Bosüe ile evli kalmasını ve bankere dönmemesini tensip eder.

Belki bu da bir hikâyedir ve hakikatle alâkası yoktur. Böyle de olsa enteresan olmak hususiyetinden bir şey kaybetmediğini itiraf gerekir.

ÖLÜ KRALİÇE

(Başı 15. sayfada)

Don Pedro tahta çıkınca, kendisine fenalık etmiş, saadetini mahvetmiş olanlardan öç almağa and içer. Güzel Inès'in çürümeğe başlamış olan cesedini mezardan çıkarttırır ve muhteşem bir cenaze alayı tertip ederek onu Coimbra'dan Alcobaça'ya naklettirir. Herkesi cenazeyi yaya olarak takip etmeğe mecbur eder. Alcobaça'ya varınca, en süslü elbiselerini giydirdiği sevgili karısının cesedini bir tahta oturtur ve tekmil saray mensubinini, tahtın önünden geçit yapıp cesedin elini öpmeğe mecbur eder.

Inès de Castro'dan artakalan, etleri dökülmüş ve etrafa pis kokular neşreden cesed, böylece, Don Pedro'nun da huzurunda günlerce teşhir edilir. Don Pedro, sevgili karısının naaşını ebedî istirahatgâhına tevdi ettirdiği gün, babasının nazırlarını da idam ettirir.

Inès de Castro'nun katillerine gelince, bunlardan ikisi yakalanmış biri de İspanyaya firar etmişti. Yakayı ele verenler, korkunç işkencelere maruz kalıp can verirler. Pacheco adındaki firarî de gıyaben yapılan mahkemesinde idama mahkûm edilir. Fakat, garip bir tesadüf eseri olarak, Pacheco, idama mahkûm edildiği anda, İspanyada eceli ile ölür.

Bugün, bütün bu yaptıklarından dolayı "Zalim Pedro" diye anılan Don Pedro ile ikinci karısı Inès de Castro'nun mezardan Alcobaça manastırında bulunmaktadır. Ve her yıl binlerce turist tarafından ziyaret edilmektedir.

Ölülerin dirilecekleri Mahşer gününde, gözlerini açınca, karşısında ilk göreceğim şey sevgilimin yüzü olmalıdır" diyen Don Pedro'nun iradesi ile, mezarları yanyana olmayıp karşı karşıya ve taban tabana bir vaziyette bulunmaktadır.

Son modanın yeni sedefli altı muhtelif rengini arayınız.

DAİMA GENÇ.. DAİMA GÜZEL..

Şayanı hayret bir teravet

Arzu ve gıpta ile bakılan bir cildi GÖZEN KREM ile elde edebilirsiniz. İhtiva ettiği hormon ve vitaminler sayesinde cildinize bir kadife yumuşaklığı ve ipek parlaklığı verecektir.

Güzel kadın GÖZEN KREM Kullanan kadındır.

GÖZEN KREMLERİ

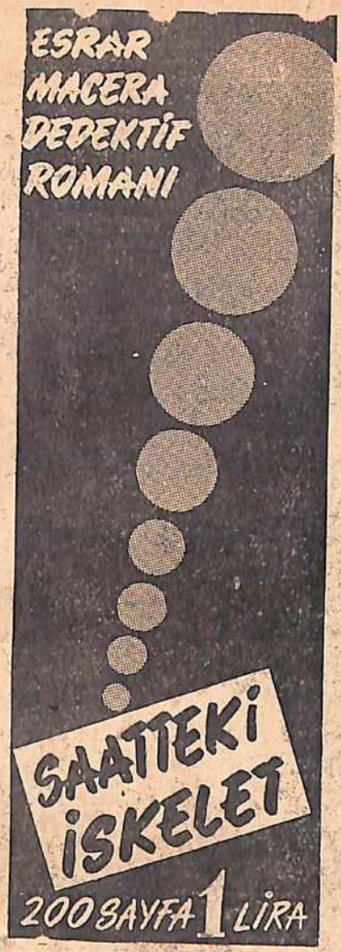

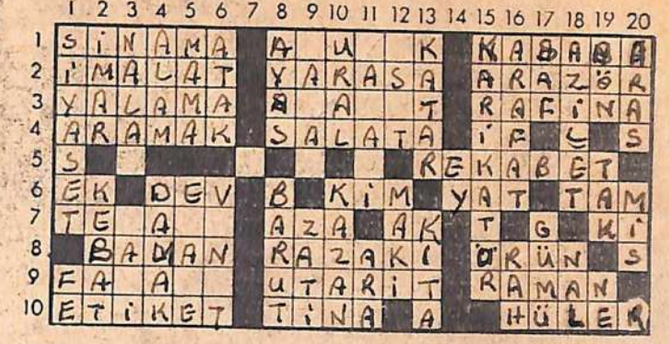

SOLDAN SAĞA:

1: Film gösterilen yer - Nezir etmek, nasp etmek - Köyden büyük, şehirden ufak yer. 2: Toplu şekilde yapım (sanayi) - Gece kuşu - Yaz günlerinde sokakları sular. 3: Laçka olma - Kira getiren yer - Bir cins zeytin yağı. 4: Bulmak ümidile yapılır - Yemeklerde bulunması lâzım gelen çerezlerden - Sonuna bir harf gelirse vazifeyi yerine getirme olur. 5: Yarışım. 6: Takı - İri yaratık - İsmi bilinmeyen veya tanınmıyanları yanındakine sorma - Nehir üzerindeki taşıt vasıtalarından - Yarım değil. 7: Tiyatro - Üye - Beyaz - Bir ek. 8: Eşeğe vurulan eğer - Bir cins üzüm - Ekilen bir şeyden çıkan mahsul'e o isim de verilir. 9: Pakistanda bir şehir - Bir seyyare - Petrol çıkarılan bölgemiz. 10: Fiatları gösteren levhalara verilen ad - Başına bir harf gelirse Yunanistan'ın başşehri olur - İyilik yapmakla vazifeli bir hayali mahlûk.

YUKARIDAN AŞAĞIYA:

1: Politika - Sonuna bir harf gelirse bir nevi şapka olur. 2: Bayındırlık hareketi - İşlerin fena gitmesi. 3: Bir bayan ismi - Halen yürürlükte olan. 4: Eskiden Suriyede yaşamış bir medeniyet - Ağız boşluğunun üst kısmına verilen ad. 5: Bebek yiyeceği - Yanyana, arkadaş arkadaşa. 6: Hamle - Sırası gelmiş ve yapılması hak olan şeylere öyle söylenir. 8: (Tersi) Terliğin dikilmiş üst kısmına o ad verilir - Patlayıcı bir madde. 9: Afrikanın güneyinde bir bölge - Şahsa ait. 10: Orta Asya'da bir göl - Tencerenin büyüğü. 11: Hastalıklı - Fasıla. 12: Başına "F" gelirse klişelerin yan kısmındaki boşluklara verilen ad olur - Fundalık bitkilerden biri. 13: Birbiri peşisıra dizilmiş vagonlar - Askeri birlik. 14: Arkadaş. 15: Komik ve güldürücü resim. 16: Hacca gidenler oraya mutlaka çıkarlar - Bağlı oluş. 17: Bön - Otların kesilip yanyana konmalarından meydana gelir. 18: Göç ediş, gidiş - At iskarpini. 19: Ahmak - Zafer bayramlarında kurulan muvakkat abidelere o isim verilir - Bir sual. 20: Kafkasya'nın güneyinde bir bölge - Güzel kokan şeylere öyle söyleriz.

Geçen Haftaki Bilmecenin Halli

İLKOKUL ÖĞRETMENLERİ ve TALEBE VELİLERİNE

İlkokul talebelerinin derslerini daha iyi hazırlamaları için Müfredat Programına uygun, her mevzuun başlı başına işlenmesinden meydana gelmiş ola "İLKOKULA TEMEL BİLGİLER" Serisi, 1 numaradan 120 numaraya kadar tam olarak hazırdır.

"İLKOKULA TEMEL BİLGİLER" Milli Eğitim Bakanlığınca bütün ilkokullara tavsiye edilmiştir. Her kitap 36 sahife, dört renkli bir kapak içinde, çocuğun bir roman gibi gayet kolay okuması için tatlı bir üslûpla yazılmış ve tamamen resimlenmiştir.

"İLKOKUL TEMEL BİLGİLER" gerek teker teker ve gerekse 20 şer kitaplık ciltler halinde 6 cilt olarak satılmaktadır. Beher sayısı 15 kuruş ve beher cildi 4 liradır.

Okul idarelerince yapılacak toplu siparişlerde % 20 tenzilât yapılır.

Adres: Türkiye Yayınevi Sipariş Servisi, Ankara Caddesi No. 36 - İSTANBUL.

TÜRKİYE YAYINEVİ
KIRMIZI DEĞİRMEN
ROMANINDAN SONRA

Cennet Yolu

Şaheserini Takdim Eder

"Cumhuriyet" gazetesinde tefrika edildikten sonra, gazeteye, eseri Türkçeye çeviren Vahdet Gültekin'in evine ve kitap halinde basacak olan Türkiye Yayınevi'ne telefon eden yüzlerce kişi romanın ne zaman çıkacağını sordular. Onlara müjde veriyoruz:

CENNET YOLU

Beş renkli harikulâde bir kapak içinde

ÇIKTI

500 küsur sayfa gibi muazzam bir hacim tutan bu BÜYÜK ŞAHESER ROMAN 400 kuruştur

HAFTA İLÂN FİYATLARI:

Baştan 2 sayfa sm.		300 Kr.
Metin sayfaları	"	350 Kr.
Arka sayfaları	"	250 Kr.
Arka kapak renkli		300 T.L.

TRAFİK POLİSİNİZ RİCA EDİYOR:

Yollarda ve umuma mahsus mahallerde etrafınıza zarar verecek şekilde baston ve şemsiye kullanmayınız.

o o o

Durup kalkmak zor ve tehlikeli olan iniş ve yokuşlu yollarda vasıtaları durdurmayınız.

YÜKSEK SOSYETESİNİN PARFÜMÜ

CHANEL
PARFÜMLERİ

GEZGİNCİ YAY NEVİ
Avrupa ve Türkiye Yayınları
Kırtasiye Dağıtım Yeri
Her Türlü Okul Kitapları
Küçük Saat Karşısı - Adana